Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMA 9 HAZİRAN 1978

250 KURUŞ

DİSK-TEKSTİL SENDİKASI GENEL SEKRETERİ YUNUS KARA'NIN GAZETEMİZE DEMECİ

"Revizyonistler tarihin çöplüğüne gidecek"

DÖRDÜNCÜ SAYFAMIZDA –

İRAN'DA TUTUŞAN ÖZGÜRLÜK ATEŞİ

Tebriz, Kom, Meşhed, Tahran ve bütün İran'da halk ayağa kalkıyor

SEKİZİNCİ SAYFAMIZDA

ENERJİDEN SONRA SUYUMUZA DA EL ATIYORLAR

Bulgarlar Meriç'in suyunun büyük bir kısmına el koymak isterlerken

Rusya Arpaçay'ın suyunu kendi topraklarına akıtıyor

- *Arpaçay Baraji konusundaki anlaşma suyun Türkiye ile Rusya arasında eşit paylaşılmasını öngörüyor*
- *Ancak Rusya baraj ile regülatör arasından su alarak haddinden fazla su çekiyor*

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye ile Bulgaristan arasında Meriç nehri üzerinde kurulacak Tunca barajı konusundaki anlaşmazlık devam ederken, buna Rusya-Türkiye sınırında inşa edilecek Arpaçay barajının sularının paylaşımı konusundaki anlaşmazlık da eklendi.

Bundan yaklaşık 10 yıl kadar önce 19 Haziran 1968'de Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında imzalanan protokol uyarınca inşasına başlanan Arpaçay barajından gelecek suların iki ülke arasında eşit olarak paylaştırılması kararlaştırılmıştı.

Anlaşmaya göre, Türkiye barajın temelinin inşa edileceği bölgede, Arpaçay'ın kurutulmasına olanak sağlayacak nehir yatağı değişikliği için gerekli olan "batardo" denilen iki küçük geçici barajı inşa edecek, Rusya ise esas barajın gövdesini yapacaktı

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

YORUM

Arpaçay konusundaki baskının esas nedeni siyasi belge

Arpaçay Barajı'nın yapımı bugüne kadar defalarca ertelendi. Her defasında erteleme nedeni "hava muhalefeti olarak gösterildi. 10 yıldan beri havaların sürekli kötü gittiğine inanmayacak olursak, akla başka nedenler geliyor. Arpaçay, durmadan ertelenen tek sözleşme değil. Enerji meselesi, volfram almadan kredi vermeme meselesi, buğday alımı, petrol satışı hepsi bekliyor. Şimdi de, Arpaçay'ın sularından yararlanma meselesi ortaya çıktı. Bütün bunlar birer baskı unsurudur.

Bu anlaşmazlıklar, ertelemeler, baskılar bir tek hedefe yöneliktir: Türkiye Başbakanı'nın Sovyetlerin uzattığı siyasal belgeye imza atması. Belge, birkaç yıldır Türkiye hükümetinin masasının üzerinde duruyor. Şüphesiz baskılar sadece ekonomik yönden değildir, ekonomik baskı askeri ve siyasi baskıların yanında ek bir unsurdur. Şimdi Başbakanın baskılara boyun eğe-

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Başkan Carter'la görüşen ABD Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı:

"Ambargo Kıbrıs sorununun çözümüne yardımcı olmuyor"

- ABD Senatosu Silahlı Kuvvetler Komisyonu Başkanı John Stennis ambargonun kaldırılmasını istedi
- Carter ambargoyu kaldırmak için çabalarını sürdürüyor

CARTER

Yazısı 5. sayfada

Ecevit: Sovyetler'le saldırmazlık paktına gerek yok "siyasal belge" yeter

- Başbakan, Yunanistan ısrar ederse saldırmazlık paktı imzalayabiliriz dedi
- Temaslar sonunda ambargonun kalkması ihtimali güçlendi
- 5 milyarlık dış borç büyük ölçüde ertelendi
- Ecevit, bugün İstanbul'da sanayicilerle ekonomik konularda bir toplantı yapacak
- Ecevit, "sol adına maceracılık yapanların içtenliğine inanmıyorum" dedi

Yazısı 5. sayfada

Yürüyüşten sonra çeşitli ülkelerin işçileri halk oyunlarından örnekler sundular.

İsveç'te Türkiyeli işçiler, diğer işçilerle birlikte yürüyüş yaptı

ABDULLAH GÜRGÜN (STOCKHOLM)

Stockholm'de Türklerin ve diğer yabancıların yoğun olduğu Södra Jerva bölgesinde, yabancılar ve İsveçliler birlikte bir yürüyüş yaptılar.

Yürüyüşte şu sloganlar atıldı: "Ayrımcılığa Son","İsveçliler ve yabancılar arasında birlik", "Kiralar ucuzlatılsın ve dondurulsun","Kumarhane ve randevu evleri kapatılsın, seks kitabı satışı önlensin","Ana dilimizde eğitim hakkı istiyoruz","Politik mültecilere iltica hakkı"

Bölgede Türklerin sosyal danışmanı olarak çalışan Cavit Kibar bölgedeki problemleri şöyle özetliyor:

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Türkiyeli ve yabancı işçilerin İsveç'te bir arada gerçekleştirdikleri yürüyüşte şu sloganlar atıldı: "Ayrımcılığa son"; "İsveçliler ve yabancılar arasında birlik", "Kiralar ucuzlatılsın ve dondurulsun", "Kumarhane ve randevuevleri kapatılsın, seks kitabı satışı önlensin", "Ana dilimizde eğitim hakkı istiyoruz", "Politik mültecilere iltica hakkı." *(Foto: Aydınlık)*

Yazısı 5. sayfada

Çin Halk Cumhuriyeti Birleşmiş Milletlere silahsızlanma konusunda bir öneri sundu

NEW YORK (BİRLEŞMİŞ MİLLETLER)

Çin Halk Cumhuriyeti, çalışmalarını sürdüren Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun silahsızlanma konulu özel oturumuna beş maddelik bir öneri sundu. Sekiz sayfalık planda, Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Huan Hua'nın 29 Mayıs'ta yaptığı konuşmada değindiği noktalara büyük ölçüde yer verildi. Planda iki süper devletin özellikle Sov-

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

France Presse ajansının yorumu:

«Kuzey Irak'taki Talabani kuvvetleri Sovyetler'den destek alıyor»

- Irak Sovyetler'le yaptığı işbirliği anlaşmasını tek yanlı olarak feshediyor
- Irak'ta Sovyet taraftarı bir komplo ortaya çıkarıldı ve 14 kişi kurşuna dizildi

HABER MERKEZİ

France Presse Ajansı, son günlerde Irak'ın kuzey kesiminde yoğunlaşan çarpışmalarla ilgili bir yorum yayınlandı. Ajansın yorumunda Kuzey Irak'taki Talabani kuvvetlerinin Sovyetlerden destek aldığı belirtiliyor. Son zamanlarda Irak'la Sovyetlerin arasının açıldığı, Sovyet yöneticilerinin Irak'ın Eritre'yi desteklemesini iyi karşılamadığı, bu yüzden de bu ülkede karışıklıklar çıkarmaya çalıştıkları belirti-

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Çalışma Bakanlığı Müsteşarı Çetin Zilan'ın evi bombalandı

Grevci Çimsa işçileri Sabancı'yı protesto yürüyüşünde (Foto: AYDINLIK)

- Sivas'ta açılan ateş sonucu bir kişi öldü
- İstanbul'da önceki gün ölü olarak bulunan gencin İDMMA öğrencisi İbrahim Güngör olduğu belirlendi
- Gaziantep'te 15 gün önce öldürülen bir gencin cesedi bulundu

HABER MERKEZİ

Çalışma Bakanlığı Müsteşarı Çetin Zilan'ın Çankaya'daki evinde önceki gece patlayıcı madde atıldı. Aynı gün Bakanlıkta sahte evrak düzenleyerek işe girdikleri gerekçesiyle 41 memurun işine son verildiği açıklanmıştı. Bakanlıkta görevlerine son verilen memurların tebligatı imzalama

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

Ankara Tepecik Mahallesinde halka saldıran polislerden bazıları görevden alındı

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Kayaş Tepecik Mahallesinde geçen hafta faşistlerle birlikte saldırıya katılan ve halka baskı yapan polislerden bazıları görevlerinden alındı. Mahalle halkının şikayetlerini dikkate alan Ankara Emniyet Müdürlüğü önceki gün daha önce yaka numaraları gazetemizde de yayınlanan polisleri görevden aldığı öğrenildi.

Buna rağmen Tepecik Mahallesi halkı baskıların

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Mersin Çimsa grevi 54. gününde

Grev komitesi tüm demokratik kuruluş ve kişileri grevi desteklemeye çağırdı

MERSİN (ÖZEL)

Sabancı Holding'e bağlı Mersin Çimsa (Çimento Sanayi A.Ş.) fabrikasında çalışan 550 işçinin 14 Nisan günü başlattıkları grev 54 üncü gününü doldururken, Grev Komitesi adına basına bir açıklama yapan Mustafa Taştemur bütün sendikaları, demokratik kuruluşları ve basını grevci Çimsa işçilerini desteklemeye çağırdı.

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Güneydoğu'da incelemelerini tamamlayan DPT Müsteşarı

Kuruç: Ortalıkta reform diye birşey yok

HABER MERKEZİ

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Bilsay

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı

Huan Hua, Ankara'da ticari ve sınai işbirliği için görüşmeler yapacak

ANKARA (AA)

11 Haziran Pazar günü ülkemize gelecek olan Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Huan Hua'nın ticari, teknik ve sınai konularda temaslar yapacağı öğrenildi.

Çin Dışişleri Bakanı Huan Hua Başkanlığındaki heyetle, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün Başkanlığındaki heyet arasındaki görüşmeler 12 ve 13 Haziran günleri Ankara'da yapılacak. Bu görüşmelerde, Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki ticaretin dengeli bir şekilde artırılması, teknik ve sınai konularda ortak projelerin gerçekleştirilmesi konuları üzerinde durulacak.

Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Huan Hua, Ankara'da bulunduğu süre içinde Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ve Başbakan Bülent Ecevit tarafından da kabul edilecek. Huan Hua, Milli Savunma Bakanı

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

İstanbul Temizlik İşleri Müdürlüğü: Baruthane Deresindeki çöpleri en kısa zamanda kaldıracağız"

İSTANBUL (ÖZEL)

Bir süredir gazetemiz de yayınlanmakta olan Baruthane Deresinde ki çöplerle ilgili olarak İstanbul Temizlik İşleri yetkilileri ile görüştük. İstanbul Temizlik İşleri yetkilileri Baruthane Deresindeki çöpler hakkında şu açıklamayı yaptılar: "Bu alan Rumeli yakasın-

(Devamı Sa 7.Sü.5'de)

Sanayi Odaları Birliği Başkanlık Divanı toplantısında

SABANCI YABANCI SERMAYEYİ SAVUNDU

- Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Mümtaz Zeytinoğlu vergi tasarısı konusunda bir rapor hazırladı
- İSO bugün İstanbul'da Ecevit, Müezzinoğlu ve Köprülülerin katılacağı bir toplantı düzenledi

İSTANBUL (ÖZEL)

Sanayi Odaları Başkanlık Divanı toplantısı dün yapıldı. Basına açık olarak yapılan toplantıda Sanayi Odaları Birliği Başkanı Sakıp Sabancı son ekonomik gelişmeler konusunda açıklamalarda bulundu.

Sakıp Sabancı konuşmasında Türkiye'de büyük bir işsizler ordusu bulunduğunu, disiplin altına alınmamış nüfus artışı olduğunu belirterek yeni işyerleri, fabrikalar açmak gerektiği-

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

Sovyet muhaliflerinden General Grigorenko:

"Rusya'da yaşayan halklar sömürge bağımlılığı altındadır"

Yazısı 3. sayfada

FİKİR MEYDANI

İki TÜMAS Kongresi, siyasette "ilkelilik" ve TKP...(2)

Halil Berktay
Asistan
Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi

Bütün diğer kitle örgütlerinde olduğu gibi TÜMAS'ta da yurtsever ve demokrat insanlar, son iki yıl içinde "toplumsal ilerleme" taraftarlarıyla ilişkiler konusunda bir dizi acı deneyden geçtiler. Son Genel Merkez Genel Kurulunda olanlar, belki bu deneylerin şimdiye kadar yaşanılan en önemlisidir ama, -gerekli sonuçlar çıkartılmadığı takdirde- sonuncusu olmayacaktır. Bugün birçok arkadaş, kitle örgütlerinde birlik istiyor, canlı bir çalışma istiyor, demokrasi istiyor, az laf çok iş istiyor. Gene birçok arkadaş, bu birliğin ve canlı çalışma ortamının sırf mesleki asgari müşterekler temelinde sağlanabileceğini düşünüyor. TKP'nin uygulamalarına karşı tepki yaygınlaşırken iyi niyetli insanların bir kısmı hâlâ sözkonusu uygulamaları bölük-pörçük "hatalar" olarak düşünüyor, "solun bir kesimi" sandıkları "ilerleme" ile birlik arıyor, veya en azından "örgütün bölüneceği" endişesiyle TKP'ye karşı derin ve kapsamlı bir mücadele yürütemiyorlar.

Bu arkadaşların kavramadıkları şey, kitle örgütlerinde birliğin, demokrasinin ve verimli bir çalışmanın önünde duran EN BÜYÜK ENGELİN TKP OLDUĞUDUR. İ. Bilen kliğinin siyaseti, "ilkeli" olmak şöyle dursun, demokratik örgütleri tepeden ele geçirip kendi hegemonyasındaki "tabela örgütleri" haline getirmekten başka amaç tanımayan, tepeden tırnağa ilkesiz, oportünist ve entrikacı bir siyasettir. Bu siyaset Türkiye halkının meslek örgütlerini geliştirmek şöyle dursun küçültmekte; canlandırmak şöyle dursun öldürmekte; birliğini sağlamak şöyle dursun iyice bölüp paramparça etmektedir. TKP, her girdiği yerde, geniş kitleleri kucaklayan ve halkın çıkarlarını savunarak canlı kitle mücadeleleri geliştiren örgütler değil, habire kendi görüşlerini onaylayan hareketsiz, cansız bildiri makinaları yaratmaktadır.

NEDEN? Bir tesadüf sonucu mu oluyor bütün bunlar? Hayır! TKP'nin kitle örgütlerinin canına okumasının nedeni, onun sınıfsal tabiatıdır: "Sosyalizm" maskesi altında dünya hakimiyeti peşinde koşan emperyalist bir süper devletin yandaşı ve hizmetkarı olmasıdır. Bu emperyalist süper devlet, yurdumuzu nüfuz alanına katabilmek için halkımızı bölmeye, halkın saflarında kargaşalık yaratmaya, "sınıf mücadelesi" adı altında emekçilerin gerçek kitle mücadelelerini bastırmaya, ezilenlerin bütün haklı taleplerine karşı çıkmaya, kitlelere önderlik etmenin sadece biçimsel görüntüsünü yayarak kendisini Türkiye içinde güçlü gösteremeye ve CHP'ye şantaj yapmaya muhtaç olduğundan dolayıdır ki, TÜMAS'ta da Sovyet taraftarları bölücülük yapmakta, asistanların hiç bir meselesiyle ilgilenmemekte, kitleyi ve özelilke CHP'li kitleyi örgütten kaçırtmaya çalışmakta, kendi baskıcı yönetimlerini gerçekleştirmek için her çeşit zorbalığa başvurmaktadırlar. Onların tutumu, "küçük olsun, yeter ki benim elimde olsun" bile değildir; "benim elimde olması için, küçük, kötü ve cansız olsun"dur. Çünkü efendilerinin çıkarlarıyla Türkiye halkının çıkarları arasında uzlaşmaz bir çelişme yatmaktadır.

Bu yüzden, sahte TKP'nin ideolojisi ve siyasetine karşı tutarlı ve onun ardındaki esas gücü hedef alan bir mücadele yürütmeden, TÜMAS gibi bir kitle örgütünün çalışması da, gelişmesi de, birliğini koruması da sağlanamaz. "Maoculuk, sosyal-emperyalizm, vb. sorunlarının kitle örgütlerini ilgilendirmediğini" sanan arkadaşlar, büyük bir yanılgı içindedirler. Bizzat Sovyet taraftarları günlük olağan pratikleriyle, bu sorunları kitle örgütlerinin gündemine getirmişlerdir. Şimdi yurtsever üniversite ve yüksek okul asistanlarının önünde, bu sorunlardan kaçmak değil, onların üstüne üstüne yürümek görevi durmaktadır.

BİTTİ

Şimdi bu kahveci işçi midir patron mu?

Geçenlerde bir kahvede kahveciyle çırakları arasında bir tartışma çıkmış. Çıraklar diyormuş ki, usta maaşları bize sen vermiyor musun, bu kahveyi sen işletmiyor musun? Kahveci "işletiyorum" demiş. "Öyleyse sen patronsun."

"Peki" diyormuş kahveci, "Ben de sizinle aynı saatte gelip, sizinle aynı saatte gitmiyor muyum? Sizin gibi ben de çalışmıyor muyum? Nasıl patron olabilirim?"

Kahveci soruyor, "söyleyin şimdi ben, işçi miyim patron mu?

Kahveci günde 1000 de kazanıyor olsa, 500 de, hem emekçidir, hem patron. Böyle şey olur mu diyeceksiniz. Hem emekçi hem patron olur mu. Kahveci üretime kendisi de katıldığı için emekçidir. Kahvenin sahibi olduğu, yanında işçi çalıştırdığı için de patrondur. Yani küçük bir patrondur. Yani bir fabrikayla kıyaslarsak, kahveci fabrikanın patronununun ayarında değildir. Olsa olsa fabrikadaki usta gibidir. Öyleyse emekçidir. Ama ortada fabrika yok, kahvehane var, ve bu kahvenin de sahibi. Onun için de patrondur. İşte bu yüzden küçük patrondur.

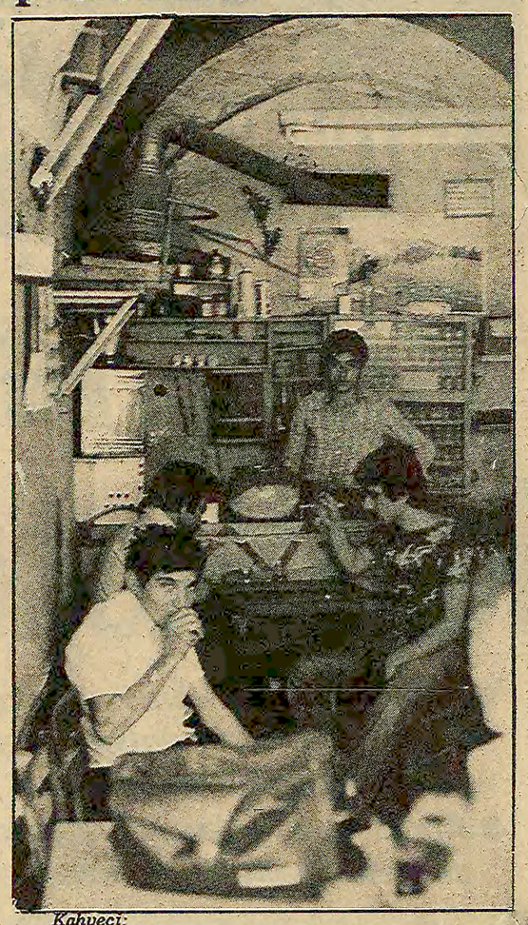

Kahveci:
200 bardak çay satıyoruz. 150 kuruştan, hesabedin Dükanın kirası 3000 lira. Günlük kazancımız 300 lira ayda eder 9000lira.

Garson- Ben ise haftalık 300 lira alıyorum. Bana yetmiyor. Tek ben çalışıyorum Patron da ocakçılık yapıyor. Kahvecilik yorucu iş. Sabah yediden akşam 12 ye kadar ayaktasın.

Bir başka kahveci "kahvecilik dananın kuyruğuna benzer" diyor. "Ne uzar, ne kısalır".

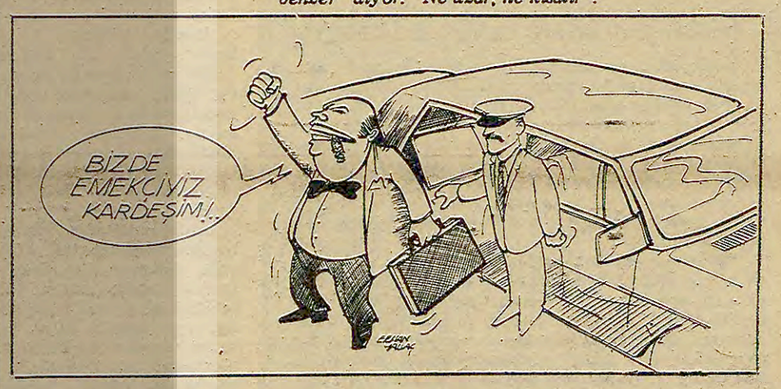

Ama mesela Vehbi Koç istediği kadar işçi tulumu giysin, "Ben de en az sizin kadar çalışıyorum. Size iş sahası açtığım bu fabrikaları işletebilmek için sabahtan akşama kadar kafa patlatıyorum" desin patrondur. Hem de büyük patron. Çünkü gerçekte üretime katılmıyor. işçilerin emeğiyle geçiniyor. Kahveci aynı zamanda emekçidir. Ama Vehbi Koç, Sabancı gibiler has be has büyük patrondur.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Çine AYDIN

Bu ne biçim takdir komisyonu?

Subaşı köylüleri adına Akın Öztürk

Biz Subaşı köylüleri ve çevre köyler halkı olarak büyük bir sorunumuzu duyurmak istiyoruz.

Köyümüz ovası Topçam Sulama barajı için istimlak ediliyor. Bugüne kadar gözümüz gibi baktığımız meralarımız, zeytinliklerimiz yok pahasına elimizden alınmak isteniyor. Çine'de mallarımızı değerlendirmek için bir takdir komisyonu kuruldu. Bu komisyonda gazete bayii, çivici gibi kişiler var. Ama çiftçilikten anlayan bir tek kişi yok. Bunlar çiftçilikten anlamadıkları için meramızı, zeytinlerimizi ucuza kapatıyorlar.

Bir zeytin fidesinin değeri 140-150 lira. Ürün veren koca ağaca ise bunlar 170 lira değer biçtiler. Böyle takdir olur mu?

MC döneminde de söyledik, yeni hükümet zamanında da söylüyoruz. Derdimizle ilgilenen yok. Kurulan takdir komisyonunda bizlerden hiç olmazsa bir-iki kişi olmalı çiftçilikten anlayan. Komisyonu biz seçelim istiyoruz. Ancak o zaman meramıza zeytinlerimize gerçek değere yakın paha biçilir.

Cezaevinde Mehmet Çetin'i andık

Bir grup mahkum

Burası Doğuda bir ceza evi. Gece saat 11. Günlerden Çarşamba. Mayıs ayının son günü. Türkiye'de yüreklere acı salan olay. Kahramanmaraş'ın Demirciler köyünde TİKP meclis üyesi, ilk kurucularından Mehmet Çetin anısına saygı duruşu yaptık. Saygı duruşunda bütün arkadaşların bakışları "Onun yerini boş bırakmayacağız" der gibi parlıyordu.

Bir mahkum arkadaş, Mehmet Çetin'in nasıl katledildiğini anlattı. Kendisine ilerici deyip de Mehmet arkadaşın katledilmesini duyurmayan basını kınadık.

Gebze

Beş fabrikası olan işçiden yana olur mu?

Bir okuyucu

Bizler basın işçileri olarak sesimizi duyurmak istiyoruz.

Senelerden beri kanımızı emenlere karşı Ofset Matbaası işçileri olarak DİSK'ke bağlı Basın-İş Sendikasında örgütlendik. 24 Nisandan beri Toplusözleşme devam ediyor. Toplusözleşme de isteklerimizi vermediler. Uyuşmazlık kuruluna gittik. İsteklerimiz, birinci yıl 110, ikinci yıl 125 TL'nın verilmesini istedik. İsteklerimizi vermediler. Bizlere birinci yıl 50, ikinci yıl 60 TL veriyorlar. Biz emekçi olarak bunları kabul edermiyiz?

Bu şartlara göre altı maaş ikramiye istiyoruz. Onlar dört maaş veriyorlar. Odun kömür parası dört bin istedik. İki bin verdiler. Asgari ücretin altında adam çalıştırıyorlar. Bir de "niye sendikaya geçtiniz" diye tehdit ediyor. Patron ben işçiden yanayım diyor. Beş fabrikası olan işçiden yana olur mu? İstanbul'da çalışan 120, Gebze'de çalışan arkadaşlar birliğimizi beraber yürütüyoruz. Diğer sosyal haklarımızı da alacağız.

Lağımla boğuşan bir semt: Atışalanı

Bir okuyucu

İstanbul'un gecekondularını gezdiniz mi, biraz köye benzer. Dar, kendiliğinden yollar ve evlerin arasından süzülüp giden bir su. Yok nehir değil, bu lağım suyu. İşte Atışalanı da böyle bir semt. Gerçi konuştuklarımız gecekondu semti değil diyorlar ama gecekondudan da beter.

Lağım suları da bakım istiyor. Tarlaya bakar gibi, akıp gitmesi için gençler, yaşlılar ellerine küreği alıp sürekli lağıma yolaçıyorlar.

Muhtar Menmet Akalın, "İşte gördüğün lağım deresidir" diyerek söze başladı. "Bu lağım deresinin içinden içme suyumuz geçiyor" Derenin içindeki boruyu gösterdi. Borudaki çatlaklardan sular fışkırıyordu.

Her taraf lağım çukurlarıyla dolu. Evlerin önlerinde lağım çukurları var. Tabii üstleri açık. Taşan sular, bahçede yetişen marul ve soğanları beslivor. Küçük çocuklar ise lağım çukurunun etrafında oynuyorlar. Başka nerde oynasınlar ki? Üstelik ayakları da çıplak.

Muhtar söze devam ediyor "suyu çektirmek için araba tutmaya gücümüz yetmiyor. Paramız yok ki, belediyeden araba isteyelim. Bizimle kimse ilgilenmiyor.

Ekmeği 4 liradan, 5 liralık malı 10 liradan yiyiyoruz

Konuştuklarımızdan biri de pahalılıktan yakındı. "Ekmeği dört liradan satıyorlar. Cumartesi, Pazar günleri ise ekmek çıkartmıyorlar. Kime şikayet edelim? Kendilerine söylediğimizde "istemiyorsanız almayın" diyorlar. Ekmekler üstelik hamur çıkıyor.

Bakkallar da aynı şekilde. Başka yerlerde beş liralık mal, burada on liraya satılmakta."

Atışalanlılarla çok konuştum. Daha doğrusu onlar çok şey anlattılar. Bunlar Sorunlarından yalnızca ikisi.

"Lağım suları taşıyor. Paramız yok ki belediye arabası getirelim de çektirelim."

Paris FRANSA

Kocam bilinçlendi ama bana dayak atmaktan vazgeçmedi

Fahriye Demirtaş

Ben bir ev kadınıyım. İki çocuk anasıyım. Kocam fabrika işçisidir. İş yerinde temizlik yapıyor. Ciltlerce kitap okur. Özellikle Mao Zedung gibi büyük ustaların eserlerini inceler. Ama yakın bir zamana kadar beni döverdi. Ben toprak ağaların güçlü olduğu Anadolu kadınıyım. Kocamla evlenirken birbirimizi severek evlendik. Ülkemizde , geçim şartları çok zordu, çok yoksulluk çektik. Bunun sonucu kocam Fransa'ya gitti. İki sene sonra beni de yanına aldı. Eskiden CHP'liydi. 1970'lerde İşçi-Köylü, PDA gazetesinin okuyucusu oldu. Paris'te daha da bilinçlendi. Gelin görün ki bir türlü gerici fikirleri yıkamadı. Beni sık, sık döverdi. "Vay senin okuman yazman yok. Vay sen bu meseleyi kavramıyorsun" Devrimci fikirlerle hayatımda ilk defa burada karşılaşıyordum. Paris'te Aydınlık gazetesinin günlük çıkması için açılan kampanya sırasında Devrimci fikirlere ısındım. Bizim buradaki arkadaşlar, beni hiç zorlamadan, çalışmadığım halde iki altın bağışladım. Çok az da olsa ilk defa da olsa halkımın kurtuluşu için çalışmış olduğumu anladım. Onu eleştirdik. Özeleştiri yapmıyordu. Beni dövmeye devam ediyordu.

Ben şimdi arkadaşların yardımlarıyla okuma yazma öğreniyorum. Paris Türkiye Halk Birliği'nin üyesiyim. Devrimci kadın arkadaşlar beni eğitiyorlar. Aydınlık beni ortaçağ karanlığından kurtardığı gibi, bütün emekçi halkıda kurtarır. Buna inanıyorum.

Aydınlık gazetesine, kocaların karılarını dövmeleri doğru mu tartışması açtığı için teşekkür ederim.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Erciyes
GÜNLÜK SİYASİ MUSTAKİL GAZETE
30.5.1978 — KAYSERİ

Basının haber alma hürriyetini kısıtlamak denetimden kaçmak olur

Önceki gun yerel basına yazılı bir açıklama yapan ve kısa adı TBB olan Türk Basın Birliği adına Kayseri Şube Başkanı Mehmet Kocakahyaoğlu yaptığı açıklamada, yetki ve görevleri kanunlarla belirtmiş olan gazetecilere kamu görevlilerinin güçlük çıkartmasının, kanunlarımızı hiçe saymaktan başka bir şey olmadığını savunarak, "Basının haber alma hürriyetini kısıtlamak denetimden kaçmak olur" dedi.

Mehmet Kocakahyaoğlu açıklamasında daha sonra şunları söyledi:

Son günlerde devlet makamını işgal eden bazı yetkili meslektaşlarımızın haber almasında güçlük çıkardıkları şikayetleri artmış bulunmaktadır.

Gazetecilik mesleğinde görev yapan meslektaşlarımızın gerek olayları takip gerekse haber alma konularıyla ilgili açık kanun hükümlerin bulunmasına rağmen, devletin yetkili makamında bulunan birçok yetkili istenilen bilgiyi vermekten kaçınmaktadırlar. Basın mesleğinde çalışanlara istediği bilgiyi vermemek, güçlükler çıkartmak, basının denetiminden, dolayısıyla Türk milletinin denetiminden kaçmak olur.

.....

İktidarlar, derli toplu çalışmaktan uzak kaldıkları zaman kamuoyuna yansıyacak bilgi kaynaklarını Ankara'da toplamayı düşünürler. Bugün de aynı durum söz konusudur. Her bakan, bakanlığına bağlı daire yetkililerine bilgi ve beyanat vermemeleri için açık ve kapalı emirler vermişlerdir. Meslekten gelen bir Başbakanın zamanında basına ve basın mensuplarına bu denli güçlük çıkartmayı amaçlanan tutumu anlamak mümkün değildir.

Valilerin birçok konularda olduğu gibi, bu konularda da yetki sınırları genişletilmiştir.

Sayın Vali Celal Kaya Can'dan dileğimiz gazetecinin yüzüne kapanan kapıları aralamasıdır. Yoksa gazeteci kapalı kapıların arkasındaki haberleri almasını bilir. O kabiliyet bütün meslektaşlarımızda vardır. Fakat hür demokratik bir ülkede buna gerek kalmamalıdır.

Anadolu
GÜNLÜK BAĞIMSIZ SİYASİ GAZETE
30.5.1978 — SİVAS

Gazete yırtarak bir yere varamazsınız

Gazetemizin bir süreden beri satıcı çocukların ellerinden zorla alınarak yırtıldığı, satmalarına engel olunduğu görülmektedir.

Polisin görev yapmadığı, bilerek görevini savsakladığını bir kentte gazetemize karşı girişilen bu gülünç zorbalığı resmi makamlara bildirmeyi gereksiz görüyoruz.

.....

Fakat boşuna yırtmıyorlar, gazete yırtmanın kendilerine hiç bir yararı olmayacağı çok yakında, hem de çok ibret verici biçimde kendilerine tanıtılacaktır.

BULMACA

SOLDAN SAĞA— 1- Haydarabad devletinin kurucusu 17.yy da yaşamış bir feodal bey 2- Erkek kişi- Güzel Sanatlarda çıplak 3- Çok ince toz tanesi-bir nida - Sanat 4- Tersi eşegin çıkartığı ses- Filistin Kurtuluş Örgütünün lideri 5- TERSİ, Kore ve Vietnam savaşlarında kullanılan geniş bir çevreyi yakabilen bir çins bomba- Bir nota 6- Beyinin alt yüzünde bulunan biyolojik olayları düzenleyen bir organ- Arının yaptığı 7- Arkada bırakılan- Hekimlikte kullanılan uyuşturucu ve zehirli bir bitki 8- Kilometrenin kısaltılmışı -Afrika'da bir başkent 9- Bayağılık - Tersi bir soru 10- Karaya çalan buğday rengi - Tersi orduda bulunan herkes 11- Tersi aylardan biri- Tersi eğik yazı

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Geçenlerde ölümünün 15. yıldönümünde andığımız şairimiz- Maddeyi temel almayan felsefe türü- Kimyada stronsiyumun simgesi 3- İnce deri- bir partinin rumuzu- fakat 4- Tersi güçlükle toplamak- Soluk, nefes 5- Tersi bir hayvan- Pis 6- Şan- Kartaca devlet komutanı Roma'ya yaptığı seferleriyle tanınır 7- Tersi oyunda kasti hareket- İkincil, görünüşte 8- Aşama- Son nokta - Gümüş parlaklığında ve demir sertliğinde bir madde 9- Bazı politikacılarımıza göre tesis olan yer.- Tersi mekanik insan -Bir harfin okunuşu 10- İran'da ateşe tapanlara verilen isim 11- 16.yy. da yaşamış Celali isyanların a katılmış, daha sonra efsaneleşmiş bir halk kahramanı- Eski dil de bir renk

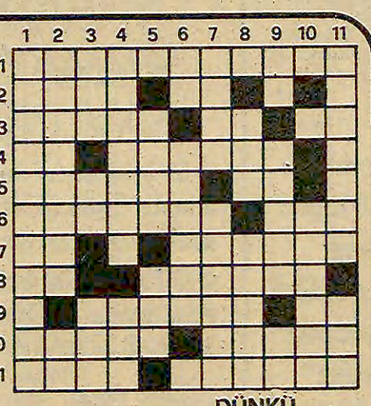

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	H	A	M	Z	A	V	İ	L	E	R	
2	O	Ğ	U	N		A	B	A	N	O	Z
3	C	A	N			K	İ	T	E	B	
4	H		N	A	M		K	E	R	İ	M
5	İ	V	E	S	C	E	N		R	H	O
6	M	A	R	İ	H	U	A	N	A		Z
7	İ	T	E	L	İ		M	A	D	İ	A
8	N	İ	T	E	L	İ	K			E	M
9	H	K		N		M	İ	H	R	A	Ç
10		A	T		L	E			A	S	İ
11	A	N	A	M	A	L	C	I	L	İ	K

KAĞITHANE BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1- Asfalt yapımında kullanılacak 1.2.3. numara kırma taş, taş tozu ve kum malzemesi satın alınması şantiyeye nakli ve fügüresi işi 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2- İşin keşif bedeli 5.000.000.-TL.
3- Eksiltme Belediye Encümeni huzurunda 30.6.1978 Cuma günü saat 15.00'de yapılacaktır.
4- Eksiltme şartnamesi ve diğer evraklar Belediye Fen İşleri Müdürlüğünde görülebilir.
5- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin.
a) 163.750.-TL.lık geçici teminatını.
b) 1978 yılına ait ticaret odası belgesi
c) Müracaat dilekçeleri ile birlikte makine ve techizat, mali durum teahhüt beyannamelerini ve en az bu işin keşif bedeli kadar B grubu müteahhitlik karnesini, veya bu gruptan karnesi olmayanların yukarıdaki beyannamelerle birlikte ihale konusu işin kapasitesi kadar ve bu tür işi yapabileceklerine dair Ticaret Odasından alacakları faaliyet belgesini ibrazla en geç 23.6.1973 günü mesai bitimine kadar yapacakları müracaatla verilecek yeterlik belgelerini teklif mektupları ile birlikte 30.6.1978 Cuma günü saat 14.00'e kadar Encümen Başkanlığına vermelidirler.
6- Telgrafla müracaatlar ile postadaki gecikmeler kabul edilmez.
7- İhale ile ilgili ilan, tellaliye mukavele vs. masraflar alıcıya aittir.

FEN İŞLERİ MD. V.
FEHMİ AKBAL
Basın—17239-417

Sovyetler, Japonya'ya ait Kuril Adalarında manevra yapıyor

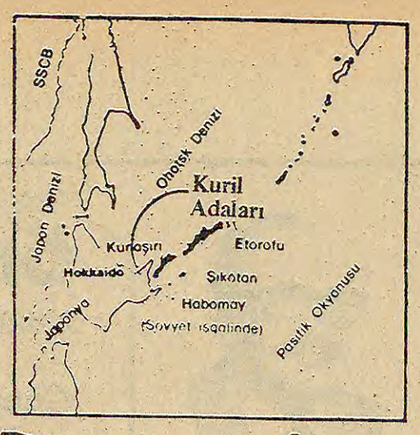

Japonya Rusya'ya nota verdi

Notada manevraların derhal durdurulması isteniyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Japon hükümeti, Sovyetler Birliği'ne ait kara, hava ve deniz birliklerinin Kuzey Pasifik'te ve Kuril adaları dolaylarında sürdürdükleri askeri manevraları protesto etti ve Mayıs ayı sonunda başlayan ve üç hafta sürmesi beklenen ani çıkarma manevralarını derhal durdurmasını istedi. Japon Hükümeti, egemenliğinin çiğnendiğini belirterek manevraya ilişkin protesto notasını, Sovyetler Birliği'nin 6-12 Haziran tarihleri arasında Etorfu adasının batı kıyısının tehlikeli bölge ilan edileceğini duyurması üzerine geçtiğimiz Cuma günü Moskova'daki büyükelçiliği aracılığı ile Sovyet Hükümetine iletti.

Japonya Savunma Ajansı, Sovyetler Birliği'nin "Antonov-12" tipi dev nakliye uçakları ile Hokkaido adasının 160 kilometre kuzey doğusunda ve Kuril adalarının güneyinde bulunan Etorofu adasına,2 bin kişilik bir paraşütçü birliği indirdiğini haber verdi.

Aynı ajans, bu ani çıkarma manevralarına katılan birliklerin Vladivostok ve Kaborovosk hava üslerinden hareket ettiğini, bunun donanmaya bağlı iki kruvazör, füze taşıyan iki muhrip, bir denizaltı, dört çıkarma gemisi ve çok sayıda destek gemisiyle takviye edildiğini açıkladı.

Yorum

Sovyetler Birliği yıllardır, İkinci Dünya Savaşından sonra işgal ettiği Japonya'ya ait Kuril adalarını geri vermeye yanaşmıyor. Adaların kendine ait olduğunu iddia ediyor. Oysa Çarlık Rusyası bile, 1855'te Japonya ile imzaladığı anlaşmada, bu adaların yüzyıllardır Japonya'nın bölünmez toprakları olduğunu kabul etmişti.

1976 yılı başında, Japonya ile Çin'in bir barış ve dostluk anlaşmasının imzalanması yolunda girişimlerde bulunması, Sovyetler Birliği'ni adeta telaşlandırdı. Çünkü anlaşmada, "hegemonyacılığa karşı mücadele" konusunda bir madde bulunuyordu.

Sovyet yöneticileri derhal harekete geçtiler. Dışişleri Bakanı Gromiko'yu Tokyo'ya gönderdiler. Anlaşmada hegemonyacılığa karşı bir maddenin konmamasını istemekten başka, bir de Japonya'ya "iyi komşuluk ve işbirliği" anlaşması imzalamayı önerdiler. Daha da ileri giderek, Japonya'nın kendi yayılmacı siyasetlerine hizmet eden "Asya kolektif güvenlik sistemi"ni desteklemesini istediler.

Japonya, Sovyet isteklerinin tümünü de geri çevirdi. "İyi komşuluk ve işbirliği" anlaşmasının, ancak Kuril adalarının kendilerine geri verilmesinden sonra imzalanabileceğini belirtti.

Bu yılın başında, Japon Dışişleri Bakanı Sonoda'nın Moskova'yı ziyaretinde yine aynı olaylara tanık olduk. Kremlin'deki yöneticiler bir yandan Kuril adalarını geri vermemede ısrar ederken, bir yandan da Japonya ile "iyi komşuluk" anlaşması imzalama önerisinde bulundular.

Sovyetlerin esas telaşı, hegemonyacılığa karşı mücadeleyi öngören Çin-Japon dostluk ve işbirliği anlaşmasından kaynaklanıyor. Bu yılın başında anlaşma görüşmeleri gündeme geldiğinde, TASS ajansı ve Pravda Japonya ve Çin'i şiddetle eleştirmişti.

Bugünlerde yine aynı görüşmeler söz konusu. Bu kez de Yeni Çarlar, Japonya'ya "gözdağı" vermek için Kuril adalarında büyük çapta manevralar yapıyorlar.

İlginç olan o ki,ne zaman Çin-Japon yakınlaşması olsa, sosyal-emperyalistler telaşa kapılıyor.

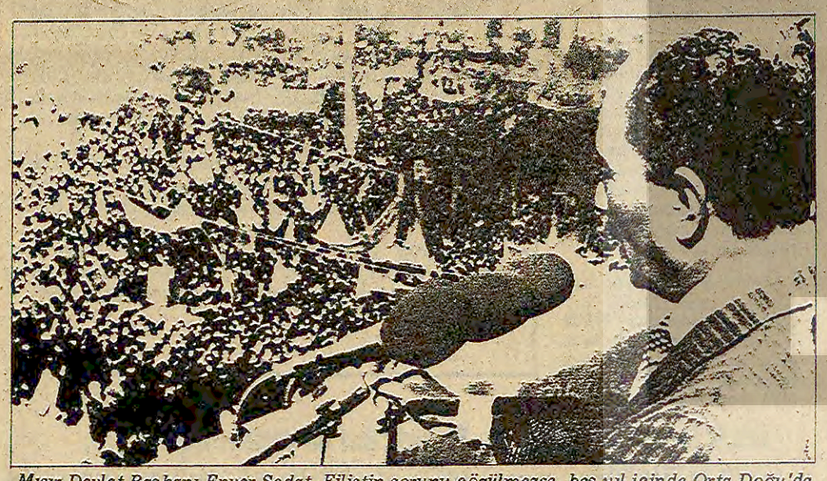

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Filistin sorunu çözülmezse, beş yıl içinde Orta Doğu'da savaş çıkacağını söyledi.

Mısır Devlet Başkanı İsrail'in ikili anlaşma önerisini reddettiğini açıkladı

- **Sedat: "İsrail' in önerisi Sina' nın tümüyle Mısır' a geri verilmesini öngörüyordu"**
- **"Sorun Sina değil, Filistin sorunudur"**
- **"Filistin sorunu çözülmeden barış olamaz"**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, kısa bir süre önce İsrail'in kendisine yaptığı ikili bir barış anlaşması önerisini reddetmiş olduğunu açıkladı. Sedat, İsrail' in söz konusu önerisinin Sina'nın tümüyle Mısır'a geri verilmesini öngördüğünü, bununla birlikte kendisinin "Sorun, bu değil, Filistin sorunudur" cevabını verdiğini söyledi.

Mısır Devlet Başkanı, bu öneriyi kendisine Mart sonunda Kahire'ye yaptığı ziyaret sırasında ileten İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman'a, böyle bir anlaşma ile Orta Doğu'da barışın sağlanamayacağını söylediğini belirtti.

Süveyş Kanalındaki Mısır Üçüncü Ordu birlikleri önünde konuşan Sedat, İsrail Savunma Bakanına şunları söylediğini açıkladı:

"Sorun Sina değil, Sina' dan korkacak bir şeyimiz yok. Orası bizim toprağımızdır ve geri alacağımızı da biliyorum. Mısır ile İsrail arasında ikili bir anlaşmanın barış getireceğini bilsem, sizinle böyle bir anlaşmayı imzalardım. Filistin sorunu çözülmeden Suriye ve Ürdün'le de bir barış anlaşması imzalasanız bile, barış gerçekleşmeyecektir. Filistin sorunu çözülmezse, beş yıl içinde yeni bir savaşın çıkması kaçınılmaz olacaktır".

Enver Sedat daha sonra askeri birliklere şöyle dedi:

"Size savaşma emrini verirsem bunu yerine getireceğinizi biliyorum. Ama ben ülkemi inşa etmek istiyorum. Daha fazla kan dökülmesini istemiyorum".

İSRAİL SEDAT'IN KONUŞMASINA TEPKİ GÖSTERDİ

İsrail Dışişleri Bakanlığı, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın Süveyş Kanalındaki Mısırlı askerlere hitaben yaptığı konuşmanın, iki ülke arasındaki barış girişimlerine hiç bir olumlu katkıda bulunmayacağını ileri sürdü.

Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, İsrail ile Mısır arasında görüşmelerin başlatılması konusunda bazı güçlüklerin ve sorunların olduğunu söyledi. Bu nedenle her iki ülke yetkililerinin de "saldırgan demeçlerden kaçınmaları gerektiğini" iddia etti.

Irak, İsrail'e silah ambargosu uygulanması için BM'ye bir karar tasarısı verdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Irak BM Güvenlik Konseyine İsrail'e silah ambargosu uygulamasını öngören bir karar tasarısı verdi.

Tasarıda, ambargonun uygulanıp uygulanmadığını denetlemek üzere özel bir organın kurulması da isteniyor.

Irak'ın hazırladığı tasarı, Birleşmiş Milletler üyesi bütün ülkelerin özellikle ABD' nin İsrail'e silah vermemesini öngörüyor. Ancak siyasal gözlemciler, Amerika'nın böyle bir şeye yanaşmayacağını ve Güvenlik Konseyinde sahip olduğu ve veto hakkı nedeniyle tasarının Konseyden geçemeyeceğini bildiriyorlar.

SUDAN DEVLET BAŞKANI SUUDİ ARABİSTAN'DA

Sudan Devlet Başkanı Numeyri, Arap ülkeleri arasındaki anlaşmazlıkları gidermek ve Arap zirvesinin toplanmasını sağlamak amacıyla çıktığı gezinin son durağı olarak Riyad'a gitti.

Numeyri, Riyad'ta Kral Halid ile görüşek. Görüşmede Arap Zirvesi konusu ele alınacak.

Suudi Arabistan'daki diplomatik gözlemciler, Kral Halid'in zirve toplantısı önerisini desteklediğini bildiriyorlar.

İRAN GİZLİ POLİSİ SAVAK'IN BAŞKANI PAKİSTAN'A ELÇİ OLARAK ATANDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran gizli polis örgütünün (SAVAK) 15 yıllık şefi General Nimetullah Nasıri, İran'ın Pakistan Büyükelçiliğine atandı. İran Şahı tarafından önceki gün görevi bildirilen Nasıri' nin, rejim aleyhtarlarına karşı sürdürülen baskıda en önemli rolü oynayan kişi olduğu bildiriliyor.

Siyasal gözlemciler, Nasıri'nin SAVAK yönetiminden uzaklaştırılmasını, İran'da son zamanlarda Şah rejimine karşı yükselen halk hareketinin önünün alınmamasına bağlıyorlar.

Bu arada, rejimin temel direği olarak bilinen SAVAK'ın başına İran ordusunun "Karşı Casusluk Bölümü" şefi General Nasır Moghadani'nin atandığı bildirildi. Moghadani'nin Başkanlığa atanması ile birlikte SAVAK'ta büyük çapta değişikliklere gidilmesi bekleniyor.

Federal Almanya Dışişleri Bakanı:

"Üçüncü Dünya ülkeleri için bağımsızlık istiyoruz"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher, ülkesinin Üçüncü Dünya ülkeleri ile dostluk ilişkilerini geliştirmek istediğini söyledi. Genscher, "Biz. Üçüncü Dünya için bağımsızlık ve kendi kendini yönetme hakkı istiyoruz" dedi.

"Rheinischer Merkur" dergisine bir demeç veren Dışişleri Bakanı Genscher, ülkesinin önemli bir sanayi ülkesi olması nedeniyle, gelişen dünya ekonomisine ve hammadde ve enerji ikmalinin güvence altına alınmasına bağımlı olduğunu sövledi. Federal Almanya Dışişleri Bakanı şöyle devam etti:

"Bu nedenle Üçüncü Dünya'ya ihtiyacımız vardır. Bu nedenle Üçüncü Dünya ülkeleri ile eşit haklar ve ortaklık çerçevesinde işbirliği yapmak istiyoruz...

ÜÇÜNCÜ DÜNYADA ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ İÇİN KATKIDA BULUNMAMIZ GEREKİYOR

"Bize göre; ortaklığın amacı, Üçüncü Dünya'da anlaşmazlıkların çözümü için katkıda bulunmamızı gerektirmektedir. Güney Afrika, Afrika Boynuzu, Orta Doğu ve diğer bölgelerdeki anlaşmazlıklar, yabancı güçlerin askeri müdahalesine gerekçe oluşturmaktadır. Üçüncü Dünya ülkeleri için bağımsızlık ve kendi kendini yönetme hakkı istiyoruz. Bu güç ve etki sınırlarının tehdit edildiği yerde, bizim güvenliğimiz tehlikeye girmektedir. Bu, gelişmeleri kaygıyla izliyoruz.

"Bu tür anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözülmesi çabalarında Federal Almanya Cumhuriyeti'nin ne gibi bir rolü olabilir ve olmalıdır?

"Açıkcası; Federal Almanya Cumhuriyeti'ne klasik anlamda bir arabuluculuk rolü yalnızca özel durumlarda düşecektir. Bunun böyle olması da iyidir. Çünkü ne Üçüncü Dünya'da bir etki alanı oluşturmayı amaçlıyoruz, ne de etki olanaklarımızı gözümüzde büyütüyoruz."

İSVEÇ KARASULARINDA AVLANAN 9 RUS BALIKÇI GEMİSİ YAKALANDI

ABDULLAH GÜRGÜN STOCKHOLM'DEN BİLDİRİYOR

İsveç sularında kaçak avlanan dokuz Rus Balıkçı gemisi, İsveç Sahil Muhafazası tarafından yakalandı. Gemilerde 26.000 kilo kaçak balık bulundu.

Olay, İsveçli balıkçıların, Rus balıkçı gemilerinin Gotland yakınlarındaki yasak bölgede avlandıklarını farketmeleri sonucu ortaya çıktı. Balıkçılar hemen İsveç Sahil Muhafazasını durumdan haberdar ettiler.

İhbarı değerlendiren Sahil Muhafazası, kaçak avlanan gemileri İsveç'in Visby limanına çekti. Gemiler daha sonra para cezası ödetilerek kefaletle serbest bırakıldılar. İsveç Mahkemesi halen olayı inceliyor.

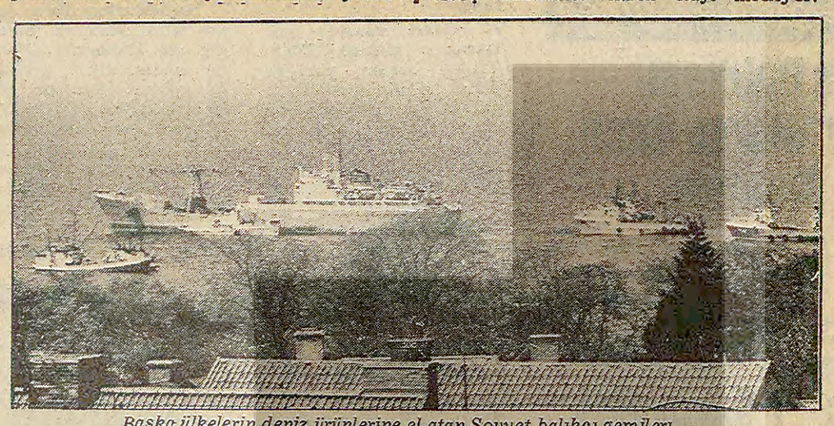

Başka ülkelerin deniz ürünlerine el atan Sovyet balıkçı gemileri

Sovyetler Birliğindeki muhalefet hareketinin önderi Pyotr Grigorenko:

"RUSYA'DA YAŞAYAN HALKLAR SÖMÜRGE BAĞIMLILIĞI ALTINDADIR"

- **"Herkesin başlıca görevi, Sovyet saldırganlığının sona erdirilmesini istemektir"**
- **"Büyük partilerden sıradan halka kadar herkese "yumuşama" sahtekarlığı anlatılmaktadır"**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'ndeki muhalefet hareketi içindeki tanınmış şahsiyetlerden General Pyotr Grigorenko, Hamburg' da "Befreiung" dergisinin düzenlediği basın toplantısında görüşlerini açıkladı. Konuşmasında Sovyetler Birliği halklarının özgürlük mücadelesine, Avrupa ve Almanya'nın birleşmesi sorunlarına da değinen Grigorenko şöyle dedi:

"Avrupa ve Federal Almanya'da yaşayan herkesin başlıca görevi, yabancı birliklerin yabancı topraklardan uzaklaşmasını, Afrika'daki ve dünyanın diğer bölgelerindeki Sovyet Saldırganlığının sona erdirilmesini, SSCB'de yaşayan bütün halkların özgürlüklerinin ve millı dokunulmazlıklarının sağlanmasını istemektir.

UKRAYNA HALKI SÖMÜRGE HALKIDIR

"Sovyetler Birliği'nde yaşayan onlarca halk, sömürge bağımlılığı altındadır: Örneğin, Ukrayna halkı gibi, sayıca Avrupa'nın en büyük halklarından biri böyle bir sömürgedir. Ve resmi olarak bile egemen olarak tanıtılmaktadır. Bu halk, Birleşmiş Milletlerde bütün haklara sahip bir üye olarak temsil edilmektedir. Fakat dünya üzerinde Ukrayna hükümeti ve Ukrayna halkıyla diplomatik ilişkileri olan hiç bir ülke yoktur. Kimse bu halkın egemenliğinin, özgürlüğünün savunulması için sesini yükseltmiyor. Herkes, Sovyetler Birliği'ndeki küçük halkların haklarının tekrar geri verilmesini talep etmelidir. Örneğin: Kırım Tatarları, Sovyet -Almanları, Estonyalılar ve bir dizi diğer küçük halkların hakları için mücadele edilmelidir. Bu halklar ana yurtlarından kovuldular, zorla Rus halkının içinde eritiliyorlar. Bu olay gözlerimizin önünde cereyan ediyor.

'YUMUŞAMA' BARIŞA DEĞİL SAVAŞA YOL AÇAR

"Büyük partilerden büyük fabrika patronlarımdan başlayıp sıradan halka kadar şu basit gerçek anlatılmalıdır. Bu gün adına 'yumuşama' denilen şey barışa değil savaşa yol açar. Savaşa giden yolu kapamak için, barışı ve Almanya'nın yeniden birleşmesini ısrarla istemeye hakkımız olduğunu, bütün Sovyet birliklerinin yabancı topraklardan çekilmesi gerektiğini açıklamamız gerekldir."

Grigorenko

Sovyet Generali Grigorenko, İkinci Dünya Savaşı sırasında faşizme karşı savaşmış ve yurdunu savunurken gösterdiği kahramanlıklardan ötürü, Stalin'in önderliğindeki Sovyetler Birliği Komünist Partisi tarafından onurlandırılmıştır.

Grigorenko, Kruşçef revizyonistlerinin karşı-devrimci darbesinden sonra kapitalizme geri dönüşü eleştirmeye başlamıştır.

Eski Sovyet Generali, Brejnev'in sosyal-faşist diktatörlüğüne de boyun eğmemiş ve muhalefet hareketinin en ön saflarında yer almıştır.

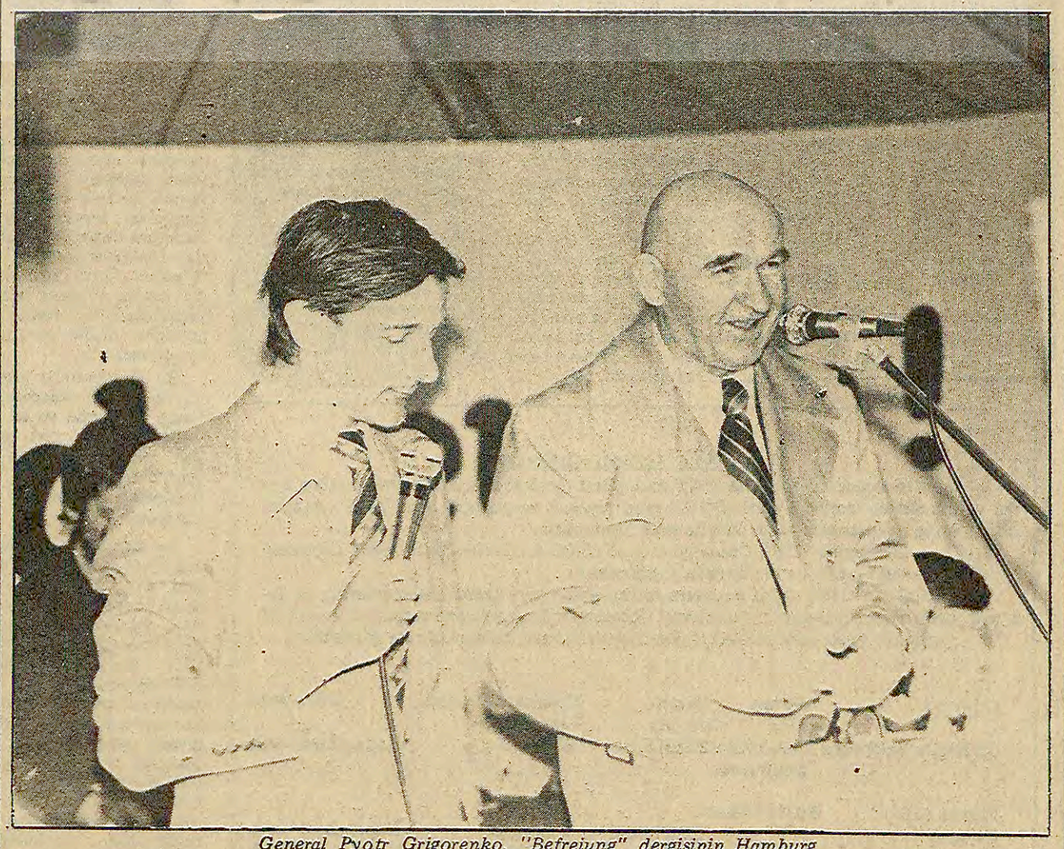

General Pyotr Grigorenko, "Befreiung" dergisinin Hamburg kentinde düzenlediği basın toplantısında konuşurken

GENERAL HAİG, SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN SİLAHLANMASI SÜRERSE, NATO'NUN CAYDIRICI GÜCÜNÜN TEHLİKEYE GİRECEĞİNİ SÖYLEDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

NATO Silahlı Kuvvetler Komutanı General Aleksandre Haig, NATO ülkelerinin yıllık savunma harcamalarının yüzde3 oranında artırmalarının yeterli olmadığını söyledi.

Miami'de NATO'ya ilişkin bir basın toplantısı düzenleyen General Haig, NATO'nun caydırıcı gücünün bugün için memnunluk verici bir düzeyde olduğunu söyledi, ancak, "gelişmeler bugünkü gibi devam ederse, Sovyetler Birliği'nin hızla askeri yönden güçlenmesi karşısında NATO'nun caydırıcı gücü büyük ölçüde tehlikeye girecektir" dedi.

NATO'nun geçtiğimiz yıl içinde olumlu gelişmeler gösterdiğini söyleyen Haig, ancak "Son on yılın kaybını bir yılda gidermek mümkün değildir. Bundan böyle sürekli, tutarlı ve planlı çabalarımızı sürdürmek zorundayız" dedi.

Hindistan Başbakanı Desai:

"DÜNYA'DA BLOKLAR OLDUKÇA SAVAŞ TEHLİKESİ DE OLACAKTIR"

BRÜKSEL (THA-UPİ)

Hindistan Başbakanı Morarji Desai Brüksel'de yaptığı açıklamada, ülkesinin bloksuzluk siyasetini izlemeye devam edeceğini belirtti. Belçika'daki resmi gezisini sürdürmekte olan Desai, "Dünya'da bloklar oldukça savaş tehlikesi de olacaktır" dedi.

Belçika'da hükümet yetkilileri ve Avrupa Ekonomik Topluluğu temsilcileri ile görüşen Hindistan Başbakanı, mevcut ekonomik bunalımın Hindistan'da vahim boyutlara ulaştığını söyledi.

Basın toplantısı sırasında, bir gazeteci Desai'ye Zaire'deki son durumla ilgili görüşlerini sordu. Hindistan Başbakanı bu konuda şunları söyledi: "Afrika kendi sorunlarını bizzat kendisi çözmelidir. Afrika Birliği Örgütü, bu alanda önemli bir rol oynayabilir. Ancak bazı Afrikalı ülkelerin, Batılı devletlerden yardım istemesi durumunda, Avrupalı devletlerin bu isteği geri çevirmesi de çok güçtür".

DOĞU ALMAN DIŞİŞLERİ BAKANINA GÖRE, ETYOPYA'DA DOĞU ALMAN VE KÜBALI ASKER YOKMUŞ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerika'da bulunan Doğu Almanya Dışişleri Bakanı Oscar Fischer, Cyrus Vance ile yaptığı görüşmeden sonra gazetecilerin sorularını cevaplandırırken, Doğu Almanya' nın Zaire'deki son gelişmelerle hiç bir ilgisi bulunmadığını öne sürdü.

Oscar Fischer, ülkesinin Etyopya'da sadece ekonomik ve teknik konularda uzman bulundurduğunu açıkladı. Bu arada, bir soru üzerine, Etyopya'da Küba birliklerinin de bulunmadığını iddia etti.

Ancak daha sonra basın mensuplarının ısrarlı soruları karşısında Oscar Fischer, Etyopya'daki Küba askeri varlığı konusundaki sözleri üzerine "Küçük bir değişiklik" yaparak, "Ben şimdi Washington'dayım, Etyopya'da neler olduğunu bilmem" dedi.

Geçenlerde bu konuda Etyopya Devlet Başkanı Mengistu ise, Sovyet, Küba, Doğu Alman ve Güney Yemenli askerleri kasdederek, "Biz onlarla beraber yaşıyor, onlarla beraber savaşıyor ve onlarla beraber ölüyoruz" demişti.

Öte yandan Berlin duvarı ile ilgili bir soruyu cevaplandıran Bakan, "Sizlerin hoşlanmadığı bu duvar, hem sizin hem de bizim için yarar sağladığını kanıtlamıştır" dedi.

ANGOLA DIŞİŞLERİ BAKANI JORGE, ÜLKESİNDE KÜBALILARIN OLDUĞUNU DOĞRULADI

- **Jorge:" Bizim işgal niyetimiz olsaydı Kolvezi ile yetinmez, Kinşasa' ya kadar giderdik"**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

New York'ta bulunan Angola Dışişleri Bakanı Paulo Teixeira Jorge, Zaire ile ilgili kendisine yöneltilen soruları cevaplandırırken, Angola'da Kübalıların bulunduğunu doğruladı,

Angola'nın kuzeyde Zaire ve güneyde Güney Afrika gibi "kötü" komşuları olduğunu iddia eden Dışişleri Bakanı, Angola'daki Kübalıların daha yeni yeni "çalışmaya başlayacaklarını" söyledi.

Katangalı jandarmaların Şaba'yı işgali ile ilgileri olmadığını söyleyen Jorge, Angola birliklerinin böyle bir durumda hiç bir zaman Kolvezi'de kalmakla yetinmeyeceklerini, başkent Kinşasa'ya kadar ilerleyebilecek güçte olduklarını belirtti.

Jorge, kurulması kararlaştırılan Afrikalılararası Silahlı Kuvvetlerin Angola'ya saldırması halinde, Sovyetler Birliği ve Cezayir'den yardım isteyeceklerini sözlerine ekledi.

AET, PORTEKİZ' İN ÜYELİĞİ KONUSUNU İVEDİLİKLE GÖRÜŞMEK İSTİYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

AET Dışişleri Bakanları, önceki gün bir açıklama yaparak, Portekiz'in Ortak Pazara üyeliği konusundaki görüşmelerin mümkün olduğu kadar çabuk başlamasından yana olduklarını bildirdiler.

AET çevreleri, Portekiz' le bu konudaki görüşmelerin önümüzdeki Ekim ayında başlayabileceği görüşünde.

İspanya'nın topluluğa üyeliği konusunda ise daha fazla ilerleme kaydedildiği bildirildi. Avrupa Komisyonunun bu konuda, 1979 yılı ilkbaharında görüşünü netleştirmesi bekleniyor.

İSTANBUL ASLİYE BİRİNCİ TİCARET MAHKEMESİNDEN TEBLİĞ OLUNACAK

DAVALI: Tijen Koçhisar velisi Nezahat Göç- İstanbul 2. Levent Hacı Adil Sokak 2/A

Davacı Ziyaz Ebuziya Tesair Nesriyat İflas masası idaresi vekili tarafından davalı Tijen Kochisarlı velisi Nezahat Göç aleyhine açılan davacı masanın davalıdan mevcud alacağından şimdilik 100.000 liranın tahsili davasının duruşması sırasında.

Dava arzuhali ve davetiyenin ilanen tebliğine rağmen muayyen olan 1.6.1978 tarihinde saat 14.50 de gelmediğinizden hakkınızda gıyap kararı ittihazı ile ilanen tebliğine karar verilmiştir. Duruşmanın bırakıldığı 13.7.1978 günü saat 14 de mahkemede hazır bulunmadığınız aksi takdirde HUMK nun 401 ve 402,405 nci maddeleri gereğince duruşmanın gıyabında devam edeceği hususunda gıyap kararı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilan olunur. 6.6.1978

Basın: 4234-419

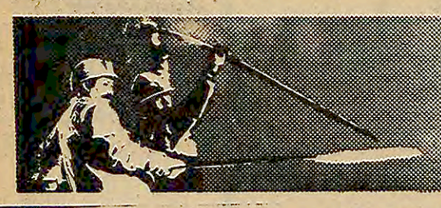

Yeni Metal-İş, Devrimci Maden-İş birleşme çalışmaları sürüyor

Yeni Metal-İş'ten 25 kişilik bir grup Erdemir'e geldi

Erdemir işçileri Devrimci Maden-İş yöneticileri ve Kırıkkale'den gelen Yeni Metal-İş'liler birarada. Sendikal birlik yolunda atılan adımlar revizyonist sendikacılığa karşı mücadelenin tecrübeleri ile beraber yürüyor.

EREĞLİ (ÖZEL)

Devrimci Maden-İş Sendikası ile Yeni Metal-İş Sendikası arasında bir süre önce başlayan birleşme görüşmelerinin bir devamı olarak, Yeni Metal-İş Sendikasından bir grup, geçtiğimiz günlerde Ereğli'ye geldi.

Yeni Metal-İş Yönetim ve Yürütme Kurulları ile işyeri temsilcilerinden oluşan heyet, ERDEMİR işçileri ve Devrimci Maden-İş Sendikası yöneticileri tarafından karşılandı. Aynı gün Devrimci Maden-İş Sendikasının lokalinde bir toplantı yapıldı ve her iki sendikanın başkanları toplantıda birer konuşma yaptılar.

Devrimci Maden-İş Sendikası Başkanı Şükrü Özbayrak toplantıda yaptığı konuşmada, sendikalarının doğuş nedenlerini anlattı. Özbayrak, sendikalarının Maden-İş yönetimini gaspeden bir avuç "toplumsal ilerlemecilerin" despotluğuna karşı ve tabanın söz ve karar sahibi olabilmesi için kurulduğunu açıkladı.

Yeni Metal-İş Sendikası Genel Başkanı İbrahim Özder de yaptığı konuşmada, Metal işkolunda işçilerin bölünmüşlüğüne son verilmesi gerektiğini belirtti. Özder, iki sendikanın birleşmesinin bu bölünmüşlüğün giderilmesinde önemli bir adım olacağını söyledi.

DİSK- Tekstil Sendikası Genel Sekreteri Yunus Kara

"REVİZYONİSTLER TARİHİN ÇÖPLÜĞÜNE GİDECEK!"

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasının Temmuz ayı içinde yapılması beklenen Genel Kurulunun arifesinde, sahte TKP yanlılarının sendika içinde yürüttükleri yıkıcı faaliyet ve tertipler de yoğunlaştı. Son olarak Beyoğlu Şube Kongresinin Genel Merkez tarafından ertelenmesi üzerine, revizyonistler "korsan kongre" yaparak, Beyoğlu Şube Kongresinin yapıldığını iddia ettiler. Bunun üzerine Tekstil Genel Merkezi, Beyoğlu Şubesini feshetti.

Aşağıda Tekstil Sendikası Genel Sekreteri Yunus Kara ile, Genel Kurul öncesi sendikadaki durum üzerine yaptığımız konuşmayı yayınlıyoruz.

1— Genel Kurulun yaklaştığı bu günlerde Tekstil'de durum nedir? Mücadele eden çeşitli gruplar nelerdir? Genel Kuruldan nasıl bir sonuç bekliyorsunuz?

1— Genel kurulun yaklaştığı şu günlerde TEKSTİL'de durum, yüzeysel olarak bakıldığında oldukça karışık bir görünüm arz etmektedir. Fakat incelemeci bir gözle bakıldığında durumun hiçte böyle olmadığı açıkça fark edilir. Bu durumda aklımıza şöyle bir soru gelmekte. Yüzeydeki bu karmaşanın sebebi nedir?

DOSTLAR VE PARAZİTLER

Başlıca sebep olarak şunu tespit edebiliriz. Bilindiği gibi ülkemizin sağlam bir sendikacılık geleneği yoktur. Son on yıl larda başlayan sınıf ve kitle sendikacılığı toz dumanı içersinde, işçi sınıfının dostları ve parazitleri veni yeni yerine oturmaktadır. Bu karmakarışıklık içersinde "Sendikal mücadele eşittir. Ekonomik mücadele." yanlışı kafalarına yer etmiş her türden revizyonist partili, partisiz, çizgiler işçi sınıfının kurtuluş mücadelesini yozlaştırarak bu mücadeleyi herhangi bir şubeyi ele geçirip görüşlerinin tekkesi durumuna getirme mücadelesine giriştiler ve bu tavırları sendika meselesine bakışlarının ne denli çarpık, ne denli bilimden uzak olduğunu işçi sınıfının gözleri önüne serdi. İşçi sınıfının kurtuluşunda amaç değil bir araç olan sendikalara bu tür gözle bakanların yeri dünyamızın bir sürü ülkesinde tarihin çöplüğü olmuştur. Bu ülkemizde de böyle olacak ve her türden revizyonist'ler bu çöplükte kendilerine layık olan yeri eninde sonunda alacaktır.

Sendikamızda mücadele eden gruplara gelince, bunları genel olarak şöyle bir ortak noktada toplayabiliriz.

BELLİ SİYASETİN TÜRKİYE KONSOLOSLUĞU KAVGASINI VERENLER

İşçi sınıfının bilimini ustaca inkar eden bu grupları birbirinden ayırıp sınıflandırmak kolay kolay mümkün olamamaktadır. Bu bir yerde gayette normaldir. Çünkü kendi kendilerine ne kadar aramızda aşılmaz uçurumlar var deselerde bizce aralarında hiç bir fark yoktur. Belli siyasetin Türkiye konsolosluğu kavgasını veren şimdimi ilerleyelim, yarınmı ilerleyelim diye günlerce ince taktikler kurup birbirini alt etmeye uğraşan tekkelerin şeyhlerine söyleyecek tek sözümüz var. Sizin yeriniz, işçi sınıfının ayaklarının altıdır. Ne kadar direnirseniz direnin sizlerin sonunu şimdiden görür gibi oluyoruz.

Genel kurul neticesinde tabanın karar ve söz sahipliği ilkesini savunan ve bunu icratıyla şimdiye kadar havata geçiren, tabanla tek bir yürek tek bir yumruk olanların her türden şablonculari ezip geçeceğine inanıyoruz.

2— Beyoğlu Şube Kongresi meydana gelen olayları, erteleme sebeplerini biraz anlatırmısınız? Şu anda sahte TKP yanlıları Beyoğlu Şube Kongresinin yapıldığını iddia ediyorlar, bu konuda ne düşünüyorsunuz?

BEYOĞLU ŞUBE KONGRESİ İPTAL EDİLDİ

2— Beyoğlu Şube Kongresi yönetim mücadelesini devrimcilerle-faşistler arasındaki çelişkiler düzeyine getiren ve bunun neticesi olarak, işçi sınıfımıza, tamiri güç yaralar açma ihtimali karşısında Genel Merkez tarafından iptal edilmiştir. Bu karara rağmen kongre yaptığını iddia edenler için gereken tüzük maddeleri uygulanacaktır.

3 — Revizyonist gruplar ya da kişiler, sendikanıza hangi dönemde ve ne gibi yollara başvurarak girdiler? Bazı şubelerde etkinlik kurmak için kullandıkları yöntemler neler oldu?

3— Sendikalarda yapılacak çalışmalar mutlaka o kişi veya grupların savunduğu ideoloji doğrultusunda olacaktır. Tekstil Sendikasında da yönetime talip olan çeşitli revizyonist grupçuklar işçi içersinde çalışmaya başlarken her zaman kuzu postuna girmiş kurt tavrıyla yola çıkarlar ve hepsi sözde CHP'lidir... İşçilerle belirli bir miktar bağ kurunca hemen kafa kol ilişkileriyle tekkelerine mürit toplama işine girişirler ve işlerin tam iyi gitmeye başladığını sandıkları sırada işçi sınıfının tokadını yerler. Dün DİSK genel kurulunda yedikleri tokadı yarın Tekstil Genel Kurulunda daha şiddetle yiyecekler. Bugün sendikamızın şubelerine talip olanların içinde hayatında makina başına geçmemiş ama 2-3 ay işkolunda çalışmış gösterilen kişiler vardır. Bunları görünce, işçiler sendika yönetimine belgisine olan allerjilerini daha iyi anlıyoruz.

4— Biliyorsunuz DİSK 6. Genel Kurulunda, Türkler-Ertürk ekibine karşı bir mücadele verildi. Genel Kurul sonrasında DİSK yönetiminin bu ekibe ve İGD, İKD gibi kuruluşlara karşı izlediği politikayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce Baştürk yönetiminin revizyonizme karşı kararlı bir tutum alamamasının sebebi nedir?

İGD İLE İLİŞKİLERİN ASKIYA ALINISI TUTARLI BİR ADIMDIR

4— Hepinizin bildiği gibi DİSK 6. Genel Kurulu ülkemiz siyasi tarihinde belirli bir dönüm noktası olmuştur. Genel kurulun çok öncesi başlayan yöneticiler arasındaki görüş ayrılığı demokratik kollektif yönetim anlayışı ile tek başına yönetim isteği arasındaki ilke çelişkisinden doğmuştu... 6. Genel Kurulda kangren olan kanat yönetimden kesilip atıldı. Fakat böyle bir olayın mutlaka sancısı bir müddet daha çekilecek ve sonunda bu yara kesinlikle tedavi olacaktır. DİSK yönetiminin İGD ve İKD gibi kuruluşlara karşı aldığı tavrı destekliyoruz. Özellikle son alınan İGD ve yandaşları ile olan ilişkilerin askıya alınışı bu yolda atılmış tutarlı bir adımdır.

5— Gerek Tekstil tecrübesi, gerek DİSK tecrübesi ışığında sizce DİSK içinde revizyonizme karşı mücadelede nasıl bir yol izlenmesi gerekir? Mücadele tarzı ne olmalıdır?

REVİZYONİSTLER CHP'Lİ POZUNA BÜRÜNÜR

5— Bilindiği gibi revizyonizm son tahlilde burjuva ideolojisidir. Bunun işçi sınıfının gerçek dostları mutlaka revizyonizme karşı alınacak tavırda ortak olmalıdır. Bunun için işçi sınıfının dostları belirli ilkeler tespit ederek sendikalarda ve havatın her alanında revizyonizmi ideolojik olarak mahkum edip, işçi sınıfımızın içersinden sökküp atmalıdırlar.

6— Türkiye'de Sovyetler Birliği'nin etkinliğinin gerek ekonomik, gerekse siyasi alanda her geçen gün arttığına tanık oluyoruz. Şu anda Siyasi Belge imzalanması gibi bir mesele gündemde. Sizce böyle önemli bir dönümde sendikalara düşen görev nedir? Bu gelişme karşısında sendikalar neler yapabilir?

SİYASAL BELGE ULUSAL BAĞIMSIZLIK IŞIĞINDA İNCELENMELİDİR

6— Biz genel olarak emperyalist ülkelerin Türkiye üzerindeki etkinliği (Ekonomik-siyasi) meselesine dünya konjuktürü açısından yaklaşmak isteriz. Türkiye'nin ABD ve müttefikleri tarafından sıkıştırıldığı köşeden bir takım ikili ilişkilerle kurtulmasından yanayız, bu tabii bir hegemonyadan kurtulup başka bir hegemonya ya girme olarak değerlendirilmemeli Türkiye bütün ittifakların dışında (NATO CENTO, SEATO, AET) bağımsız ve bloksuz olmalıdır. Siyasi belge imzalanma meselesi ise Ulusal Bağımsızlık ilkesi ışığında incelenmelidir. Eğer bu siyasi belge Ulusal Bağımsızlığımıza gölge düşürücü bir tarzda olursa (ki sanmıyoruz) sendikalar olarak en sert tavır alınmalıdır.

DİSK'in genelgesine rağmen

Maden-İş Balıkesir Şubesi İGD'lilerin üssü halinde

- İşçiler DİSK'in kararının uygulanmasını istiyor

BALIKESİR (ÖZEL)

DİSK'in İGD ile ilişkilerini askıya aldığını bildiren genelgesine rağmen, İGD Balıkesir Şubesi Maden-İş'de faaliyetini sürdürüyor.

Balıkesir Şubesi Maden-İş Lokalinin tüm giderleri işçiler tarafından sağlandığı halde, lokalde DİSK'in, Maden-İş'in afişine rastlamak mümkün değil. Tam tersine lokal tümüyle İGD'lilerin afişleriyle donatılmış durumda.

Lokal başkanı İsmail Eryılmaz da, İGD'lilerin safında yer tutarak onların rahatça çalışmalarına olanak sağlıyor.

Balıkesir bölgesindeki DİSK üyesi işçiler DİSK'in kararlarının uygulanmasını ve Rus uşağı İGD'nin Sendika bünyesinden atılmasını istiyorlar.

13 metrekarelik arsaya

Maden-İş kaç para ödedi?

TAPUDA 48 BİN LİRA YAZILI

MADEN-İŞ "1,5 MİLYON VERDİK" DİYOR

EREĞLİ(ÖZEL)

Maden-İş Ereğli 9. Bölge Temsilciliğinin yeni aldığı binanın 13 m2'lik arsasının tapu satış bedeli resmi kayıtlarda 48 bin lira olarak gösterildiği halde Maden-İş Ereğli Şube yöneticileri bir süre önce bu yere 1,5 milyon lira ödediklerini söylediler.

Bu konunun Maden-İş Merkez yönetimine de yansıdığı ve bazı avukatların "alım-satım "işinin kanunlara uydurulmasında zorluk çıkacağı gerekçesi ile yöneticilere itiraz ettikleri öğrenildi.

Ayrıca Maden-İş 9. Bölge Temsilciliğinin kendi üyelerine mali konularda gerekli açıklamaları hiç bir zaman yapmadıkları da biliniyor.

Son Maden-İş Genel Kurulu raporunda da mali meseleler bölümü yöneticiler tarafından rapordan çıkartılmıştı ve genel kurula hiç bir bilgi verilmemişti. Arsa konusu da Maden-İş yöneticileri tarafından örtbas edilmek istenmektedir.

Otomobil-İş Sendikasında örgütlenen Teknik Çelik işçileri işgüvenliği istiyorlar

Ankara asfaltı Kartal kavşağındaki Teknik Çelik Fabrikası çevrede en çok işçi alan ve işçi atan işyeri olarak bilinir. Teknik Çelik patronları yıllardır fabrikadaki sendikal mücadeleyi önlemek için grup grup işçi attılar. Ama işbaşı yapan her yeni işçi sendikal mücadeleye daha sıkı sarıldı. Patronlar ne yapacaklarını şaşırdılar. (Fotoğraf: Orhan Bal)

Teknik Çelik İşçileri:

13. VE 17. MADDELER KALDIRILSIN

İSTANBUL (ÖZEL)

125 işçinin çalıştığı Teknik Çelik Fabrikası patronu, hammadde yokluğunu ve işlerinin iyi gitmediğini iddia ederek 38 geçici, 21 kadrolu işçiye çıkış verdi.

Bu konuda gazetemize bir açıklama yapan Teknik Çelik işçileri patronun amacının fabrikadaki mücadeleyi önlemek olduğunu, bu nedenle işçi attığını, fabrikadaki üretimi başka işyerlerine kaydırdığını bildirdiler.

İşçiler halen 86 kişinin Otomobil-İş Sendikasına üye olduğunu ve Bölge Çalışmanın çıkardığı zorluklara rağmen sendikanın işyerinde yetki aldığını söylediler. Teknik Çelik'te yetkiyi alan Otomobil-İş Sendikasının toplusözleşme görüşmeleri için hazırlıklara başladığı öğrenildi.

Daha önce Cevher-İş'in örgütlü olduğu Teknik Çelik'te işçiler 1974 yılından beri bu sendikayı değiştirmek için mücadele ediyorlar. Cevher-İş Sendikası, işçilerin 1974 yılında üye oldukları Maden-İş'in ilgisizliğinden yararlanarak toplu sözleşme yetkisini elinde tutuyordu. Ancak Teknik-Çelik işçileri bu yılın Nisan ayında Otomobil-İş Sendikasına üye olarak yetkinin Cevher-İş'ten bu sendikaya geçmesini sağladılar.

Çevre fabrikalar destekliyor

Öte yandan patronun işten attığı kadrolu işçilerin de tazminatlarını almayarak mücadeleyi sürdürdüklerini ve arkadaşlarıyla dayanışma içinde oldukları belirtiliyor.

Teknik Çelik işçileri çevre fabrikalarında mücadelelerini desteklediklerini, patronun oyunlarını elbirliğiyle bozacaklarını söylüyorlar:

Otomobil-İş Genel Başkanı "MESS toplusözleşme düzenine ambargo koymuştur"

İSTANBUL(AA)

MESS ile 10 işyerinde toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlığa düşen ve halen iki işyerinde de grevde olan bağımsız Otomobil-İş sendikası Genel Başkanı Aydın Özeren bir açıklama yaparak, "MESS, toplu iş sözleşmesi düzenine ambargo koymuştur" dedi.

Aydın Özeren, MESS'in sendikal gelişmeyi engellemek istediğini belirtti.

İLO' nun semineri başladı

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), yıllık Olağan Kongresine İsviçre'nin Cenevre kentinde başladı. Örgütün 134 üyesinden 1000'i aşkın delegenin katıldığı Kongrede, işsizlik ve sendikalar meseleleri tartışılacak

Kapitalist ülkelerde hüküm süren işsizliğe karşı etkili önlemlerin alınmasını dileyen Uluslararası Çalışma Örgütü, işçi, işveren ve hükümet temsilcilerinden oluşuyor. Kongrede Sovyetler Birliği'nde ve Doğu Avrupa ülkelerinde işçi haklarının çiğnenmesi konusunun da ele alınması bekleniyor.

Petkim-İş Sendikası Türk Henkel'de greve başladı

Gebze Çayırova'daki Türk Henkel Sanayi Tesislerinde DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası tarafından grev uygulamasına başlandı.

Grev uygulamasından sonra basına bir açıklama yapan Petkim-İş Sendikası Kocaeli Bölge Başkanı Eşref Okumuş, "Toplusözleşme görüşmelerinde işverenin ücretler konusunda gösterdiği katı tutum sendikamızı greve itmiştir. Grev uygulamasına geçildiğine göre, bundan sonra haklarımızdan en küçük bir fedakarlık dahi yapmayacağız" dedi.

Greve Sanayi Tesislerinde çalışan 150 işçinin tümünün katıldığını söyleyen Eşref Okumuş, işverence daha önce alınan lokavt kararını da eleştirdi. İşverenin bu kararı ile sendikayı ve işçileri tehdit ettiğini belirtti.

İstanbul Sıtma Eradikasyon'da Tüm Has-İş'in yetkisini Yargıtay bozdu

İSTANBUL (AA)

Devrimci Sağlık İş Sendikasından bildirildiğine göre Tüm Has-İş Sendikasının İstanbul Sıtma Eradikasyon Merkezindeki yetkisi yargıtayca bozulmuştur.

Devrimci Sağlık İş yöneticileri, Tüm Has-İş'in ibraz ettiği 33 üye fişinden 29'unun sahte olduğunu öne sürmüşlerdir. Sendika yöneticileri, ayrıca hastanede yatan bir kişinin de irade beyanında oy vermiş gösterildiğini iddia ederek, yetkinin kaldırılması ile yapılacak irade beyanında kesinlikle yetki alacaklarını da belirtmişlerdir.

Bir kısmı devamlı, bir kısmı ise geçici olmak üzere 300 işçinin çalıştığı İstanbul Sıtma Eradikasyon Merkezinde Tüm Has-İş'in verdiği üye fişlerine ilişkin olarak Devrimci Sağlık-İş'in 4. İş Mahkemesinde açtığı davanın karar duruşmasının ise 15 Haziranda yapılacağı bildirilmiştir.

İLAN
977/797
İSTANBUL 12. ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

Davacılar Şaduman Zekai, vs. taraflarından davalılar Mirza Haşim İsfehani ve İst. Defterdarlığı aleyhine açılan Tescil davasında:

Yapılan soruşturmaya rağmen adresi tespit edilemeyen davalı MİRZA HAŞİM İSFEHANİ'ye ilanen tebligat çıkarılmasına karar verildiğinden davalının duruşmanın bırakıldığı 7.7.978 saat 11 de mahkememiz duruşma salonunda bizzat hazır bulunması veya kendisini bir vekille temsil ettirmesi davetiye yerine geçerli olmak üzere ilanen tebliğ olunur.

Basın: 4236-418

ÇANKIRI C. SAVCILIĞINDAN

1 - Çankırı Kapalı Cezaevinin 1978 mali yılı ihtiyacı için aşağıda cins, miktar, bedel ve muvakkat teminatı yazılı DÖRT grup yiyecek ve yakacak maddeleri ayrı ayrı olmak üzere karşılarında yazılı usül ile satın alınacaktır.

2 - İhale 30 Haziran 1978 Cuma günü saat 15.00'de Çankırı C. Savcılığı odasında toplanacak olan komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 - İsteklilerin 2490 sayılı kanunun hükümlerine göre teklif mektuplarının ve lüzumlu belgelerinin ihaleden bir saat evvel Komisyon Başkanlığına vermeleri lazımdır.

4 - Şartname mesai saatlerinde Çankırı Kapalı Cezaevi Müdürlüğünde görülebilir.

CİNSİ	Miktarı .Kilo	Tutarı Lira Kr.	Muvakkat Teminat Lira Kr.	İhale Şekli
32 Kalem Bakkaliye	19600 Kilo 5200 Adet	222975.00	16723.13	Kapalı Zarf Usulü
Ekmek (600)	60.000 Adet	199998.00	14.999.85	Kapalı Zarf Usulü
Gramlık K.Sığır Eti	4.000 Kg.	280000.00	21000.00	Kapalı Zarf Usulü
Çam Odunu	200 Ton	300000.00	22500.00	Kapalı Zarf Usulü

Basın: 16824—415

örse çekiç

Gülay Kurnaz

Gangster filmlerinin sonu hep birbirine benzer

Gangster filmlerinin sonu hep birbirine benzer. Üç-beş kafadar ince planlardan sonra soygunu gerçekleştirirler. Ama, iş ganimeti paylaşmaya gelince ya birbirlerine girerler, ya da işler sarpa sarıp, etrafları sarılınca, bir köşeye sıkıştıklarında, ne kadar kirli çamaşır varsa dökerler ortaya. Birbirlerinin boğazına sarılırlar..

Kötü bir gangster filminin son bölümlerini seyrediyoruz bir müddettir.

Orta yaşlı kalın kaşlı adam sıkıntılı sıkıntılı konuşur:

" - Beyler, şu 6,5 milyonu istiyorlar. Ne yapacağız?"

Genç olanı, hiddetle

" - Ne yapacağız ne demek? Nasıl yedinse öyle öde" diye atılır ortaya.

" - Nasıl yedimse mi? O paraları gazetemize vermedik mi!"

" - Ne gazetesi! Kendi inşaatlarında harcadın. Zaten ne geldiyse başımıza, senin bu yiyiciliğinden geldi."

" - Ya, demek öyle. Asıl ne geldiyse başımıza senin yüzünden geldi. Senin şu TKP, UDC diye tutturmandan geldi."

Hava iyice elektriklenmiştir. Bazıları araya girip yatıştırmaya çalışırlar ama, nafile. Biri hışımla kalkar ayağa, arkasından kapı "güm" diye vurulur. Yürütme Kurulu toplantısı burada sona ermiştir.

Filmin başına dönelim biraz. Filmin başoyuncuları sendikacı kılığında birkaç soyguncudur. Aralarında birleşip bir inşaat şirketi kurarlar. İtibarlı, güven telkin eden bir de isim koyarlar şirkete. Başlarlar 25'er bin liraları toplamaya. Topladıkça yer, yedikçe semirirler. Şöyle bir altı-altıbuçuk milyonu buldukları sıralarda, işler biraz karışmıştır. Bizim soyguncular da şirketi tamtakır kasasıyla devredip ufak bir adres değişikliği yaparlar.

Biraz önceki sahne oynandığı sıralarda alacaklılar eski adresin kapısını dövüp durmaktadır. "Nerde bizim 25'er bin liralarımız?" diye. Mektuplar, protestolar yağmaktadır şirkete. Şirketi tamtakır kasasıyla devralan yeni sahipler çok zor durumdadırlar. "Kusura bakmayın. Dolandırıldınız." diyemezler ya alacaklılara. Ne de olsa, şirketin bir itibarı, bir adı vardır. Onlar da eski sahiplerini sıkıştırırlar. Sözlü isterler hesabı, cevap alamazlar. Yazılı isterler, yine ses çıkmaz. Hesap verin yoksa noter kanalıyla isteyeceğiz diye tehdit ederler. Bakar ki soyguncular yaşlıca olanı, kabak sadece kendi başına patlayacak, toplar suç ortaklarını. "Bakın arkadaşlar" der. "Zor durumdayım. Fena sıkıştırıyorlar. Birlikte yaptık, gelin birlikte temizleyelim şu işi." İşte bunun üzerine biraz önce aktardığımız kavga patlak verir.

Kavgayı izleyen günlerde soyguncu takım gitgide daha zor duruma düşer. Hem aşağılardan, hem tepeden sıkıştırılmaktadırlar. Sıkıştırıldıkça da daha çok birbirlerine düşerler. 2-3 yıldır soydukları ve yedikleri ayrı gitmeyen ortaklar hesap verme gününün yaklaştığını hissettiklerinden mi ne, hırçın, telaşlı ve şaşkındırlar.

Film daha devam ediyor. İlginç gelişmeler olursa ilerde devam ederiz anlatmaya. Ama sonu şimdiden belli bir filmdir bu. Bilirsiniz, gangster filmleri hep aynı biter.

İsterseniz yarın da pislik, sahtekarlık ve ihanet kokan, iç bulandıran bu kötü filmi bir yana bırakıp, apaydınlık olan gerçekten, umut veren gelişmelerden sözedelim.

Sanatçılar ve yeraltı işçileriyle, emekli işçileri ilgilendiren kanun tasarısı plan komisyonunda kabul edildi

ANKARA (AA)

Sanatçılar ile yeraltı işçilerini sosyal güvenliğe kavuşturan ve emekli işçilere yeni haklar getiren kanun tasarısı Millet Meclisi Plan Komisyonunda görüşülerek kabul edildi.

Kabul edilen kanun tasarısı hakkında komisyonda bir konuşma yapan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Turhan Feyzioğlu, "Bu tasarı ile edebiyat, müzik, heykel, sahne, sinema gibi güzel sanatlar dallarında çalışanlar, sosyal güvenliğe kavuşturulmaktadır" dedi.

Feyzioğlu, tasarının SSK primlerinin tahsilindeki aşırı gecikme ve kayıpları önleyeceğini bildirerek, iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle çalışamaz hale gelip ölenlerin ailelerine aylık bağlanmasında kolaylıklar getirildiğini söyledi.

Turhan Feyzioğlu konuşmasında daha sonra şunları belirtti: "Münavebeli olarak yeraltında çalışan ve bu nedenle emeklilik için gerekli kanuni süreleri doldurmakta güçlük çeken kömür işçilerinin sosyal güvenlikten yoksun kalmalarını sağlayacak bir hüküm getirilmiştir.

Ayrıca eski ve yeni SSK emeklilerinin durumlarının bir intibakla düzeltilmesi sağlanmaktadır. SSK emeklilerinin uzun süreden beri bekledikleri intibak sorunu da böylece çözülmüş olacaktır."

Petrol-İş Genel Başkanı Selvi: "TPAO'da anlaşma zemini doğdu"

ANKARA(ANKA)

Türk—İş'e bağlı Petrol—İş Sendikasının Batman işyeri ve Ham Petrol Boru Hattındaki grevi sürerken, sendika yetkilileri ile TPAO temsilcilerinin dün saat 10.30'da yaptıkları toplantıda, sözleşmenin ana ilkelerinin saptandığı ve daha ayrıntılı çalışmaların da kısa sürede sonuçlanacağı öğrenildi.

Petrol—İş Genel Başkanı Cevdet Selvi bir açıklama yaparak, "Anlaşma zemini doğmuştur." dedi.

Pamukkale Nakliyat Ambarı işçileri:

"Yasadışı lokavta karşı direneceğiz"

İSTANBUL (ÖZEL)

Nakliyat-İş Sendikası, Unkapanı, Pamukkale Nakliyat Ambarında uygulanan kanunsuz ve hileli lokavtla ilgili olarak bir açıklama yaptı ve bu uygulamaya karşı sonuna kadar mücadele edeceğini belirtti.

Sendikadan yapılan açıklamada şöyle deniyor:

"Pamukkele Nakliyat Ambarı işverenin İstanbul Manifaturacılar Çarşısı ile Demirkapı Eyüp yolunda kurulu ambarlarında çalışan işçiler de Nakliyat-İş'e üye oldular ve bütün işçiler lokavt uygulanan arkadaşlarını sonuna kadar destekleme kararı aldılar. İşçilere yasadışı baskı yapmaya devam eden işverenin işten çıkarma tehditlerine karşı birliklerini artırdılar.

"Pamukkale patronu, 7 Haziran günü, diğer ambarlarda çalışan işçilere de sendikadan ayrılmadıkları takdirde, işyerini kapatarak lokavt yapacağını, hem işçileri işten çıkaracağını, hem de sendikayı atacağını söyledi."

"Pamukkale Nakliyat Ambarında çalışan bütün işçiler biraraya gelerek yasadışı lokavta karşı ortak olarak sonuna kadar mücadele etmeye kararlıdır."

Üniversite sınavları ve eğitimde fırsat eşitliği

Mustafa Tosunlar
(Lise öğrencisi)

Üniversitelere giriş sınavı 16 Haziran günü yapılıyor. Bugünün 400.000'e yakın genç için çok büyük önemi var. Sınavın sonucu, yaşamlarının bundan sonraki dönemini büyük ölçüde etkileyecek. Bunun için öğrenciler, bütün gayretleriyle sınavlara hazırlanıyorlar. Ülkemizin durumunu az çok görerek, üniversiteye giremedikleri takdirde şimdiye kadarki öğrenimlerinin tüm masraflarıyla, emekleriyle yabana gideceğini, hiç bir meslek sahibi olamayacaklarını, kısacası geleceklerinin karanlık olacağını çok iyi biliyorlar. Öte yandan yetkililer de açıklama üzerine açıklama yaparak, ancak 70-80 bin civarında öğrenci alabileceklerini, 230 binin ise açıkta kalacağını belirtiyorlar. Bu durumda öğrenciler daha da ümitsizliğe düşüyorlar. Bir de işin içine eğitimde fırsat eşitsizliği girince, eğitim olanaklarının ancak kırıntılarına sahip olan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu işi tamamen şansa bırakıyorlar.

OKULLAR ARASINDAKİ FARKLILIK

Nedir bu eğitimde fırsat eşitsizliği? Geçen yıllardaki sınavların sonucu, bu durumu açıkça ortaya seriyor. Yüksek okula girebilecek öğrencilerin ezici bir çoğunluğu kolej ya da özel okul diye bildiğimiz imtiyazlı okul mezunları. Bu tip okullarda okuyan öğrencilerle sıradan liselerde okuyanlar arasında eğitim olanakları açısından büyük farklılıklar olduğu kimsenin inkar edemeyeceği bir gerçek. Örneğin, sıradan liselerde yabancı dil haftada dört saat okutulurken, bu kolejlerde otuz saatin altına düşmüyor. Yine normal liselerde fen dersleri için bir laboratuvar dahi yokken bazı kolejlerde her sınıfın ayrı laboratuvarı bulunmakta. Bu tip okullarda sosyal dersleri için de her türlü imkan sağlanmaktadır. Oysa diğer liselerde, okulu bitirip harita bile görmeyen öğrencilerin sayısı çoktur. Bütün bunlar ilk akla gelen şeyler. Gazeteleri biraz karıştırdığımızda, filanca yerde filanca lise ahırda eğitim yapıyor ya da öğretmensizlikten derslerin yarısı boş geçiyor gibi birçok haberle karşılaşırız.

Yine aynı gazete sayfalarında sık sık şöyle haberler de okuruz: Falanca kolejden filanca öğrenci Amerika'da bir imtihanı kazandı veya öğreniminin devamını Almanya'da yapacak.

MESLEK OKULU MEZUNLARININ ÜNİVERSİTEYE GİREBİLMESİ BİR HAYAL

Bir de meslek okulları var ki içler acısı. Buralarda okuyan öğrenciler doğru dürüst meslek öğrenemedikleri gibi ellerindeki eğitim olanakları da sıradan liselerle bile kıyaslanamayacak kadar az. Bu okullardan mezun olan öğrencilerin yüksek okula girebilmesi adeta hayal. Geçen yıl, İstanbul'da bir meslek yüksek okuluna giriş sınavında bir dişli çizilmesi istenmiş. Meslek lisesi mezunları, makina dişlisi çizerken, birçok lise mezunu, insan dişi çizmiş. İşin ilginç yanı, neticede bu okula girenlerin büyük bir çoğunluğu yine normal lise mezunları imiş.

AÇIKGÖZLERE FIRSAT!

Bütün bunlar, bize eğitim düzenimizin ne kadar bozuk olduğunu döne döne yaşatıyor. Bir de bu bozukluktan yararlanan açıkgöz bezirganlar var ki, liseli gençleri adeta soyuyorlar. Yani dershaneler. Fahiş fiyatlarla üniversite sınavlarına öğrencileri hazırlayan bu dershanelere ancak büyük şehirlerdeki öğrencilerin, o da az çok hali vakti yerinde olanların gidebildiği bir gerçek. Bu da eğitimde fırsat eşitsizliği zincirine bir halka daha ekliyor.

BAŞTAKİ HÜKÜMET NE YAPIYOR?

Bütün bunlardan sonra yetkililere sesleniyoruz: Sizce üniversitelere giriş imtihanları eşitlik içinde mi yapılmaktadır? Haftada 30 saat yabancı dil görenle dört saat gören aynı yabancı dil puanını alabilir mi? Her türlü maddi imkanı olan imtiyazlı okullarla, öğretmensiz, binasız ders yılı geçiren öğrenciler aynı puanı tutturabilirler mi? Biz cevaplayalım: Elbette ki hayır! Başta bulunan CHP hükümeti bu duruma çözüm yolları arayacağına, ölüm sayısını düşürmek maksadıyla ders yılını daha da daraltmakta, öğrencilerin ders görme imkanını azaltmaktadır. Bazı açıklamalara göre de, üniversitelere girenlerin sayısını azaltmak için sene içerisinde birtakım imtihanlar yaparak, bir sınavı bile başaramayan Anadolu öğrencisine, kolayca kaderine boyun eğdirmek isteniyor. Eğer bu hükümet bir nebze halktan yana olduğunu iddia ediyorsa, bu tutumlardan vazgeçmeli ve öğrencilerin yararına uygulamalara girişmelidir.

Ecevit: "Sovyetler'le saldırmazlık paktına gerek yok siyasal belge yeter"

ANKARA (ÖZEL)

Başbakan Ecevit 15 gün süren yurtdışı gezisinden sonra dün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ü ziyaret ederek dış temasları hakkında ayrıntılı bilgi verdi.

Cumhurbaşkanını ziyaret ettikten sonra Çankaya'daki Dışişleri konutunda bir basın toplantısı düzenleyen Ecevit, Haziran ayı sonunda yapacağı Rusya gezisi sırasında Rusya ile saldırmazlık paktı imzalanmasına gerek duyulmayacağını sandığını belirtti.

Bugün İstanbul'da sanayicilerle ekonomik konularda bir toplantı yapacağını söyleyen Ecevit, dış gezilerinin sonunda Amerika'nın Türkiye'ye uyguladığı ambargonun kalkma ihtimalinin güçlendiğini, 5 milyarlık dış borcunun önemli bir bölümünün ertelendiğini belirtti.

Basın toplantısının sonunda gazetecilerin sorularını cevaplayan Bülent Ecevit bir soru üzerine Yunanistan ile Türkiye arasında bir saldırmazlık paktı imzalanmasının gereksiz olduğunu, fakat Yunanistan ısrar ederse böyle bir saldırmazlık paktının imzalanmasının mümkün olduğunu söyledi.

Öte yandan Başbakan konuşmasında NATO ile ilişkilerin yeniden düzenlenmesi ve yumuşama politikası konusundaki görüşlerini de şöyle belirtti:

"Türkiye, NATO ile ilişkilerini sağlam esaslar üzerinde yeniden düzenlerken ortak güvenliğe katkısının ve kendi ulusal güvenliğini sağlam koşullarına dayandırma yolundaki çabalarının aynı zamanda ekonomik gelişmesine de yardımcı olmasını gözönünde tutmaktadır. Bu kararımızı Batı'daki müttefiklerimize ve dostlarımıza anlatma olanağı buldum ve geniş anlayış gördüm.

"Ancak, bir yandan ittifak sistemi içirsindeki durumumuzu güçlendirirken ve sorunlarımızı çözmeye çalışırken dünya barışı ve uluslararası yumuşamaya büyük önem vermekteyiz ve Türkiye'nin bölge ülkeleriyle dostluğu ve işbirliğini geliştirmesinin aynı zamanda dünya barışına bir katkısı olacağına inanmaktayız. Bunu da müttefiklerimize anlatmış bulunuyorum"

Ecevit, muhabirimizin Rusya gezisi sırasında Sovyetlerle bir saldırmazlık paktı imzalanıp imzalanmayacağı şeklindeki sorusuna verdiği cevapta da şöyle dedi:

"Saldırmazlık paktları biçimsel bir anlam taşır. Önemli olan karşılıklı iyi niyettir. Sovyetler Birliği'ne yapacağım gezi sırasında böyle bir pakta gerek duyulacağını sanmıyorum. Saldırmazlık paktları fazla anlam taşımıyor. Sovyetlerle imzalanacak siyasi belgenin bu niteliği taşıması ihtimali görülmüyor. Böyle bir şeye gerek de yok."

Ecevit başka bir soru üzerine de anarşinin devletin kilit noktalarını elden kaybedenlerin bir eseri olduğunu, sol adına maceracılık yapanların da içtenliğine inanmadığını söyledi.

Başbakan Bülent Ecevit, yabancı bir basın mensubunun "Çin Dışişleri Bakanının Türkiye'ye yapacağı ziyaret sırasında hangi konuların gündeme gelmesini bekliyorsunuz. Bu ziyaretin SSCB'ye yapacağınız geziyle bir ilgisi var mı?" sorusunu da şöyle karşıladı:

"Çin Dışişleri Bakanının ziyaretinin önümüzdeki günlerde Sovyetler Birliği'ne yapacağım ziyaretimle bir ilgisi olacağını, en azından bizim açımızdan bir ilgisi olacağını sanmıyorum. Kendileri çıktıkları dünya gezisi sırasında Türkiye'yi de ziyaret etmek istediler ve biz de Çin'le ilişkilerimizi geliştirme olanakları açısından bu isteği kabul etmekten memnunluk duyduk."

Reuter Ajansı: "Türkiye, ekonomisi konusunda dünyaya güvence verdi"

LONDRA (AA)

Reuter Ajansı, Ecevit'in hükümeti devraldıktan sonra ülke ekonomisini sağlam esaslara dayandırabileceği konusunda dünyaya güvence verdiği şeklinde bir yorum yaymlandı.

Bundan beş ay önce, Türkiye'nin ekonomik durumunun umutsuz olduğunu ve borçlarını ödeyemeyecek duruma düştüğünü yazan Reuter muhabiri, çok önemli ithal maddeleri için bile dış kredi olanağı bulunamadığını belirtti. Reuter muhabiri, Başbakan Bülent Ecevit'in büyük bir atılım yaptığını ve Maliye Bakanının da sıkı bir programla ekonomiyi kontrol altına aldığını yazıyor.

Başbakan Ecevit'in, ulusal güvenliği ekonomik istikrara bağladığı ve dış gezilerinin başlıca hedefi haline getirdiği üzerinde duran ajans, hükümetin başarılarını şöyle sıralıyor:

"Başbakan Ecevit'in gezisi başlamadan önce 130 milyon marklık bir yardım vaad eden Almanya, gezi sırasında 100 milyon mark daha ekledi. Ayrıca Türkiye'nin Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü ile müzakerelerinde yardımcı olmaya söz verdi.

"Başbakan ve Maliye Bakanı, Avusturya'ya yaptıkları, gezi sırasında ek yardımlar sağlarken, OECD'de 1,5 milyar dolarlık borcu erteleme kararı aldı. Şimdi Türk hükümeti, 2,5 milyar dolarlık borcun daha ertelenmesi için özel bankalarla görüşmeleri sürdürüyor."

Aynı ajans, ilk birkaç ay içinde Türkiye'nin ithalatının yüzde 30 oranında azalmasına karşı, ihracatın artmasını, "yüreklendirici ve umut verici" olarak yorumluyor.

Carter'la görüşen Dış İlişkiler Bakanı : "Ambargo Kıbrıs sorununun çözümüne katkıda bulunmuyor"

HABER MERKEZİ

Birleşik Amerika Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Frank Church, Başkan Carter ile yaptığı görüşmeden sonra, Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılması gerektiğine inandığını söyledi.

Aynı toplantıda bulunan Senatörlerden George Mc Govern da, NATO'nun güneydoğu kanadını oluşturan Türkiye'ye silah yardımının yeniden başlaması yolunda bir eğilimin toplantıya hakim olduğunu bildirdi.

ABD Başkanı Carter, senatörlerden oluşan bir heyeti kabul ederek, Türkiye'ye uygulanmakta olan silah ambargosunu görüştü. Bu toplantıdan çıkarken bir açıklama yapan ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Frank Church, senatoda ambargo görüşmelerinin tartışmalı geçeceğini, ancak kaldırılması ihtimalinin yüksek olduğunu belirtti. Church, "Başkanı dinledikten sonra ambargo konusunda düşüncemi değiştirdim. Ambargonun Kıbrıs sorununun çözümüne katkıda bulunmadığı ortadadır. Sonuç vermemiş bir siyasete devam etmenin yersiz olduğu kanısındayım" dedi.

Aynı toplantıya katılan Senatör Mc Govern da yaptığı açıklamada, "Ambargo şimdiye kadar ne etki yaptı? Artık ısrar etmenin gereksiz olduğunu görüyorum" dedi.

SENATÖR STENNİS DE "AMBARGO KALKSIN" DEDİ

Başkan Carter'in bir grup Senatörle yaptığı toplantıya katılan ABD Senatosu Silahlı Kuvvetler Komisyonu Başkanı John Stennis, Amerika'nın üç yıldan beri Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosunun kaldırılmasını istedi. Stennis, Silahlı Kuvvetler Komisyonunun yakında bu konuda bir görüşme açacağını açıkladı.

Senatör John Stennis Beyaz Saray'dan Kongreye dönüşünde yayınladığı demecinde, "Ambargo, Türkiye'nin NATO'ya katkısını azalttığı gibi, NATO'nun güçlenmesinde oynayacağı rolü de azaltmaktadır. Kıbrıs sorunu ile yakından ilgileniyor ve bu sorunun bir çözüme bağlanmasını arzu ediyoruz. Ancak Sovyetler Birliği'nin klasik kuvvetlerini takviye etmesi karşısında NATO'da saflarımızı sıklaştırmalı ve bunu yaparken de, gerek Türkiye ve gerekse Yunanistan'ın ve Kıbrıs'lıların çıkarlarını gözetecek bir çözüm aramalıyız" dedi.

FİNANCIAL TİMES: "Gerek NATO gerekse Varşova için Türkiye Yunanistan'dan daha önemli bir mevkiye sahiptir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İngiliz gazetesi Financial Times'ın dünkü özel sayısında "Ülkeler Özel Raporu" serisinde Yunanistan'ı çeşitli yönleriyle ele alıp inceleyen bir bölüm yayınlandı.

Raporda, Yunanistan'ın dış politikasının esasını Türkiye ile olan anlaşmazlıkların ortaya koyduğu belirtiliyor, Karamanlis'in Ortak Pazar'a üye olmak ve NATO ile ilişkilerini düzeltmek isteyişi de buna kanıt olarak gösteriliyor.

Gazetede "Gerek NATO ve gerekse Varşova için Türkiye daha önemli bir stratejik mevkiye sahiptir. Bunu bir Yunan yetkili şu sözlerle ifade etmiştir: Moskova bizi ikinci derecede önemli buluyor."

Yunanistan'ın Türkiye ile olan anlaşmazlıklarına destek bulmak için bazı Arap ülkeleri ve diğer Üçüncü Dünya ülkelerine açılmaya yöneldiği de gazetede yer alan görüşler arasında.

Alman Hava Kuvvetleri Komutanı Türkiye'ye geliyor

ANKARA

Almanya Federal Cumhuriyeti Hava Kuvvetleri Komutanı Korgeneral Gernard Limberg'in, Türk Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Ethem Ayan'ın çağrılısı olarak 12-16 Haziran günleri arasında Türkiye'yi ziyaret edeceği öğrenildi.

Ankara'da bulunduğu sürece General Limberg'in Türk Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren ve Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık'la da birer görüşme yapacağı bildirildi.

Türk Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Ethem Ayan'ın geçen yıl Almanya Federal Cumhuriyetine yaptığı geziden sonra, Korgeneral Limberg'in yapacağı bu gezi ile iki hava kuvvetleri arasındaki ilişkilerin güçleneceği ileri sürülüyor.

DÜZELTME

Bir gün önce çıkan Gençlik köşesinde Adana Mühendislik Yüksek Okulu ile ilgili yazıda, "Öğrenciler görüldüğü gibi, faşist baskılar karşısında sessiz kalmadılar" şeklinde çıkması gereken cümle, yapılan tashih hatası sonucu "sessiz kaldılar" şeklinde çıkmıştır. Düzeltir, okuyucularımızdan özür dileriz.

Kissinger, Batı ülkelerini Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerine kredi vermemeye çağırdı

FRANKFURT (ÖZEL)

ABD eski Dışişleri Bakanı Henry Kissinger, Batı dünyasının, Sovyetler Birliği'nin yayılmacılığını dolaylı olarak finanse ettiğini söyledi. Kissinger OECD ülkelerini, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerine kredi vermemeye çağırdı.

Kissinger, "Günümüzde Sovyetler Birliği'nin silahlanması kendi savunma ihtiyaçlarını aşmakta ve Moskova, benim görevde bulunduğum dönemden daha saldırgan bir tutum izlemektedir" dedi.

Henry Kissinger, "Batının mali desteği sayesinde

Kremlin, Kübalı askerleri Afrika'da seferber edebiliyor" dedi ve bunun Batının görevi olmadığını belirtti.

Yugoslavya ile ticari ilişkiler geliştiriliyor

ANKARA

Yugoslavya'nın Ankara Büyükelçisi Ramadan Vraniji ile Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler arasında dün sabah yapılan toplantıda, Türkiye ile Yugoslavya arasındaki ticari ilişkilerin güçlendirilmesi üzerinde durulduğu. Bu konu ile ilgili olarak bir Yugoslav Ticaret Heyetinin Türkiye'ye gelerek anlaşma yapması konusu üzerinde anlaşmaya varıldı.

Yugoslavya Türkiye'den pamuk, tütün, buğday ve elektrikli ev aletleri almak istiyor.

Yugoslavya Büyükelçisi ile Köprülüler arasındaki görüşme sırasında, iki ülke arasındaki ekonomik, teknik, sınai ve bilimsel işbirliği anlaşması çerçevesinde Üçüncü Dönem Karma Ekonomi Komisyonu Toplantısının en kısa zamanda yapılması konusunda da görüş birliğine varıldı.

İki ülke arasında 1972 yılında yapılan anlaşmaya göre, daha önce iki karma komisyon toplantısı yapıldı. İlk toplantı 1974 yılında Ankara'da, ikinci toplantı da 1976 yılında Belgrad'da gerçekleşti.

GÜNAYDIN Milliyet Politika Hürriyet Son Havadis Hergün Cercüman Cumhuriyet — BASINDAN SEÇMELER

Hazırlayan: Mustafa Tütüncübaşı

NE DİYECEĞİNİ BİLEMEMEK

6 Haziran tarihli Cumhuriyet gazetesinde ambargo, Sovyet tehdidi ve Ecevit'in politikası üzerine yazan Uğur Mumcu "Sovyetler Birliği bizim düşmanımız mı dostumuz mu?" sorusunu şöyle cevaplıyor: "Konuya NATO penceresinden bakarsanız düşmanımız".

Konuya Türkiye'nin bağımsızlığı "penceresinden" bakmayan Uğur Mumcu, ambargo ve Yunanistan'la dostluk siyaseti için ise şunları söylüyor: "Birileri bizi alaya alıyor, girgir geçiyor işletiyor ama kim?

Bir bulsak diyorum.."

ECEVİT HAYRANLIĞI!

NATO Zirvesiyle birlikte basında Ecevit hayranlığı ve Ecevit'e sahip çıkma konusunda bir yarış vardı.

3 Haziran tarihli Hürriyet'te Metin Toker "Ecevit'i dinlerken gözlerinin yaşardığını, ağladığını" yazıyordu. Ecevit'e, "Başkan Carter ile sizin Sovyet tehlikesi konusundaki değerlendirmeniz arasında fark görülüyor. Kim haklı dersiniz" diye soran bir gazeteciye Ecevit'in "Eğer sayın Başkan Carter'in değerlendirmesi gerçekçi ise yapılacak ilk iş Amerikan ambargosunun kaldırılmasıdır" cevabını vermesi üzerine Metin Toker şunları söylüyor:

"İtiraf ederim ki, arkasında 35 yıllık bir gazetecilik dönemi bulunan ben milletlerarası basın toplantısında bu kadar başarılı bir Türk Başbakanı görmedim"

İLHAN SELÇUK: "CIA YAZARI GERÇEKLERİ SÖYLÜYOR"

7 Haziran tarihli Cumhuriyet gazetesinde ise, İlhan Selçuk, Metin Toker'in Ecevit'e yağdırdığı övgüleri bir "CIA yazarının gerçekleri vurgulaması" olarak değerlendiriyor. İlhan Selçuk'un yazısının bu bölümü şöyle:

"Bugün ülkemizin sermaye sözcüleri Ecevit'i niçin alkışlıyorlar? Ulusal duygularının coşkusuyla mı? Ecevit'in kapitalist dünyaya yaklaşımındaki ustalık nedeniyle mi? Bir CIA yazarı diyor ki:

—Batılı devlet adamlarının, ve başta Carter'in Ecevit konusunda kuşkuları vardı; Başbakan bu kuşkuları dağıtmıştır.

Olaya bu açıdan yaklaşım utanç vericidir; ama ne yazık ki CIA yazarı bir gerçeği vurgulamaktadır".

ABD ECEVİT'İN KİMLİK KARTINI ONAYLADI!

Ecevit'in son Avrupa ve ABD gezilerini değerlendiren Güneri Civaoğlu, 7 Haziran tarihli Tercüman'da şunları yazıyor:

"Gerçekten Ecevit, ismi üzerine Batı'da duyulan kuşkuları dağıtmaya dönük "güvenceler" vermiş, Batı'dan güvenceler" almıştır. Bu ilişki özellikle ABD ile sözkonusudur.

Ecevit'in Batı'ya uzattığı kimlik kartından çizgiler şöyledir:

—Ambargo önemlidir. Ancak ambargo kalkmazsa da Türkiye NATO'dan çıkmayacaktır. Batı Savunma Organizasyonu'nda kalacaktır.

—Türkiye, Sovyetler Birliği tehdidinin arttığı görüşündedir.

—Türkiye NATO ile bağlarını güçlendirmek eğilimindedir.

—Türkiye-AET ilişkilerini düzenleyen 1963 Ankara Anlaşması ve Katma Protokol, CHP ağırlıklı hükümet tarafından benimsenmektedir..

—Türkiye bölgede ve dünyada detant diye anılan bloklararası yumuşamayı ve dengeyi bozabilecek vaziyet alışları benimseyecektir. (Bu güvence, Ecevit'in Sovyetler Birliği gezisi ve Moskova-Ankara ilişkilerinde sınırın aşılmayacağının ifadesidir).

—Türkiye ekonomik kalkınma açısından Batı modelini sürdürecektir. Batı'nın ekonomik kurumları ile daha sıkı ilişkiler geliştirilmektedir.

Ecevit'in bu güvencelerine karşılık, Carter'dan beklediği şey, herhalde kendisinin başında bulunduğu CHP ağırlıklı hükümetin karşısında vaziyet alınmamasıydı.. Carter yönetimi "iç kabine" deyimine kadar uzanan bir "güveni" ortaya koymuştur. Yani kimlik kartında yeralan fotoğrafın Beyaz Saray'da tepki görmediğini söyleyebiliriz".

RUSYA'NIN MASUMİYETİ

7 Haziran tarihli Politika gazetesinde Bilge Dicleli "Saldıran Kim?" başlığıyla bir politik fantezi yazmış. Bilge Dicleli'nin eğlencelik yazısına göre şu dünyada Sovyetler Birliği'nden daha masumu yok! Zaire'ye NATO'cular "müdahale" eder, suç Rusya'ya yıkılır. Eritre halkı katledilir, Etyopya'daki "ilerici" yönetimin başarısı övüleceğine Rusya'nın Afrika'daki gücü kınanır! Asıl "Saldıran Kim mi?". Politika yazarı bakın şöyle yakınıyor:

"Emperyalist basın, uzun bir zamandan beri yoğun bir anti-sovyet kampanya başlattı. Çinci basın da onun izinden yürüyor. Dünyanın çeşitli ülkelerinde yayınlanan renkli-renksiz gazeteler, dergiler, dozu ve kalınlığı farklı da olsa, bu kampanyanın güdümünde çeşitli yayınlar yapıyorlar.

Zaire'ye NATO'cular müdahale mi etti? Bakıyorsunuz, bu çatlak sesli koro, "Sovyet tehditi"nin korkunçlaştığından dem vuruyor. Çinci basın da CIA güdümlü dergilerden aldığı fotoğraflarla, Pekin yönetiminin başlarının demeçlerini birleştirip aynı koroya katılıyor.

Etyopya'nın ilerici yönetimi, bir başarı mı kazandı? Hemen "Sovyetler Birliği'nin Afrika'daki gücü"nden söz açılıyor. Çinci basın da eşlik ediyor.

Kapitalist bir ülkede, işçisınıfı hareketi bir kazanım mı sağladı? "Sovyetler içimizde" feryatları kopartılıyor.

"Barış ve silahsızlanma yolunda yeni öneriler mi getiriliyor? Hemen Varşova Anlaşması ülkelerinin silah ve asker gücü sahte rakamlarla altalta diziliyor. "Olmaz, olamaz, silahlanmak şarttır" yaygaraları kopartılıyor".

GAZETE BAYİLERİ ANLATIYOR

43 Raportaj: ŞENOL KONUKÇU

8 yıllık bayi Hasan Şenol:

"Tatil günümüz yok. Gecenin köründe kalkıp, akşama kadar çalışıyoruz"

8 yıldır Yenikapı'da bayilik yapan Hasan Şenol sendikalaşmaktan başka çarelerinin olmadığını söyleyerek şunları anlattı:

"Şebinkarahisarlı'yım. 11 yıl önce İstanbul'a geldim. Geldiğim yıllarda üç sene kahvecilik yaptım. Sekiz senedir de gazete satıcılığı yapmaktayım.

Biz gazete bayilerinin sorunları çoktur. Bir defa hiç bir sosyal yaşantıdan gerçek anlamda yararlanamıyoruz. Bunun yanında matbaaların ve şirketlerin kurduğu sömürü düzeninde eziliyoruz. Şirketlerin aldığı teminat parası bayileri felce uğratıyor. Örgütsüz olduğumuz için gazeteyi bize 210 kuruştan satacaksın diyorlar, satıyoruz. 200 kuruştan satalım diyemiyoruz. Bu koşullarda gazete satıcılarının yaşamı nereye kadar süreceği meçhuldur. Son yıllarda gazete bayilerinde bir azalma vardır. Bunun nedeni, dağıtım şirketlerinin uyguladığı düzen, kar oranlarının düşük olması ve teminat yatırma sorunudur.

Bu koşullar böyle devam ederse ilerde her semte bir bayi düşecektir. Tatil günümüz yok gecenin köründe kalkıp akşama kadar çalışıyoruz. Bir yere gitmek istesek ayrılıp gidemeyiz. Bence bu güçlüklerden kurtulmanın tek yolu sendikalaşmaktır. Eskiden bazı girişimlerimiz oldu fakat başarılı olamadık. Eski hatalarımızdan ders çıkararak bir daha böyle hatalara düşmemeliyiz.

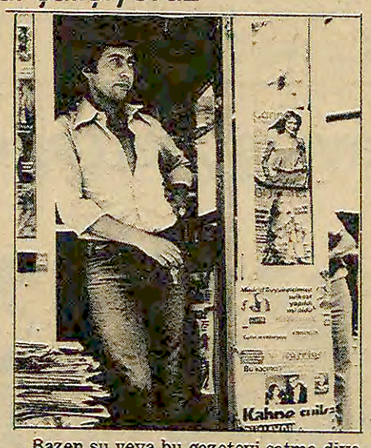

Bazen şu veya bu gazeteyi satma diye baskı yapanlar oluyor. Bunlar iyi bir davranış değildir. Biz gazete bayileri her fikirden gazete ve dergiyi satıyoruz. İsteyen istediği gazeteyi alıp okuyabilir"

Ayrıca gazetelerden de şikayetçi olduklarını belirten Hasan Şenol bu konuda şunları söyledi: "Gazeteler bize imkan tanımalı, yardım etmeli. Biz gazete emekçilerinin sırtından milyonlar kazanıyorlar ama en ufak bir kolaylığı göstermiyorlar. Bunun yanında hergün yüzbinler, otomobiller, katlar verdiğini söylüyorlar".

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Toprak Kloroformu

Doğan Yurdakul

"Toprak Reformu" uygulamasını görmek için Urfa'nın Harran Ovasında incelemeler yapan Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Bilsay Kuruç şöyle diyor:

"Toprak reformundan yine büyük toprak sahipleri yararlanmış!" Ve şunu ekliyor: "Bunun bir toprak reformunun başlangıcı olup olmadığını anlayamadık. Kısacası, ortada bir reform yoktu".

Bu sözler, Urfa'da uygulanmakta olduğu söylenen şeyin, "toprak reformu" değil, "toprak kloroformu" olduğunun, bizzat Planlama Müsteşarı'nın ağzından itiraf edilmesidir.

Kloroform, çok kuvvetli bir "uyutucu" olduğundan, ameliyat edilen hastaların acı hissetmemelerini sağlamak amacıyla uyutulmalarında kullanılır. Bir de kirli işler çevirenler, hırsızlık ve cinayeti kolayca yapabilmek için kurbanlarını uyutmak için kullanırlar klroformu.

İşte, gerek elli yıldan beri "çıkaracağız" denilen "toprak reformu", gerekse Urfa'da uygulandığı söylenen "toprak reformu", bu yüzden "toprak kloroformu"dur. Yani ağalara reform, köylülere kloroform. Ağaların daha semirmeleri için yapılan ameliyatlarda köylüleri uyutmak, ya da ağaların hırsızlığını ve katilliğini rahat rahat sürdürebilmesi için verilen bir uyuşturucu: Toprak reformu, veya toprak kloroformu.

Toprağa kavuşma arzusu duyan yoksul köylüleri uyutmak için elli yıldır kullanılan bu kloroformun bir kalın, bir de ince biçimi vardır ki, şimdiki DPT Müsteşarının sözlerinde her ikisi de görülmektedir.

Kalın biçimi, köyleri gezip gördükten sonra köylülere:

"Vah, vah, vah. Demek şimdi sizin hiç toprağınız yok. Çok yazık. Bu mülkiyet düzeninde değişiklik yapacağız. Toprak reformu çıkaracağız" diye kloroform vermektir. Bilsay Kuruç bunu söylemiştir: "Toprak reformu hareketinin büyük toprak sahipleri tarafından topraksız köylüleri tek köyün içinde toplayıp, topraklara kendi başlarına sahip çıkmak üzere kullandıklarını gördük. Bu toprak düzeninde değişiklik yapmak gerek".

İnce biçimi ise, "toprak ağalığı toprak dağıtmakla yıkılmaz, sanayileşmekle yıkılır. Toprakta kollektif mülkiyet kurmak gerekir" şeklinde sahte devrimci pozuna bürünmüş kloroformdur. Bilsay Kuruç bu ince kloroformu ise şöyle vermiştir: "Devlet gerçekten toprak reformu hareketine girişecekse, sanayii de bununla birlikte ele alınmalıdır. Bölgede büyük bir teşebbüs yok. Topraktan kaynaklanan ticaretin kısmen sağladığı bir sermaye birikimi ile hareketlenen küçük çapta sanayii hareketi var".

Bir yanda topraklara az sayıda ağanın el koyduğunu söylemek, öte yanda toprak reformunun sanayileşmeyle birlikte yürüyeceğini söylemek gerçekten çok ince bir "toprak kloroformu"dur. Ve insana "bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu" sözünü hatırlatmaktadır.

Sanayileşmenin de, demokrasinin de önündeki engel toprak ağalığıdır. Toprak ağalığı yıkılmadan, köylüler toprağa kavuşmadan ne sanayi olur, ne demokrasi. Bunu elli yıldır "toprak reformu" masalı anlatanlar da bilir, bugün sanayileşme ile toprak ağalığının yıkılacağını söyleyenler de. Ama niyet uzatmalı "toprak reformu" hikayesiyle köylüleri uyutmak olursa, bu garipliklerin hepsi de ciddiyetle anlatılır.

Emeğin Kurtuluşu Yolunda

IŞIK

2. sayı çıktı

* "Parti Bayrağı" mı, Revizyonizme Teslimiyet Bayrağı mı?
* Ekonomi ile Politika Arasındaki İlişki ve Sapmalar Üzerine.
* Rus sosyal-emperyalizmi Türkiye Halkının Baş Düşmanlarından Biri değil mi?
* Halkın Kurtuluşu'na Cevap.
* Marks ve Engels 19. Yüzyılın İkinci Yarısında Avrupa'daki Siyasi Güçleri Nasıl Ayırdetti?

Yazışma ve isteme adresi: P.K. 696 Ulus-ANKARA
Not: Fiyatı 15 TL'dir. Tek isteklerde pul gönderilmesi rica olunur.

Aydınlık: 20

TEKEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

1- 1 Adet Kademesiz Püskürtme Yedirmeli İndirme Makinesi, mevcut şartnamesine göre, yeniden teklif alma yöntemi ile dış piyasadan satın alınacaktır.
2- Teklif verecek firmalar 10.7.1978 Pazartesi günü çalışma saati bitimine kadar şartnamesinde istenilen nitelikteki bedelsiz tekliflerini İstanbul-Cibalideki Merkez Satınalma Komisyonuna tevdi edeceklerdir.
3- Teklifler teknik heyetçe incelenip uygun görülen firmalara tebligat yapılacaktır.
4- Şartnamesi anılan Komisyondan bedelsiz olarak alınabilir.
5- Teklif verenler, teklifleriyle beraber 14.400,- TL. lık geçici teminatlarını Genel Müdürlük veznesine yatırdıklarına dair makbuzlarını da vereceklerdir. Duyurulur.

Basın—17103-416

ÖLÜMÜNÜN 11. YILDÖNÜMÜNDE ASAF ÇİYİLTEPE'Yİ ANIYORUZ

Tiyatromuzda yurtsever geleneğin emekçisi: ASAF ÇİYİLTEPE

"Blokların halklardan habersiz pazarlıklar yaptığı bir dönemde yaşıyoruz. Düşman gösterilmek istenenlerle dost gösterilmek istenenler bizim dışımızda birleşmişler, küçük, nasipsiz ülkelerin sonunu hesaplıyorlar..."

ASAF ÇİYİLTEPE

Erkan Yücel

Asaf Çiyiltepe "Bozuk Düzen" oyununda.
Bu fotoğrafı gazetemize veren eşi Pirko Çiyiltepe'ye teşekkür ederiz)

Tiyatro hayatında yurtsever geleneğin emekçisi Asaf Çiyiltepe'yi 7 Haziran 1967' de, henüz otuz üç yaşında iken kaybettik.

O yıl AST gene Anadolu turnesine çıkmıştı. Ancak tiyatro sanatçılarını taşıyan araç bir minibüsle çarpışınca bir hayat, bir turne, orada, Gaziantep yolunda durdu. Kazadan sonra Çiyiltepe'nin komaya girdiğini ve sanatçıların yaralı olduğunu öğrenen birçok Antepli, hastane önünde birikmiş ve kan vermek için sıraya girmişti. Komadan çıkamayan Çiyiltepe bir gün sonra askeri bir uçakla Ankara'ya nakledildi. Fakat bütün çabalar sonuçsuz kalıyor ve Çiyiltepe 7 Haziran günü son nefesini veriyordu.

Ölümü bütün yurtsever sanatçılar ve halk tarafından acıyla karşılandı. Sanıyorum Bedri Koraman o günlerde çizdiği bir karikatür ile Kurtuluş Savaşından emperyalist kuvvetlerin zaptettiği tepeyi kendisine emredilen zamana kadar ele geçiremediği için hayatına son veren bir subay ile Asaf Çiyiltepe arasında benzerlik kuruyordu. Sanat alanında yurtsever çalışmanın önemini vurguluyordu.

ARENA TİYATROSU VE AST'IN KURULUŞUNA ÖNDERLİK ETTİ

İsveç ve Finlandiya'da işçi olarak çalışan, Almanya ve Fransa'da tiyatro öğrenimi gören Çiyiltepe tıp öğrenimini son sınıftan terkediyor ve artık bütün bilgi ve yeteneklerini tiyatro alanında değerlendirmeye çalışıyordu. Büyük bir yönetmen olduğu kadar yetenekli bir ışıkçı ve sahne teknisyeniydi. İlk olarak İstanbul Şehir Tiyatrosunda yönetmenlik yapan Çiyiltepe, burada bağımsız çalışma olanaklarını bulamayınca bir grup arkadaşıyla birlikte Arena Tiyatrosunu kurdu. Ancak burada da bağımsız çalışmak mümkün değildi. Tiyatro patronu onun ve arkadaşlarının yurtsever girişimlerini engelliyordu. Bazen bu engellemeler gülünç boyutlara ulaşıyordu. Çiyiltepe bu engellemelere rağmen, kendi deyimi ile "gene de bir raconunu bulup" ileri oyunları repertuvara alıyordu. Örneğin, "Aslan Asker Şvayk"ın oynanabilmesi için koyu bir Beşiktaş taraftarı olan tiyatro patronu ile şöyle bir anlaşma yapılmıştı. Evet, "Şvayk" hazırlanacak Dikilitaş Kulübü" adlı eser de hazırlanacak ve hemen ardından devreye girecekti. Anlaşma gereği sanatçılar bir yandan da "Dikilitaş"ın provalarını yapıyorlar ve prova sırasında çekilen fotoğrafları basına veriyorlardı. "Dikilitaş"ın provaları göstermelik, "Şvayk" ın provaları içtenlikle yapılıyordu. "Aslan Asker Şvayk" sahnelendikten sonra halkın büyük ilgisini gördü. Tiyatro kapalı gişe çalışıyordu. Bu arada "Dikilitaş Kulübü" provaları da savsaklanıyor, patronun oyunu aynanmıyordu. Mesele "raconuna uydurulmuştu"

Ancak başka bir racon köklü bir çözüm bulunmalı ve sanatçıların ortak iradesine dayanan özgür bir tiyatro kurulmalıydı. İşte Ankara Sanat Tiyatrosu Çiyiltepe'nin önderliğinde bu arzunun bir ifadesi olarak kuruldu. Sanatçıların ortak iradesi ile tespit edilen oyun dizileri ilk defa bu tiyatroda sergileniyordu. "Ölü Canlar", "Mezarsız Ölüler", "Yosma," "Sultan Gelin", "72. Koğuş", "Ayak Bacak Fabrikası", "Pazar Gezintisi", "Arturo Ui' nin Önlenebilir Yükselişi", "Bir Delinin Hatıra Defteri", "Bozuk Düzen" ve bir dizi yurtsever devrimci nitelikli oyunlarla iki sene içersinde geniş bir seyirci kitlesinin gönlünü çeliyordu AST.

TİYATROMUZDA KOLLEKTİF ÇALIŞMANIN TEMELLERİNİ ATTI

Bu oyunlar içersinde Asaf Çiyiltepe'nin sahneye koyduğu "Arturo Ui'nin Yükselişi", o günün şartlarında çok önemli görev yapıyordu. B. Brecht'in Marksist bakış açısını kanaviçe gibi işleyerek vurgulayan Çiyiltepe, bu rejisiyle birçok sanatçıya örnek oluyordu. Hitler faşizminin yükselişini Amerikalı gangster Al Kapon ile birleştirerek yazan Brecht'in bu oyununu ustalıkla sahneye koyan Çiyiltepe, bu tutumuyla AST'ı bir ileri çizgiye getiriyordu. "Ölü Canlar", "Sultan Gelin" ve "72. Koğuş" gibi eserleri sahneye koyan Çiyiltepe, bu çalışmalar sırasında kollektif çalışmanın temellerini de atıyordu. Rejisörlüğü kafa birliğinde olan bir grupla yalnızca koordinatör olarak yorumluyor ve bunu gerçekleştirmeye çalışıyordu. O, sanatçıların özgür yaratıcılığına önem verir ve bu konuda cesaretli olmalarını isterdi.

GAZİANTEP YOLU BOŞ DEĞİL, ASAF'IN BAŞLATTIĞI TURNE SÜRÜYOR

Sırtında ağır bir hastalığın yükünü taşırken buna hiç aldırmaz, aynı zamanda bir dekoratör, bir hamal gibi çalışırdı. Sabahın ilk saatlerinde tiyatroyu açan ve geç saatlerde kapayan oydu. Mütevazi bir insandı. Hepimizden fazla çalışmak isterdi. İşini zevkle yapardı.

Bana göstermiş olduğu özel ilgi ve örnek kişiliği, devrimci olmamda başlıca etkenlerden biri olmuştur. Asaf ağabeylere birçok tiyatronun ihtiyacı vardır. Onun hatırası önünde yurtsever bir ruhla eğilmeye ihtiyaç vardır.

"İleriye dönük sanatçı kendini günün kokmuş şartlarına uydurmaz. İlerinin şartlarına hazırlıklı olur. Küçük çıkarlardan önce gelen, yapılan İŞ'tir. Oyuncu nasıl olur da yaptığı işin, ilerde yurduna sağlayacağı yararı düşünemez? İlerici nasıl olur da küçük bir çıkara razı olur, geleceğin sağlam düzenini göremez?"

"Türkiye'de yaşayan insanı önce geçici, düzmece düşlerden kurtararak, ileri bir mutluluğun ilkelerine kavuşturmayı arzuluyoruz. Bu düşünceyi gerçekleştirmek için tiyatronun sağlam, ne eğilmez bir silah olduğunu da çok iyi biliyoruz."

Onun bu sözleri hepimizi cesaretlendiriyor. Yurtseverliğimizi kamçılıyor.

Finlandiyalı eşi Pirko en yakın arkadaşımızdır, on beş yaşındaki oğlu Adlan kardeşimizdir. Kardeşi Fuat Çiyiltepe tiyatromuz oyuncularındandır.

Gaziantep yolu boş değildir. Asaf'ın başlattığı turne devam ediyor.

Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Çocuk Resim Yarışması Sergisi

Yapı ve Kredi Bankası Galatasaray Sanat Galerisinde 16 Mayıs günü açılan Çocuk Resim Yarışması sergisi 16 Haziranda sona erecek.

Her yıl ortaokul öğrencileri arasında düzenlenen yarışmanın bu yılki konusu "Çeşitli oyunlarımızla okul bahçemiz". Yarışmaya 2692 resim katıldı. Bunlar arasından ödüllendirilen 50 resim sergiye alındı.

Çocuk Resim Yarışmasına katılan ürünlerden biri.

Mustafa Esirkuş'un resim sergisi sürüyor

Mustafa Esirkuş'un 24 Mayıs günü Moda'daki Aydın Cumalı Sanat Galerisinde açılan resim sergisi sürüyor. Sergi 13 Haziranda sona erecek.

Mustafa Esirkuş, 1948 yılında Devlet Güzel Sanatlar Akademisini bitirdi. Akademide Bedri Rahmi Eyüboğlu atölyesindeydi. Ana dolu'daki öğretmen okullarında on sekiz yıl görevde bulundu. Bu arada resim çalışmalarını da yürüten sanatçı, 1969 yılında İstanbul Resim ve Heykel Müzesinin restorasyon atölyesine uzman olarak atandı. Sanat hayatı boyunca on dokuz kişisel sergi açan Mustafa Esirkuş ayrıca yurt içinde ve dışında çeşitli karma sergilere de katıldı.

Sanatçı, 1965 yılında Akademi Sanat Ödülü birincilik ödülünü, 1969 yılında Devlet Resim Sergisi ikincilik ödülünü, gene 1969' da İstanbul Operası Teşvik Ödülleri Yarışması birincilik ödülünü ve 1973 yılında da Cumhuriyetimizin 50. Yılı Sergisinde Atatürk ve Cumhuriyet Ödülünü kazandı.

Mustafa Esirkuş'un "Halay" adlı tablosu.

SANATSEVERLER DERNEĞİ YILIN EN İYİ OYUN VE OYUNCULARINI SEÇTİ

Sanatseverler Derneği Tiyatro Seçici kurulu, 1977-78 mevsiminin en başarılı oyununu, en başarılı oyuncuları ve oyun yazarlarını saptadı.

Sanatseverler Derneği Başkanı Anıl Çeçen başkanlığında toplanan seçici kurul, Ankara'da sergilenen bütün oyunları gözden geçirdikten sonra, Devlet Opera ve Balesi tarafından sahnelenen "Midas'ın Kulakları" ile "Bulutlar Nereye Gider'i en başarılı eser olarak değerlendirdi.

En iyi kadın oyuncu ödülünü, "nalınlar" daki başarısıyla Nisa Serezli; en iyi erkek oyuncu ödülünü ise "Zengin Mutfağı" ve "Sakıncalı Piyade"deki oyunuyla Rana Cabbar ve "Genç Werther'in Yeni acıları"ndaki oyunuyla Çetin Tekindor kazandılar.

Sanatseverler Derneği Tiyatro Seçici Kurulu, en başarılı oyun yazarlığı ödülünü "Zengin Mutfağı" oyunuyla Vasıf Öngören'e; en iyi yönetmen ödülünü de "Sakıncalı Piyade" ve "Zengin Mutfağı" oyunlarındaki başarısıyla Rutkay Aziz'e verdi.

PINARBAŞI HALK-DER'İN GECESİNDE "IRGAT" OYNANDI

Gecenin açış konuşmasında, derneğin amaçları, şimdiye kadar yaptığı çalışmalar ve devrimci mücadelede sanat ve kültürün yeri anlatıldı.

Açış konuşmasının ardından, Haşmet Zeybek'in "Irgat" adlı oyunu oynandı. İki perdelik oyunda, ırgatların yaşantıları, bilinçsiz kitlelerin toprak ağaları tarafından nasıl yönlendirilebildiği ve feodal ağaların yoksul ve topraksız köylüler üzerindeki zulüm ve baskısı işlendi.

Kendilerine devrimci süsü veren maceracılar, gecenin hazırlık çalışmaları sırasında başlattıkları engelleme çabalarını gecede de sürdürdüler. Seyircilerin oyunu rahat izleyebilmeleri açısından, kendilerine oyun sırasında slogan atmamaları yolunda uyarıda bulunulduğu ve kendilerinde bunu kabul ettikleri halde, oyun sırasında dört-beş kişilik gruplarıyla maceracı sloganlar atarak dürüst olmadıklarını kitle önünde bir kere daha gösterdiler.

Gecede, "Irgat" oyunundan sonra, çeşitli halk oyunları oynandı, halk türküleri ve devrimci marşlar söylendi. Halkımızın birlik ve dayanışmasının savunulduğu bir konuşmayla Halk Gecesi sona erdi.

Atletlerimizin başarıları sevinç yarattı

ANKARA (AA)

Atletlerimizin Sofya ve Bükreş'te yapılan uluslararası yarışmalarda elde ettikleri sonuçlar, spor çevrelerinde memnuniyet yarattı.

Atletizm Federasyonu Başkanı Doç. Kurthan Fişek, atletlerimizin Sofya ve Bükreş'te elde ettikleri sonuçların kıvanç verici olduğunu söyledi ve "Bunlar geleceğin daha büyük başarılarının yıllardır beklediğimiz olumlu işaretleridir" dedi.

Dünya Basketbol şampiyonası kuraları çekildi

SPOR— ÖZEL

8. Dünya Basketbol Şampiyonasının kuraları Manila'da çekildi. Ekimde Filipinler'in Dpila kentinde yapılacak Dünya Şampiyonasına 14 takım katılıyor.

Takımlar şöyle gruplandırıldı. A grubu Kanada, G. Kore, Senegal, Yugoslavya, B grubu İtalya, Porto Riko, Brezilya ve Çin, C grubu Avustralya, Çekoslovakya, Dominik Cumhuriyeti ve ABD.

Ev sahibi Filipinler ve geçen şampiyonanın birincisi Sovyetler Birliği, otomatik olarak finallere katılacak. Finallere ayrıca her grubun ilk iki takımı katılacak.

Dört yılda bir yapılan Dünya Basketbol Şampiyonası, ilk kez 1950'de düzenlenmiş ve Arjantin birinci olmuştu. Geçen dönemin şampiyonluğunu ise Sovyetler Birliği almıştı.

Çin takımı şampiyonaya ilk kez katılıyor.

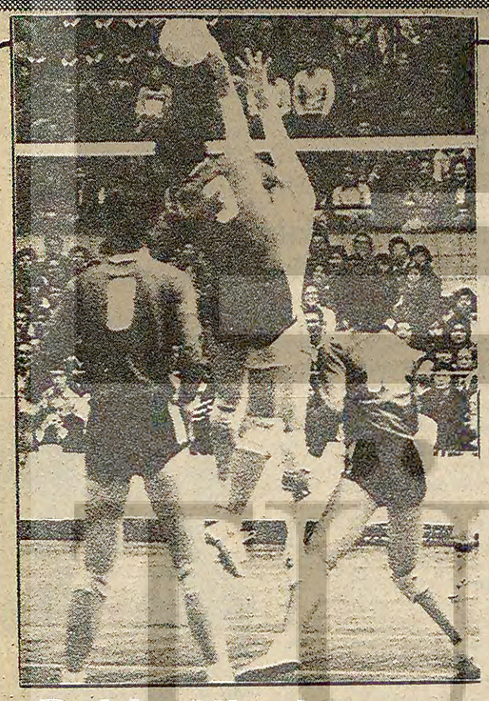

Pekin Uluslararası Voleybol Turnuvası sonuçlandı

ÖZEL

1978 Uluslararası Pekin Dostluk Turnuvası başarılı bir şekilde sonuçlandı. Erkeklerde, Japonya final maçında Çin'i 3-2 yenerek birinci oldu. Üçüncülüğü Çin'in Kiangsu eyalet takımı, dördüncülüğü Meksika ve beşinciliği de Kanada kazandı.

Kadınlarda ise Çin birinci olurken, Japonya ikinci, Çin'in Seçuan eyaleti üçüncü Kanada dördüncü ve Meksika beşinci oldu.

Asya'nın temsilcisi İran İskoçya ile 1-1 berabere

Peru'ya 3-1 yenildikten sonra şansını büyük ölçüde yitiren İskoçya, ikinci maçında İran'ı da yenemedi.

Karşılaşmanın iki golünü de İran'lılar attı. İlk devrede İskenderhan kalecisine bakmadan geri pası vermeye kalkınca, topu kalesine gönderdi.

Oyunun ikinci yarısında İranlı Dalalfar İskoçyalı Jardine'nin verdiği geri pası yakalayarak gole çevirmeyi başardı. Maç da her iki devrede atılan gollerle 1-1 bitti.

İran: Hejazi— Nazari, Abdullahi, Kazerani, İskenderhann—Parvin, Şahsimpur, Sadegi—Dalalfar, Faraki, Şahani.

ARJANTİN '78

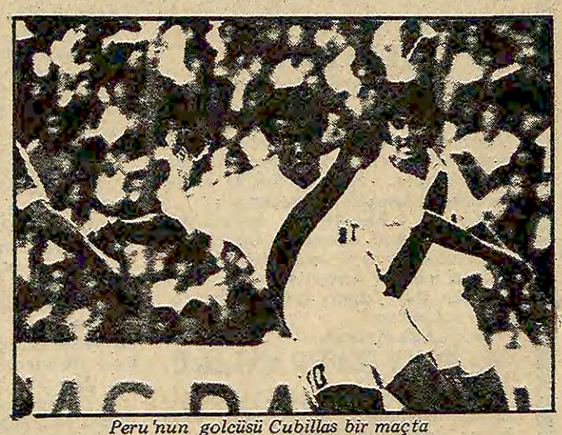

Peru'nun golcüsü Cubillas bir maçta

KÜÇÜK AYASOFYA

Küçük Ayasofya Kulübü de, Türkiye'de maddi imkansızlıklar içinde bulunan amatör kulüplerden biri. Yokluk içinde kendi çevrelerinde spor yapmaya çalışan bu takımın düşüncelerini kendi ağızlarından dinleyelim.

"Kulübümüzde gençler, minikler, jinyörler olmak üzere beş takımımız ve 110 üyemiz var. Üyelerimizin ayda 15 lira vermesiyle bazı ihtiyaçlarımızı sağlamaya çalışıyoruz. Sporcuların aileleriyle de ilişkilerimiz var. Tabi bu bize büyük bir kuvvet veriyor. Onların önerilerini dinliyoruz, onlardan öğreniyoruz.

"Biz faaliyetlerimizde, sporu kişisel çıkarlar için yapma anlayışını değil topluma, toplum dinamizmini oluşturan gençliğe amatör ruhla spor yaptırma anlayışını savunuyoruz.

"Bütün olanaklarımız sıfıra yakın olmasına rağmen, kenar mahallelerin unutulmuşlarını, ezilmişlerini kahve köşelerinden kurtarmak ve bedensel, ruhsal sağlıklarını sağlamak istiyoruz. Şimdi spor belirli bir zümrenin elinde olduğu için, geniş yığınlar imkansızlıklar içinde kıvranıyor. Geniş kitlelere spor yapabilme olanağı sağlanmalıdır. Bu yüzden, biz gayri federe kulüplerin imkansızlık ve yolsuzluklara karşı birleşmesini istiyoruz. Biz Küçük Ayasofya olarak buna hazırız ve bunun çağrısını yapıyoruz."

Hollanda Peru savunmasını aşamadı 0-0

Kupanın iddialı takımlarından Hollanda, Peru savunmasını aşamadı ve gol yollarını bulamadı.

Kondisyonu yüksek Hollanda takımı orta sahada pres yaptı. Rakiplerine oynatmadığı gibi çok top kaptı. Ancak Hollanda'nın ileri üçlüsü, orta sahanın başarısını sürdüremedi. Gole gidemedi.

Peru takımı ise güçlü rakibi Hollanda karşısında dişe diş bir mücadele verdi. Peru savunması dikkatli oyunu ile Hollanda ileri adamlarına göz açtırmadı. Perulular özellikle Rensenbrick'i etkisiz hale getirmeyi başardı.

Peru Hollanda maçından sonra finale kalmayı büyük ölçüde garantiledi. Peru Latin Amerika'nın yüzünü güldürmek için Brezilya'nın başarısızlığını örtmek için elinden geleni yapıyor.

İzmir'deki deri sanayı işçileri spor kulübü kurdu

İZMİR (ÖZEL)

"Bizler İzmir Deri Sanayi işçileriyiz. Kendi çabalarımızla ve işçi arkadaşlardan toplanan yardımlarla bir amatör kulüp kurduk. Boş vakitlerimizi daha iyi değerlendirmek, arkadaşlık bağlarını güçlendirmek, fabrika kulüpleriyle dostluk ilişkileri kurmak ve geliştirmek en büyük amacımız."

İzmir Deri Sanayi işçileri bu amatör ruhla spor yapmaya çalışıyor. İşçilerin oluşturduğu bu takım, ilk adım olarak Cumaovası Görece köyü ve Gültepe Gençlik Kulubü ile karşılaşma yaptı.

Sporcu işçiler saha yokluğundan şikayetçi. Maddi bakımdan oldukça zayıf olduklarını belirten işçiler, bu yüzden spora olan ilgilerinin azaldığını, ve olanaklarının iyice kısıtlandığını açıkladılar.

Deri işçilerinin futbol takımı.

Kupadan ...notlar

* Arjantin'de başarılı oyunu ile dikkatleri üzerine çeken Avusturya Milli Takımının Teknik Direktörü Helmut Senekoviç, İsveç galibiyetinden sonra şunları söyledi:

"Avrupa eleme grubunda Türkiye ve D.Almanya gibi zor ekiplerle mücadele ettik. Şansızlık Arjantin'de de en zor gruba düşmemize neden oldu. Ancak gördüğünüz gibi iyi futbol oynayarak, bana göre en başarılı takım olduk".

*Gol krallığında Rensenbrick üç golle önde gidiyor. Hollandalı futbolcuyu iki golle Cubillas (Peru), Rossi (İtalya), Rumenige(Almanya), Krankl (Avusturya) Flohe(Almanya) Luk (Arjantin) izliyor.

* Şimdiye kadar yapılan karşılaşmalarda, İtalya, Arjantin, Avusturya finale kalmayı garantiledi.

* Başarısız oyunlarıyla dikkati çeken Brezilya Takımının antrenörü İspanya maçından sonra iddialı konuştu. Coutinho, "çeyrek finale yükseleceğimize inanıyorum" dedi

Helmut Senekoviç

Çalışma Bakanlığı Müsteşarı Çetin Zilan'ın...

(Baştarafı 1. Sayfada) konusunda direndikleri ve görevlileri tehdit ettikleri bildiriliyor.

Patlama sırasında evde Zilan'ın karısı ve çocuğu bulunuyordu. Şu anda yurt dışında bulunan Zilan'ın evinin önünde bir süre önce komandolar gösteri yaparak, Zilan'ın istifasını istemişlerdi. Zilan bu arada sık sık tehdit mektupları da almıştı.

SIVAS'TA

Sivas'ta önceki gece bir bakkal dükkanına yayım ateşi açıldı. Bakkal dükkanı sahibi Fikret Ceram açılan ateş sonucu öldü, o sırada bakkalda bulunan Eğitim Enstitüsü öğrencisi İhsan Çubukçu ise ağır yaralandı. Saldırıyı protesto eden Sivas Eğitim Enstitüsü öğrencileri dün derse girmediler.

ANKARA'DA

Ankara'da dün Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusuna, bir eve, bir kıraathaneye, bir otomobile konan bombalar patladı. Garda raylar üzerine bırakılmış bir bomba bulundu.

Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusunda saat 11.00 sıralarında Hazırlık Bölümü ile Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi arasına patlayıcı madde atıldı. Dinamit olduğu bildirilen patlayıcı maddenin komandolar tarafından atıldığı öğrenildi. Öğrenciler patlayıcı maddeyi atanların Tamer Afacan ve Veysel Tekelcioğlu adlı komandolar olduğunu söylediler. Öğrenciler komandoların son zamanlarda tertipler peşinde koştuklarını ve öğrenimi engellemek için çeşitli yollara başvurduklarını belirttiler.

Öte yandan Kurtuluş semtinde bir eve, İmrahor Caddesinde bir kıraathaneye ve Mamak Çağlayan Mahallesinde bir otomobile konan bombalar patladı.

Dikmen İlker Mahallesinde de, Hamit Şener ve Şakir Karataş adlı öğrenciler kimlikleri belirlenemeyen kişilerce açılan ateş sonucu ağır şekilde yaralandılar.

Bu arada, Atatürk Lisesine ateş açan iki komando, güvenlik görevlileri tarafından yakalandı.

Kimya Mühendisleri Odası Merkez Yönetim Kurulu da bir bildiri yayınlayarak, Fen Fakültesinde meydana gelen patlama olayını kınadı ve bu olayı "Kitle katliamına yönelik bir saldırı" olarak niteledi.

Öte yandan Gençlik Parkında gezmekte olan Mehmet Erten ve üç arkadaşı, sahte solcu 15-20 kişilik bir grubun saldırısına uğradı. Saldırganların biri yakalandı, diğerlerinin de Ticaret ve Turizm Yüksek Okulunda öğrenci oldukları bildirildi.

İSTANBUL'DA

Önceki gün İstanbul Tozkoparan'da ölü olarak bulunan gencin İstanbul Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi 1. sınıf öğrencisi İbrahim Güngör olduğu belirlendi.

Bir mizah dergisinde Karikatürler yayınladığı da bildirilen İbrahim Güngör'ün bir başka yerde öldürüldükten sonra Tozkoparan Semtine götürülüp bırakılmış olabileceği üzerinde duruluyor. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü öğrenildi.

GAZİANTEP'DE

Arkadaşları ile 15 gün kadar önce geziye çıktığı saptanan Zeynel Ekici adlı gencin, Şarkoğlu mevkiinde orman içinde cesedi bulundu. Gencin başına taş vurularak öldürüldüğü saptandı.

Olayla ilgili olarak, 15 gün önce birlikte gezmeye çıktıkları ileri sürülen Cuma Yıldırım ve Hurşit Bayram adlı kişilerin gözaltına alındığı açıklandı.

TRABZON'DA

Sürmene Konuklu Köyü öğretmeni Şafak Kesler'e 15-20 kişilik bir komando grubu saldırarak, tehdit ettiler. Saldırganlar Kesler'i "'ya okulda çocuklara Turancılığı öğretirsin ve müdürün emrine girersin ya da seni yok ederiz" diyerek tehdit ettiler. Muhabirimizin bildirdiğine göre saldırganların basında Ülkü Ocaklı Aydın Güngör ve Muhittin Horoz vardı.

MERSİN'DE DÖRT DERNEK KAPATILDI

İçel Valiliği amaçları dışında faaliyet gösterdikleri gerekçesiyle Ülkü Ocakları Mersin Şubesi, İlerici Gençlik Derneği, Mersin Yüksek Öğrenim Derneği ve Genç Emekçiler Derneğini süresiz olarak kapattı. Kapatılan Derneklerin yöneticileri hakkında da soruşturma açıldı.

ANTAKYA'DA 6 ÖĞRETMENİ HASTANELİK EDEN 11 KOMANDONUN KAÇTIĞI AÇIKLANDI

Eğitim Enstitüsünde önceki gün 6 öğretmeni döverek hastanelik eden ve kimlikleri belirlenen 11 komandonun olaydan sonra kaçtıkları, gözaltına alınan 300 kişini ise serbest bırakıldıkları öğrenildi.

Silahlı kuvvetlerde görevli sivil personele askerler gibi disiplin cezaları verilebilecek

ANKARA

Silahlı Kuvvetlerle ilgili yeni Disiplin Kanunu tasarısı Milli Savunma Komisyonunda kabul edildi. Bu arada Silahlı Kuvvetlerde görevli sivil personelin de askeri personel gibi disiplin cezalarına çarptırılması ilkesi benimsendi.

Komisyon sözcüsü, CHP Sivas Milletvekili Orhan Akbulut'un yaptığı açıklamaya göre, yeni disiplin ceza tasarısı şu hükümleri kapsıyor:

— Subaylar ve assubaylar bundan böyle aynı disiplin cezalarına çarptırılacaklar.

— Assubaylar da bundan böyle disiplin cezası verme yetkisine sahip olacaklar.

— Maaş kesme cezası bundan böyle Silahlı Kuvvetlerde uygulanmayacak.

— Silahlı Kuvvetlerde görevli sivil personel ve askeri öğrenciler de, subay, assubay ve erler gibi çeşitli disiplin cezalarına çarptırılabilecekler.

— Disiplin amirlerinin verdiği oda hapsi sürelerinin yarısı, katıklı hapis sürelerinin tamamı bundan böyle askerlikten sayılacak.

DSDF Başkanı Taneri: "Atom santraline karşı geniş bir kampanya açacağız"

ADANA(THA)

Demokratik Sol Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Erhan Taneri, Adana'da yaptığı basın toplantısında: Mersin'in Silifke ilçesinde kurulacak olan atom santraline karşı bir kampanya açtıklarını açıklayarak, "Nükleer santral projesi iptal edilmeli, Çukurova üreticilerinin emeklerini değerlendirici tedbirler alınmalı ve ağaların baskısı, sömürüsü yıkılmalıdır" dedi.

TMMOB Genel Başkanı Öztürk: "MEYAK kesintileri faizleriyle birlikte geri ödenmeli"

ANKARA (ÖZEL)

TMMOB Genel Başkanı Teoman Öztürk yaptığı açıklamada, bugün çalışanlara "yeni olanaklar sağlıyor" denilen MEYAK tasarısının yasalaştırılmak istendiğini belirtti. Öztürk, "MEYAK kesintileri faizleriyle birlikte geri ödenmelidir" dedi.

Çalışanlar lehine değişiklik yapılmak isteniyorsa, Emekli Sandığı yasasının değiştirilmesi gerektiğini belirten Öztürk, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Çalışanların yönetiminde ve denetiminde, söz ve karar sahibi olduğu bir Emekli Sandığı istiyoruz. MEYAK tasarısı ile elde edecekleri varsayılan hakları, elde edecek tek yol budur."

İsveç'te...

(Baştarafı 1. Sayfada)

—Bu bölgedeki yerleşim merkezleri insancıl gereksinimler gözönüne alınmadan çalışan halk için planlanmış ve inşa edilmiştir. 40 bine yakın nüfuzun % 43'ü yabancıdır. İsveç'teki işçilerimizin 1/7'si bu bölgede yaşıyor.

—Son zamanlarda İsveç basını yabancı işçileri parazit bir kesim veya işsizlik yaratan bir etken gibi göstererek kamu oyu yaratıyor. Buralardaki gettolarda bile yabancı işçilere ev verilmiyor. Böylece yabancı işçiler İsveçlilere karşı kışkırtılıyor

—Bölgede kırk bin nüfus yaşamasına rağmen hiç bir sosyal gereksinim gözönüne alınmıyarak herkese açık bir lokanta dahi hizmete sokulmadı.

Yürüyüşten sonra bir halk eğlencesi yapıldı. Eğlencede Türkler, Asurlular (Suryaniler), Yunanlılar, Finliler, Perulular, Yugoslavlar, Çingeneler, Şilililer ve İsveçliler kendi halk dansları ve musiklerini sergilediler. Aralarındaki dostluk ve birliği sağlamlaştırdılar.

Rusya

(Baştarafı 1. Sayfada)

TEMEL ATMA GECİKİYOR

Türkiye üzerine düşen batardoların inşaatını tamamladı. Ancak barajın esas gövdesinin inşaatı için düzenlenecek temel atma töreni Rusya'nın bu olayı iki ülke arasındaki siyasal belgenin imzalanmasında bir baskı aracı olarak kullanmak istemesi üzerine gecikti.

Arpaçay barajının temel atma töreninin "birkaç ay içinde" yapılacağının açıklanmasına rağmen, her seferinde "hava muhalefeti" gibi gerekçelerle iki ülkenin başbakanlarının temel atma töreni için bir araya gelemedikleri belirtilmişti.

Anlaşmaya göre, Arpaçay barajında depolanacak sudan her yıl 470 milyon metre kübü sulama için kullanılacak. Tam sınırda yapılan barajdan bırakılacak su, Iğdır ovasının girişinde ve Rusya sınırları içersinde kalan Serdarabad regülatöründe Türkiye ve Rusya'ya 235'er milyon metre küp olarak paylaştırılacak.

Ancak, Arpaçay barajı ile Serdarabad regülatörü arasındaki havzadan gelen bol miktarda su var. Bu güzergahtan Rusya bol miktarda su çekiyor ve bu suyu Erdemikler ovasını sulamakta kullanıyor.

Türkiye ise bu suyun iki ülke tarafından denetlenmesini öneriyor ama Rusya bu konuda anlaşmaya yanaşmıyor.

İki ülke arasındaki sınırı oluşturan Arpaçay'ın Türkiye tarafındaki kıyısı engebeli olduğundan Türkiye'nin buradan su çekmesi olanaksız. Buna karşılık kıyısı düzgün olduğundan, Rusya su çekebiliyor. Böylece suyun eşit paylaşımı olanaksız hale getiriliyor.

TÜRKİYE'NİN ÖNERİSİ

Türkiye iki ülke arasında bu suyun eşit olarak paylaşılmasını mümkün kılacak bir ölçü bulunmasını ve böylece her iki ülkenin de bu suyu eşit olarak kullanmasını talep ediyor.

Türkiye'nin bu talebi Başbakan Bülent Ecevit'in bu ayın sonunda Rusya'ya yapacağı ziyaret sırasında ele alınacak önemli konular arasında bulunuyor. Ancak Rusya'nın bu eşit paylaşımı engellemek üzere barajın inşasını yavaşlatabileceği söyleniyor.

Huan Hua...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Hasan Esat Işık'ı da ziyaret edecek.

Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Huan Hua, Ankara'daki temaslarını tamamladıktan sonra beraberindeki heyetle, 14 Haziran Çarşamba sabahı İstanbul'a geçecek. Huan Hua ve beraberindeki heyet üyeleri, İstanbul'un tarihi ve turistik yörelerini ziyaret ettikten sonra 15 Haziran Perşembe günü Türkiye'den ayrılacaklar.

Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki diplomatik ilişkiler 1971 yılında kurulmuştu. O yıldan buyana iki ülke arasında yüksek düzeyde önemli bir ilişki olmamıştı. Ancak 1974 yılında o zamanın Dışişleri Bakanı Turan Güneş, Çin Halk Cumhuriyeti'ne resmi bir ziyaret yapmıştı. Huan Hua ise, bugüne kadar Türkiye'ye gelen en yüksek düzeydeyi Çin yetkilisidir.

Türkiye Kimya Derneği "Türkiye Kimya Sanayiinin Sorunları" konulu bir toplantı düzenledi

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye Kimya Derneği tarafından 5-6-7 Haziran tarihlerinde düzenlenen "Türkiye Kimya Sanayiinin Sorunları" konulu seminer Odakule'de yapıldı.

Dış Ticaret açığında hammadde ithali, ilaç, boya, vernik ve reçine sanayii, teknoloji transferi gibi sorunların tartışıldığı toplantı bir panel ile sona erdi. 100 kadar mühendisin izlediği toplantıda konuşmacılara çeşitli sorular yöneltildi. Dışa bağımlılık, sermaye ithali, AET, teknolojik gerilik gibi konularda tartışmalar yapıldı.

Toplantıda, sanayici ve iş adamları üniversite görevlilerine zıt düşen görüşler savundular.

Üniversitelerarası Seçme Sınavlarına bu yıl İstanbul'da 95 bin 442 öğrenci katılıyor

İSTANBUL (AA)

İstanbul'da Üniversitelerarası Seçme Sınavına bu yıl 95 bin 442 öğrencinin katılacağı açıklandı.

Üniversitelerarası Seçme Sınavı İstanbul İl Yöneticisi Prof. Dr. Hasan Çanakçıoğlu'ndan alınan bilgiye göre, 16 Haziran Cuma günü yapılacak olan sınavlara Kadıköy Bölgesinde 23 bin 942, Beyoğlu Bölgesinde 32 bin 163 ve Beyazıt Bölgesinde ise 39 bin 337 öğrenci katılacak. Saat 09.30'da İstanbul'da bulunan 303 binanın 3226 salonunda düzenlenecek olan Üniversitelerarası Seçme Sınavında, 8145 gözetmen görev alacaktır.

Üniversitelerarası Seçme Sınavı İstanbul İl Korordinatörü Nazmi Kocalar sınavla ilgili olarak yaptığı açıklamada, 11 Haziran Pazar günü sabahından itibaren Haydarpaşa tren garı, Harem otogarı, Topkapı Anadolu ve Trakya otogarlarında hizmete girecek olan dört öğrenci danışma bürosunun, İstanbul dışından gelerek sınava girecek öğrencilere yardımcı olacağını söyledi.

Sınava katılmak üzere Çevre illerden gelen öğrenciler, sınav gününe kadar İstanbul'da ki tüm yatılı okullar ile yurtlarda barınıp yemek yiyebilecekler, ayrıca Ziraat Bankasının İstanbul'daki tüm şubelerinde bir hafta süre ile bine yakın öğrenciye yemek verilecektir.

Öte yandan Üniversitelerarası Seçme Sınavına giriş belgesini gösteren öğrenciler, kitle taşıma araçlarından indirimli olarak yararlanabileceklerdir.

İstanbul

(Baştarafı 1. Sayfada)

daki bütün ilçelerden gelen çöplerin imha edildiği bir yerdir. Bir sene önce çevre halkı ve muhtarların rızası alınarak çöpler bu alanda imha edilmektedir.

"Çöp imha alanını buradan kaldırıyoruz. Yeni imha sahası olarak Habibler Köyü seçildi. Habibler köyündeki çöp imha sahası henüz tam kapasite ile faaliyete geçmedi. Baruthane Deresindeki çöpleri kapatma çalışmalarımız bir süredir devam ediyor. Bu alanda şimdi Şişli, Sarıyer, Beyoğlu semtlerinden gelen çöpler imha edilmektedir. Evvelden buraya dökülen diğer semtlerin çöpleri, şimdi yeni çöp imha alanına dökülmektedir. Baruthane Deresindeki çöpleri kaldırma çalışmalarımız sürüyor. En kısa zamanda bu çöp imha alanını buradan kaldıracağız."

KAYIP İLANLARI

Kadırga Yurdundan aldığım 092725 numaralı depozit makbuzunu kaybettim. Geçersizdir.

Naki Durak

Kadırga Yurdundan aldığım 092726 numaralı depozit makbuzunu kaybettim. Geçersizdir.

Hüseyin Kaya

Kadırga yurdundan aldığım 092772 numaralı depozit makbuzunu kaybettim. Geçersizdir.

Emin Ateş

Kadırga yurdundan aldığım 188027 numaralı depozit makbuzunu kaybettim. Geçersizdir.

Nusret Kutulu

Ankara Tepecik...

(Baştarafı 1. Sayfada)

halen devam ettiğini ve komandoların tertiplerinin sürdüğünü, polislerin evleri basarak arama yaptığını bildiriyor.

Halen Tepecik Mahallesine sadece Belediye otobüsleri ile gidilip geliniyor. Komandolar ise zaman zaman otobüsleri üreyil semtinde durdurup kurşunluyor.

Mahallede sokak aralarında jandarmalar devriye gezerken, mahallenin giriş ve çıkışında polis panzerleri bulunuyor.

Kuruç...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Kuruç, bir planlamacı grubuyla Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaptığı inceleme gezisini tamamladı, Kuruç gezisinin büyük bir bölümünü toprak ve tarım reformu uygulama alanı olarak daha önce seçilmiş olan Akçakale'nin Harran ovasındaki yerleşim merkezlerinde incelemesi yapmaya ayırdı. Kuruç, gezi sonunda yaptığı açıklamada, "konuştuğu topraksız veya az topraklı kişilerin, toprak ve tarım reformunun geçmişteki uygulamayla hiç bir çözüm getirmediğini söylediklerini" beritti.

Geçmiş dönemde uygulanan Toprak ve Tarım Reformu politikası konusunda edindiği izlenimleri anlatan Kuruç, "ortalıkta bir reform yok. Buna karşılık reformu bahane ederek, reform sayesinde bazı sıçramalar yapılmış büyük arazilerde, arazi mülkiyeti daha da pekiştirilmiş, büyük toprak mülkiyeti daha da rasyonel hale getirilmiş" dedi.

Bilsay Kuruç daha sonra şunları anlattı:

"Köylülerle olan görüşmelerimiz hem toprak sahipleriyle hem de topraksızlarla oldu. Topraksız köylülerle olan görüşmelerimiz, bütün görüşmelerimiz içinde en ilginçleriydi. Bu bölçedeki bir gerçeğin, yani toprak mülkiyetinin sağladığı gücün ne kadar büyük olduğu gerçeğini en çok topraksız köylülerden öğrendik. Bugün kamulaştırılan topraklarda hâlâ eski maliklerinin ekime devam ettiğini, hazine topraklarının üzerinde zilliyeti olanların köylülere dağıtılmak üzere tasarlanmış olan hazine topraklarını ekmeğe devam ettiklerini topraksız köylülerin ağzından işittik. Harran'da bunu gördük. Yol üzerinde bunu gördük. Hatta toprak reformu hareketinin büyük toprak sahipleri tarafından, dağınık halde bulunan topraksız köylüleri, tek köyün içinde toplulaştırıp topraklarına sahip çıkmak üzere kullandığını gördük"

Arpaçay...

(Baştarafı 1. Sayfada)

rek "siyasi belge"ye imza basması bu zorlukların aşılmasını sağlayacak mıdır?

Belki Sovyetler Birliği, Türkiye'ye bir takım vaatlerde bulunacaktır. Ancak, "siyasi belge"nin imzalanması, siyasi ve askeri sonuçlarının dışında, ekonomik alanda Sovyetlerin etkinliğinin artmasından başka bir sonuç vermeyecektir. Her yeni vaat, Sovyet etkinliğini artıracak, Sovyet etkinliğindeki her artış yeni baskıları, şantajları ve ertelemeleri getirecektir. Sovyetler Birliği, ekonomik şantaj, askeri ve siyasi tehdit ve anlaşmalar dayatma yöntemini bir emme-basma tulumbası olarak kullanmaktadır. Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki 10 yıllık ilişkinin tarihi budur.

Bu yolda Sovyetlere her boyun eğiş, Türkiye'yi daha fazla batağa batırır.

DİE'de çalışan yevmiyeli personelin maaşları hâlâ ödenmedi

ANKARA(ÖZEL)

Devlet İstatistik Enstitüsü'nde çalışan yevmiyeli 650'den fazla personelin maaşları her ayın 7'sine kadar ödenirken bu ay halen ödenmemiştir.

Aylık ücretleri 2100 lira olan ve hiç bir sosyal haktan yararlanamayan personelin en ağır şartlarda çalıştıkları bildiriliyor.

Zaten az olan ücretlerinin ödenmemesi personel arasında huzursuzluk doğurmaktadır.

DİE çalışanları iş güvenliği, diğer memurların haklarından yararlanmak ve kadroya geçmek istiyorlar.

Millet Meclisi 6 kanun tasarısını kabul etti

ANKARA (ÖZEL)

Millet Meclisi Genel Kurulunun dünkü birleşiminde, siyasi parti yöneticilerinin üzerinde anlaşmaya vardıkları 6 kanun tasarısı görüşülerek kabul edildi.

Millet Meclisi Genel Kurulunun dün kabul ettiği kanun tasarıları şunlar:

- 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda yapılan değişiklikle, Silahlı Kuvvetlerdeki general sayısı yükseltildi ve Jandarma Genel Komutanlığının Kara Kuvvetlerinden ayrılması kararlaştırıldı.

- Devlet Üretme Çiftliklerinin döner sermayeleri 120 milyon liradan 750 milyona çıkarıldı ve bu sermayelerin Bakanlar Kurulu kararı ile bir misli daha artıralabilmesi öngörüldü.

-Baro levhalarına yazılacak Avukat adaylarının giriş aidatları artırıldı.

-Avukatlık staj süresi 1,5 yıldan 1 yıla indirildi ve staj sonunda yapılan avukatlık sınavı kaldırıldı.

- İlkokul mezunu polis memurlarına, yanlış yapılan intibakları nedeniyle bir üst dereceden kadro verilmesi kabul edildi.

-Günün 24 saate bölünmesi kabul edildi.

Millet Meclisinin kabul ettiği bu kanun tasarıları, Cumhuriyet Senatosunda da kabul edildikten sonra, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanacak ve Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girecek.

Sabancı...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ni, bunun için de kaynak ihtiyacı olduğunu söyledi. Türkiye'nin bu kaynak ihtiyacının tümünü tek başına karşılamaya kaynaklarının yetmeyeceğini belirten Sabancı, akılcı ve ülke yararına olmak kaydı ile, ne getirip ne götüreceği hesaplanarak yabancı sermaye ve teknolojisinin kullanılmasının zorunlu olduğunu söyledi.

Vergi tasarısı konusunda Sanayi Odaları Birliği'nin ayrıntılı bir rapor hazırladığını ifade eden Sabancı vergi tasarısının günün icaplarına göre hazırlanmasının gerektiğine işaret etti ve vergilerin geniş bir tabana yayılmasını, vergisini veren kesimlere yüklenilmemesini istedi.

Katma değer vergisinin çıkartılmamasını, kurumlar vergisini ve hisse senedi, tahvil satışlarının kısıtlanmasını eleştiren Sabancı halka açık şirketlerin pay sahiplerinin paylarının sınırlandırılmasının gemiyi kaptansız bırakacağını söyleyerek bu uygulamanın değiştirilmesini istedi.

Sakıp Sabancı işçi-işveren ilişkileri konusunda işçilerin yönetime katılması konusunun doğru bir şekilde ele alınması gerektiğini söyledi ve noksan üretimi artırmak için işveren-işçi ve hükümet 'üçlü diyaloğu' nun bir an önce kurulmasına ihtiyaç olduğunu belirtti.

Enflasyon hızının kesilmesi için para musluklarının kısılmasını normal karşıladıklarını, fakat bu kısıntının çok olması halinde zararlar getireceğini söyleyen Sabancı, reeskont hadlerinin kısıtlanmasını da eleştirdi.

Fiyat kontrolları konusuna da değinen Sabancı fiyatları denetlemenin gerekliliğine inandıklarını fakat bu denetimin makul ölçüler dışında özel sektörü bıktırıcı ve ürkütücü olmamasının gerektiğini söyledi.

Konuşmasının sonunda ihracat yapmak zorunda olduklarını söyleyen Sabancı, üretimi artırarak ve ülke içi tüketimi kısarak bir fazla yaratılmasını ve bu fazlanın ihraç edilmesinin gerektiğini belirtti.

İBRAHİM BODUR'UN KONUŞMASI

İstanbul Sanayi Odası Meclis Başkanı İbrahim Bodur da İSO'nun 26. kuruluş yıldönümü nedeni ile bir basın toplantısı düzenleyerek İstanbul Sanayi Odası'nın faaliyetleri hakkında bilgi verdi ve son ekonomik gelişmeler üzerinde durdu.

İSO'nun kuruluş yıldönümü nedeni ile bugün İstanbul'da Başbakan Bülent Ecevit'in, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun, Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler'in ve planlama yetkililerinin katılacağı bir toplantı düzenlendi.

POL-DER komiser muavinliği sınavı ile ilgili genelgenin iptali için Danıştaya başvurdu

ANKARA

POL-DER Genel Başkanı Mustafa Özgen, İçişleri Bakanlığı'nın komiser muavini yetiştirmek amacı ile polis memurları arasından seçimin sınavla yapılmasına ilişkin genelgesinin iptali için Danıştaya başvurduklarını açıkladı.

Özgen, dün yaptığı açıklamada, sınava katılacak memurların 1975-1977 gizli sicil teskerelerinin olumlu olması şartının konulduğunu, oysa cephe hükümetleri dönemine rastlayan bu yıllarda hiçbir POL-DER üyesi memurun olumlu sicil almadığını kaydetmiş, "bu koşul, İçişleri örgütündeki cephe kalıntılarının etkinliğini kanıtlamaktadır." dedi.

Mustafa Özgen açıklamasında Danıştaya başvurarak iptal ve yürütmenin durdurulması isteminde bulunduklarını, yoksa binlerce POL DER üyesinin sınavlara katılamayacağını, ülkeye ve halka değil MC'ye hizmet edenlerin polis amiri olacaklarını belirtti.

Çin...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yetler Birliğinin silahsızlanma konusunda gösterdiği ikiyüzlülük eleştiriliyor ve silahsızlanmanın "iki süper devletin nükleer ve geleneksel bütün silah stoklarının tasfiye etmesiyle" başlaması öneriliyor.

Çin Halk Cumhuriyetinin sunduğu planda, yeni bir dünya savaşının kaçınılmaz olduğu ve esas saldırgan süper devletin Sovyetler Birliği olduğu kaydedildi. Gerçek anlamda bir silahsızlanma için, emperyalizmin ezilmesi ve milli bağımsızlığı savunma amacı ile daha uyanık bir mücadele yürütülmesi gerektiği belirtildi.

Çin Halk Cumhuriyetinin Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna sunduğu ve Amerika ile Rusya dahil bütün ülkeler tarafından kabul edilmesini önerdiği planın 5 maddesi şöyle sıralanıyor:

1- Nükleer silahlara sahip olmayan ülkelere bu tür silahların sokulmaması ve tehdit edilmemesi, bu durumun açıkça bildirilmesi

2- Ülke dışındaki bütün askeri üslerin kaldırılması ve hangi gerekçe ile olursa olsun, başka ülkelere askeri kuvvet gönderilmemesi.

3- Bütün nükleer silahları aşamalı bir şekilde yok etmeyi kabul etmek. Geleneksel silahlarda büyük ölçüde azaltmayı gerçekleştirmek

4- Başka ülkeleri denetim altına almak amacı ile veya savaş kıştırtma için yabancı ülkelere silah gönderilmemesi.

5- Başka ülkelerin sınırları yakınında büyük askeri yığınaklar ve askeri manevralar yapmamayı taahhüt etmek ve yabancı ülkelere hiç bir nedenle ani saldırılarda veya her hangi bir askeri harekatta bulunmamayı taahüt etmek.

Kuzey Irak...

(Baştarafı 1. Sayfada)

len yorumda şu görüşlere yer veriliyor:

Sovyet—Irak ilişkileri, suriye Dışişleri Bakını Abdulhalim Haddam'ın Bağdat'ın 1972'de Moskova ile imzaladığı dostluk antlaşmasını iptal edeceğini ve Sovyet uzmanlarının Irak'tan çekilmesini isteyeceğini söyleyebileceği kadar bozulmuştur. Hatta bir süre önce Irak'ta 14 komünist yönetici kurşuna dizilmiş ve Kuveyt'te çıkan El Anba gazetesi, Irak'ta Baas rejiminin yerine Sovyet eğilimli bir rejimin kurulmasını amaçlayan bir komplo ortaya çıkarıldığını ve kurşuna dizilenlerin bu komployа katılanlar olduğunu yazmıştır.

Sonuç olarak Sovyetler Birliği iddialara göreIrak rejimine karşı tutumunu yeniden gözden geçirmek ve yeni Kürt ayaklanmasını desteklemek ister görünmektedir.

Üstelik de Sovyetler Birliği durumu bölgedeki nüfuzunu güçlendirmeye uygun görmektedir.

Gerçekten de, Afganistan'da Sovyet Eğilimli bir rejim iktidara gelmiş, İran'daki karışıklıklar, yasadışı komünist partisi "TUDEH"i yeniden siyaset sahnesine çıkarmıştır.

Üstündağ bazı bakanlarla birlikte yurt gezisine çıkıyor

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ'ın Genel Sekreter Yardımcısı Uğur Alacakaptan ve bazı bakanlarla birlikte, bugün bir yurt gezisine başlayacağı bildiriliyor.

12 Haziran tarihine kadar devam edecek olan geziye Devlet Başkanı Lütfi Doğan, Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler ve Turizm Tanıtma Bakanı Alev Coşkun'un da katılacağı öğrenildi.

Gezinin Elmadağ'dan başlayarak Kırıkkale, Keskin Kırşehir, Mucur, Hacıbektaş, Nevşehir üzerinden Kayseri'ye kadar uzayacağı, Bünyan, Pınarbaşı, Yazyurdu, Gürün, Darende yoluyla Malatya'ya kadar süreceği, daha sonra da Doğanşehir, Gölbaşı, Pazarcık, K. Maraş, Türkoğlu, Bahçe, Osmaniye, Ceyhan'dan Adana'ya gidileceği öğrenildi.

12 Haziran günü de Tarsus, Pozantı, Ulukışla, Aksaray ve Şereflikoçhisar'da halkın da katılacağı toplantılarda yapılacak konuşmalardan sonra, gezinin Ankara'da son bulacağı öğrenildi.

İzmir Belediyesinde CHP'liler arasındaki anlaşmazlık giderildi

HABER MERKEZİ

İzmir Belediye Meclisi CHP Grubunda ortaya çıkan anlaşmazlık Belediye Başkanı Alyanak'ın ödün vermesi üzerine giderildi. Bildirildiğine göre, Belediye Başkanı Alyanak, İl Başkanı Sedat Akman ve Merkez İlçe Başkanı Haluk İrtegün dün gizli bir toplantı yaptılar. Toplantıda, muhalefet liderlerinin Alyanak'tan Belediye, CHP dışındaki solla ilişkilerini kesmesini ve Belediyede çalışan bazı danışmanların işlerine son verilmesini istedikleri bildiriliyor. Bu danışmanların TKP yanlısı oldukları daha önce toplantıda belirtilmişti. Alyanak'ın ise Belediyede kimsenin işine son vermek istemediğini, ancak bazı kişilerle olan ilişkilerini askıya alabileceğini söylediği öğrenildi.

Mersin...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Grev Komitesi üyesi Mustafa Taştemur, yaptığı açıklamada, 1 milyon ton kapasiteli Çimsa'da günde 80 bin ton çimento üretildiğini ve üretimin esas olarak ihracata yönelik olduğunu belirterek doğan zarardan Çimsa patronlarının sorumlu olduğunu söyledi.

Taştemur açıklamasında daha sonra şöyle dedi:

"Greve başladığımızda işçilerin temel talepleri şunlardı: "İş güvenliği, ücret zammı, sendikal özgürlüklerin teminat altına alınması ve diğer sosyal hakların verilmesi. İşveren, işçilerin saat ücretlerine istedikleri 12,5-10 liralık zam taleplerinekarşı 8,5-9,5 liralık ücret zammında ısrar etmektedir. Ayrıca kıdem tazminatında artışa yanaşmamakta ve diğer sosyal haklarda işçilerin istediklerinin çok altında teklifte bulunmaktadır.

"Oysa işyerinde çalışan 550 işçiden 450'si halen asgari ücretle çalışmaktadır. İşyerinde kıdem ortalaması 4,5 yıldır. İşyerinde her işçi ortalama 200 gram toz yutmaktadır. İşçiler her türlü iş ve sağlık güvencesinden yoksundur. İşçiler, işverenin kabul etmemekte direndiği, müeyyideyi bir disiplin kurulu oluşturulmasında kararlıdırlar.

"Grev uygulaması sırasında işveren, işçiler üzerinde çeşitli baskı denemelerine girişti. Elinden geldiğince provokasyonlar düzenlemeye, işçi-jandarma çatışması yaratmaya çalıştı. Fakat işçilerin kararlı tutumları buna imkan vermedi.

"Şu anda grevimiz başarıyla sürmektedir. Sendika Genel Merkezinin işverenle uzlaşmacı ve grev kırıcı tutumlarıyla da işçiler mücadelelerini sürdürmektedirler".

Mustafa Taştemur'un açıklaması Çimsa grevini desteklemek için açılan bağış kampanyasına, tüm demokratik kuruluş ve kişilerin yardım etmesi için yapılan bir çağrıyla son bulmaktadır.

Grevci Çimsa işçilerinin mücadelesini desteklemek için yapılacak bağışlar şu banka hesabına yatırılabilir:

Türkiye Halk Bankası Merkez Şubesi, Hesap No: 07111, MERSİN

TELEVİZYON

19.00 SINAVA DOĞRU
19.30 ÇALINAN TAÇ
Bu bölümde dilencilerin arasına düşen Galler Prensinin saraya dönmenin yollarını araması konu ediliyor
19.55 DAĞARCIK
Programda sıtma hastalığı konu ediliyor.
20.30 HABERLER
21.05 MİNİK KONSER
Nankör Kalp adlı bir Napoliten şarkıyı, piyanist Victoria Kaberelova eşliğinde soprano Güler Keskinkaya seslendiriyor.
21.10 KADINLARIMIZ
Program dizisinin bugünkü bölümünde, Türk siyasi yaşamında kadının yeri konu ediliyor. Sema Okay, ilk kadın milletvekili Benal Nevzat Arıman ile bu konu üzerinde görüşüyor.
21.40 SAĞLIK OLSUN
Levent Kırca, Ayşegül Atik, Ali Atik ve Özdemir Erdoğan, bu kez hastane, doktor, hasta ve hemşire ilişkilerini sekiz parodi halinde işliyorlar.
22.30 HANEDANLARIN ÇÖKÜŞÜ
Dizinin "Yıldırımlar Yağacak Başıma" adlı bölümü yayınlanacak. 29.7.1914'de Avusturya orduları Sırp Devletinin başkenti Belgrad'a saldırırlar. Sırplar Rusların yardım ister. Filmde bunun üzerine gelişen olaylar ve Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması anlatılıyor.
23.15 GÜNE BAKIS

RADYO

TRT1

05.05 Türküler, Oyun Havaları
06.02 Günaydın
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.02 Şarkılar, Oyun Havaları
11.30 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
11.45 Türküler
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları
14.32 Yurttan Sesler
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.00 Bölge Haberleri
16.05 Hafif Batı Müziği
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
19.30 Bölgesel Yayın
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.02 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
21.17 Şarkılar
21.45 Türküler
23.00 HABERLER
23.10 Tatil Gecesi
00.55 Kısa Haberler

TRT2

08.00 Gün Başlıyor
08.30 Sabah Konseri
09.00 Olayların İçinden
09.30 Çeşitli Sololar
10.00 Şarkılar
10.30 Turizm Deyince
10.50 Çağdaş Türk Sanat Müziği
11.40 Şarkılar
12.00 Türk Hafif Müziği
12.20 Yaşayan Ekonomi
12.40 Şarkılar
13.00 HABERLER
13.15 Çağdaş Türk Sanat Müziği
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.15 Beri Gel Barışalım
14.35 Şarkılar ve Saz Soloları
15.00 Türküler
15.15 Hafif Batı Müziği
15.30 Şarkılar
15.45 Türküler
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Beraber ve Solo Şarkılar
17.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
18.00 Yurttan Sesler
19.00 HABERLER
19.30 Türküler
19.45 Fasıl
20.15 Barok Müzik
20.30

İRAN'DA TUTUŞAN ÖZGÜRLÜK ATEŞİ

HALK ŞAHA KARŞI AYAĞA KALKIYOR

● İran ardarda patlayan geniş kitle hareketlerine sahne oluyor. Kitleler Şah rejimine karşı direniyor.

● Şah, gösterilere katılan halka "serseriler" derken. Moskova radyosu ve revizyonist Tudeh Partisi "kara irtica harekete geçti" diyerek bağımsızlık isteyen halka küfrediyordu

● 18 Şubat'ta Tebriz halkı ayaklandı. Şahpur meydanında göstericiler Şah'ın heykelini indirmek için harekete geçti. Askeri kuvvetler ateş açtı. İlk sıradaki göstericiler vuruldu. Halk bir kez daha ileri atıldı ve heykeli aşağıya indirdi Şahın sansürü kitle hareketlerinin haberlerinin bütün dünyada yankılanmasını engellemiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran bu yıl ardarda patlayan kitle hareketlerine sahne oldu. Gösteriler, grevler, boykotlar devam ediyor. Büyük çatışmalara sahne olan Tebriz, Kom, Meşhet, İsfahan, Ahvaz, Şiraz, Tahran ve bütün İran'da halk kitleleri ayakta... İşçiler, yoksul şehir halkı, öğrenciler, ilerici din adamları. memurlar, avukatlar, sanatçılar, ve aydınlar, kanlı katliamlara girişen, binlerce yurtseveri, demokratı zindanlara dolduran faşist Şah rejimine karşı direniyor. Şah'ın sansürü, İran'daki kitle hareketlerinin haberlerini bu kez engelleyemiyor. Bu haberler İran'ın sınırlarını aşıyor, bütün dünyaya yayılıyor.

Tebriz ayaklanmasını, ülke dışındaki İranlı öğrenciler protesto gösterileri ve açlık grevleriyle desteklediler.

9 Ocak: Gösteriler başlıyor

Bu yıl içinde İran'da ardarda gelişen kitle hareketleri yeni ortaya çıkmıyor. Bu hareketler İran halkının yüzyıllardır köleliğe ve zulme karşı verdiği mücadelelerin bir devamıdır.

9 Ocak 1978...Kom kentinde Şah'ın faşist rejimini protesto etmek amacıyla bir gösteri düzenleniyor,.. Halk üzerinde şahın zulmü giderek artmaktadır, binlerce kişi öldürülmüştür. 45 binden fazla yurtsever zindanlarda ve SAVAK'ın gizli işkencehanelerindedir... Kom kentinde gösteriye 100 bin kişi katılıyor.

İlerici din adamlarının düzenlediği ve diğer halk kesimlerinin katıldığı gösteride, siyasi tutukluların ve sürgünde bulunan din adamlarının serbest bırakılması, basın özgürlüğü, toplanma ve dernek kurma özgürlüğü, yabancı güçlerin ve yabancı sermayenin ülkeden çekilmesi ve faşist zulmün kaldırılması isteniyor. Polis gösteriyi kanla bastırıyor, 200'ü aşkın kişiyi katlediyor.

Kanlı olaylardan sonra Şeriat Medari diye bilinen bir din adamının 20 bin nüshalık bildirisi ülke çapında dağıtılıyor. Bildiride kentlerdeki ve taşradaki bütün esnaf ve zanaatkarlar dükkanlarını kapatmaya, halk kitleleri Kom katliamını protesto etmeye çağrılıyor. Bildiride, rejime karşı geniş bir gösterinin düzenlenmesi isteniyor. Büyük kentlerde özellikle Tahran, Tebriz ve İsfahan'da esnaflar polisin baskısına rağmen dükkanlarını kapatıyor. Üniversite öğrencileri dersleri boykot ediyor. Devrimci örgütler bildiriler yayınlayarak Şah rejimini teşhir ediyor ve kitlelerin giriştiği toplu protesto eylemini desteklediklerini açıklıyorlar. Azerbaycan şehirlerinde, özellikle Tebriz'de halk ve köylüler beyazlar giyinerek camilere toplanmış, bekleyiş içindeler. İlerici din adamları, Kom katliamı şehitlerinin kırkıncı ölüm günü olan 18 Şubat'ta camilerde anma törenleri düzenlenmesini kararlaştırıyorlar.

18 Şubat: Tebriz halkı ayaklanıyor

18 Şubat. Tebriz... Kom katliamının üstünden kırk gün geçmiştir. Dükkanların çoğu kapalı ve gittikçe artan bir kalabalık kitlesi sokakları caddeleri dolduruyor. Yaşlısı, genci, kadını, erkeği binlerce kişi toplanıyor.

Tebriz emniyet müdürlerinden biri olan Yarbay Hak Şenas'ın yönetimindeki SAVAK ajanlarıyla polisler çeşitli camilere saldırıyor. Irak'ta sürgün olan ilerici ve anti-emperyalist din adamlarının önderi Homeyni'ye küfür ediyorlar. Halkın itirazına karşılık kalabalığa ateş açarak bir kişiyi katlediyorlar Bunun üzerine halk, emniyet müdürünün ve yanındakilerin üzerine hücum ederek onları döverek kovalıyor... Tebriz'de ayaklanma başlamıştır.

Olaydan haber alan halk "kahrolsun katil Şah" diye haykırarak sokaklara dökülüyor. Göstericiler anti-emperyalist, anti-faşist sloganlarla, yıllardır köleliğin ve zulmün kaynağı olan emperyalistlere ve rejime ait binalara, bankalara saldırıyor.

Şah'ın tek partisi olan İran Milli Direniş Partisinin binası, SAVAK'a ait binalar yakılıyor. Rusya tarafından kurulan ve çoğunlukla Rus teknisyenlerin bulunduğu Tebriz otomobil fabrikasının lojmanları, ABD ve Rus diplomatlarının kaldığı Şah İsmail Oteli aynı akıbete uğruyor. Halk bankalardaki bütün evrak ve paraları yakıyor.

Şahpur meydanında Şah'ın heykelini indirmeye çalışan kitlelerin üstüne yaylım ateşi açılıyor. İlk sıradaki göstericiler kanlar içinde yerlere serilince, daha geniş bir kalabalık ileriye atılarak , kurşun yağmuru altında heykeli aşağıya indiriyor. Kentin hemen hemen bütün semtleri halkın eline geçmekte, Emniyet yönetücileri saldırı emri verdikleri halde polisler evlerine kaçmayı tercih ediyorlar. Saat 12'ye kadar halk duruma hakimdir.

Saat 12'den sonra Ordu Tebriz'e yollanıyor. Tanklar ve helikopterler halkın üzerine ateş açıyor. Artık Tebriz kenti kanlı bir savaş meydanına dönmüştür. Ayaklanmaya katılanlar giderek artmaktadır. Çatışmalar 10-15 kilometrelik bir alana yayılmıştır.

Çocuklardan gençlerden yaşlılara kadar, kadını erkeği herkes dışarda. Bir yandan ordu birlikleri diğer yandan helikopterler halkı kurşun yağmuruna tutuyor. Göstericiler, rejime karşı sloganları haykırarak ve hep birlikte Azerice marşlar söyleyerek direniyor. Sabahki mücadelede ellerine geçen tüfek ve tabancalarla subayların üstüne saldırıyorlar. Akşama doğru durum sakinleşiyor.

Gece sokağa çıkma yasağı vardır. Dışarı çıkan herkes tutuklanıyor. Ertesi sabah, pazar sabahı, gösteriler tekrar başlıyor. Olayları duyan köylüler akın akın geliyorlar ve göstericiler yepyeni bir güç kazanıyor. Bu kez çatışmalar daha çetin sürüyor. Kitleler, "Yaşasın işçiler, köylüler ve öğrencilerin birliği" "Kahrolsun cellat Şah ve yardakçıları'."Yaşasın Homeyni" diye haykırarak rejimin katliamlarını protesto ediyorlar. Geç saatlerde çatışmalar kesiliyor.

BBC radyosu Tebriz'deki gelişmeleri şöyle anlatıyordu: "Rejime karşı olan Tahran'daki kaynakların bildirdiğine göre, ölü sayısı 300-500'ün üzerindedir. Tebriz'deki güvenlik kuvvetleri ayaklanmayı bastıramayınca ordu birlikleri müdahale ederek helikopterlerle havadan ateş açmıştır... Tebriz'in caddelerinde ABD' nin eski model ve İngiltere ve Rusya'nın yeni model tankları boydan boya gösteri yapmaktadır..."

Tebriz'de ordu birlikleri operasyonlara başlıyor. Şüpheli görülen herkes tutuklanıyor, rastgele saldırılar sonucu yaralananlar bile. Tutuklananların sayısı öyle kabarıktır ki, Tebriz'in zindanları dolmuş ve üç bine yakın tutuklu "Bağı Şomal stadyumuna doldurulmuştur. Tutuklulara ağır işkenceler yapılmaktadır.

Tebriz katliamını protesto etmek için ülkenin birçok yerinde protesto gösterileri patlak veriyor. Kom, Meşhet, İsfahan, Şiraz ve Ahvaz'da tekrar dükkanlar kapanıyor. üniversiteler boykot ediliyor, işçiler işlerini bırakıyorlar. İran halkı Nevruz bayramını milli yas günü ilan ediyor.

Yurtdışında, Amerika'da İtalya'da, İsveç'te , İranlı öğrenciler tarafından protesto gösterileri ve açlık grevleri düzenleniyor. Berlin'de İran elçiliği işgal ediliyor.

Tebriz ayaklanması, tarihe İran halkının köleliğe ve zulme karşı şanlı bir direnişi olarak geçecektir.

Kanlı olaylardan sonra Tebriz halkı tarafından bir bildiri yayınlanıyor. Bildiride: "Eğer rejim siyasi tutukluları ve sürgündeki din adamlarını serbest bırakmazsa biz Tebriz şehitlerinin kırkıncı ölüm gününde tekrar gösterilere başlayacağız" denmektedir.

27 Mart Bütün İran'da rejime karşı gösteriler düzenleniyor

27 Mart... Tebriz ayaklanmasının üzerinden kırk gün geçmiştir. Tebriz ayaklanmasından sonra dağıtılan bildiri bütün İran'a yayılmıştır ve halk sabırsızlıkla anma gösterilerini beklemektedir. 27 Mart Pazartesi günü başta Tebriz olmak üzere Tahran, Abadan, Kazvin, Babol, Kaşan ve İsfahan'da büyük kitle gösterileri meydana geliyor göstericilerle polis arasında çatışmalar çıkıyor.

Kazvin kentinde göstericiler, "Sepeh" bankasının şubelerinden birine saldırarak taşlarla camlarını kırıyor. Abadan'da meydana gelen gösteride, "Veliaht" meydanındaki anma panosu indirilerek yakılıyor ve "Restahiz (Diriliş)" partisinin binası tahrip ediliyor. Diğer kentlerde de SAVAK binaları, parti binaları, bankalar tahrip ediliyor.

Tahran radyosu bu gösterilerin kaynağının "kara İrtica" ve göstericilerin sayılarının çok az olduğunu söylerken ajanslara ve İran' dan gelen haberlere göre gösterilere katılanların sayısı yüzbinleri aşıyor.

İran'daki siyasi tutuklular 48 saatlik açlık grevine başlıyorlar. İstekleri, sansürün kalkması, mahkumların tekrar mahkemeye çıkartılması, mahkumların aileleriyle görüştürülmeleri. Açlık grevi sırasında altı kişi ölüyor.

9 Mayıs'ta kitle gösterileri tekrar doruğa ulaşıyor

Ve 9 Mayıs geliyor... Yine aradan kırk gün geçmiştir. İran'da fabrikalar, okullar, sokaklar heryer kaynamaktadır. Kırk gün yastan sonra Kom ve Tebriz'den başlayan gösteriler bütün ülkeye yayılıyor. Halk, Şah'ın katlettiği şehitlerini anmakta kararlıdır. Büyük çatışmalar çıkıyor.

Gösterilerden korkuya kapılan Şah-Bulgaristan ve Macaristan gezilerini tehir ediyor, katliamları ve tutuklamaları bizzat yönetiyor. Moskova Radyosu, "Maoistlerin ve dışardan ithal edilmiş unsurların tertipleri" diyerek kitle hareketlerini karalamaya çalışıyor. Revizyonist Tudeh Partisi, direnen halka "serseriler" diyerek küfrediyor.

Son durum: Gösteriler ve çatışmalar devam ediyor

İran'da gösteriler ve çatışmalar devam etmektedir. Grevler birbirini izlemektedir. Üniversitelerde öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasında çatışmalar devam etmektedir. Bütün üniversite ve yüksek okullar tatil edilmiştir.

35 şehirde sıkıyönetim ilan edilmiştir ve ordu alarm halindedir. Tutuklamalar, işkenceler ve sorgusuz sualsiz öldürmeler, devam etmektedir. Şah'ın faşist "Restahiz (Diriliş)" partisi tarafından, MHP'nin komandolarına ve Kontrgerillaya benzer bir "Öç Örgütü" kurulmuştur. Bu örgüt ilerici avukatların ve tanınmış ilerici ve yurtsever kişilerin evlerine bombalar yerleştirmektedir.

Bütün şehirlerde Şah'ın heykelinin bulunduğu meydanlar polis ekipleri tarafından sıkı bir şekilde korunmaktadır.

Son olarak geçen 5 Haziranda İran çapında güçlü bir genel grev yapıldı. 5 Haziran 1963'de 15 bin kişinin öldürülmesiyle bastırılan ayaklanmanın yıldönümüydü. O gün Tahran, Kom, ve diğer kentlerde halk meydanlara toplanarak Şah'ın heykellerini yerle bir etmişti.

"Ulusal Cephe Güçleri Birliği"nin yaptığı genel gerv çağrısına Tebriz, Kom ve Tahran'da geniş kitleler cevap verdi. Bütün dükkanlar kapalı kaldı. İran halkının "15 Hurdad" olarak andığı bugün yurtdışında da gösterilerle anıldı.

Bu yılın başından beri meydana gelen kitle hareketleri İran'da son yirmi yıldan beri görülmeyen boyutlara ulaştı. Halkın kendiliğinden gelişen mücadelesi durmuyor. Şah'ın katliamları karşısında halk kitleleri daha da bilenerek mücadele ediyor. Şehitlerin ölümünün her kırkıncı günü, emperyalistler ve faşistler korkudan tir tir titriyor....

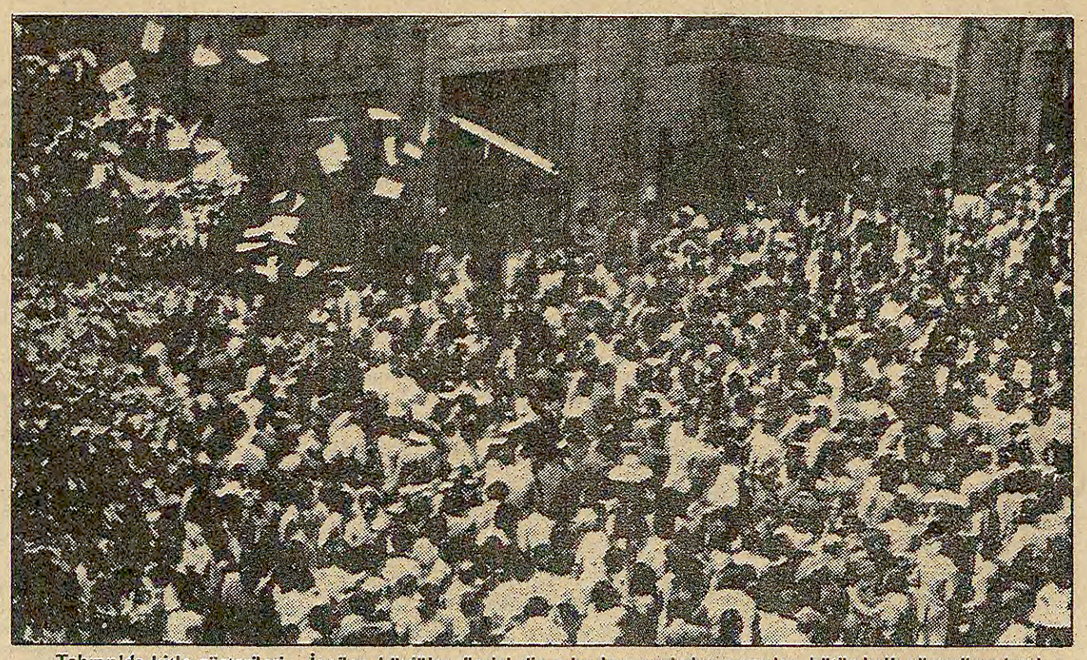

Tahran'da kitle gösterileri... İşçiler, köylüler, ilerici din adamları, aydınlar, yazarlar, bütün halk gösterilere katılıyor. Kitleler bağımsızlık ve özgürlük şiarlarıyla meydanları dolduruyor.

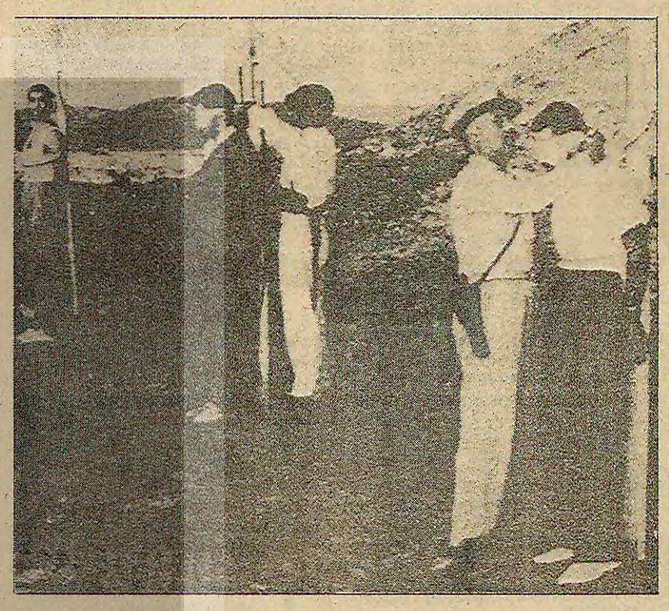

Faşit Şah rejimi demokratları, yurtseverleri kitleler halinde katlediyor, ama İran halkının mücadelesini durduramıyor İran halkı şehitlerinin anısını mücadelesinde yaşatarak direniyor.

YARIN: İran'da siyasal durum

Köroğlu

yazan Ümit Kaftancıoğlu

DESEN: Sevinç Altan

Köroğlu, aşağı yukarı hepimizin bildiği, tanıdığı halk kahramanı, ezgiye, baskıya, ezikliğe yokluğa, yoksulluğa başkaldırmış Anadolu yiğidi. Doğum yeri şimdi Erzincan'a bağlı olan Refahiye'nin Akça Köyü. Burada doğup büyüdüğü, ilk etkileri aldığı, haksızlığa karşı ilk kez Akça köyde bilinçlendiği söylenebilir. Çünkü, Akça köylü Yusuf ağanın odası, evi, konu komşunun, aşıkların, ozanların toparlandığı Osmanlı baskısının, Osmanlı zulmünün dile getirildiği, yerildiği, çekiştirildiği, bilincin bilendiği yerdir. Pir Sultanın asılması, Mansurun yüzülmesi, ağır vergi, amansız baskı her akşam dile getirilir. Akça köylü Yusuf Ağa'nın oğlu Ali Ruşen de babasının dizinin dibinde halk ozanlarını dinler, baskıyı, ezgiyi dinler, küçük dünyasının altında bir büyük dünya kurar.

Köroğlu'nun asıl adının Ali Ruşen olduğu kesinlikle bilinmektedir. Bütün kaynaklar, Köroğlu üstüne bize söz edenler, hep 'Ali Ruşen' dediler. Nitekim, Köroğlu bir savaşta, Osmanlı paşasının eline düşer, tutsak olur. Kendini gizlemek için şu dörtlüğü söyler:

Köroğlu'nun bir atı var koşandır
Her adımı Erdebil'dir Keşandır
Bolu Paşa benim adım Ruşendir
Paşam vallah ben Köroğlu değilim...

Köroğlu'nun bir atı var delidir
Hokka yarım ayağının nalıdır
Bolu Paşa benim adım Ali'dir
İnan paşam ben Köroğlu değilim...

Okuduğumuz dörtlüklere bakılınca, Köroğlu'nun adının Ruşen Ali olduğu kesinlik kazanıyor. Ve Köroğlu gerçek kimliğini gizlemiş değildir. Yeminle, antla söylemektedir adını. Diğer yandan babasının da Yusuf olduğu çok iyi bilinmektedir. Babası, gözleri oyulduktan sonra köyüne döner, oğluna şöyle der:

Baban Yusuf sana verir öğüdü
Oydular gözümü, suçum yoğudu
Toplayasın yüz yirmi bin yiğidi
Koyma kıyamata, burda al gerek.

Aslında, Köroğlu şuralı olabilir, şunun oğlu olabilir, bunun oğlu olabilir. Burası önemli değil, önemli olan Köroğlu kimdir? Neden ortaya çıkmıştır. Ne yapmak ister? Neler yapmıştır? Bunlara bakmak gerek. Buraya ışık tutmak gerek.

"KÖROĞLU KİMDİR"

Yerinde bir soru, haklı bir soru. Belki de şunca yıldır bütün edebiyatçıların aradığı karşılık burada saklı. Köroğlu'nun kim olduğunu az sonra, kendi açımızdan, kavrayabildiğimizce açıklayacağız. Ancak, Köroğlu' nun kim olduğunu önce Köroğlu kendisi açıklasın. Köroğlu tek değildir. Bir takım yiğitleri vardır, atlısı, yayası, keleşleri. Adını inünü duyanlar gün gün başına toplanır. Köroğlu'nun başına toplananlardan her biri kendi bölgesindeki haksızlığa başkaldırmış kimselerdir. İşte böylece oluşan yiğitlerden birisi de Kocabey'dir. Bugünden itibaren sizlere sunacağız. Kocabey, Köroğlu'na der ki:

— Adını biliyoruz, sanını biliyoruz, ama kimsin, nesin, ne yaparsın?

Köroğlu sazını alır eline, kendini anlatır:

Köroğluyum kayaları yararım
Halkın kılıcıyım hakkı ararım
Şahtan padişahtan hesap sorarım
Uykudan uyanan katılır bana.

Köroğlu'nu, öyle sanıyoruz, en iyi kendisi anlatmıştır:

"Ben, diyor, amacım uğrunda kayaları yararım, engel tanımam. Halk denen büyük gücün, en büyük kuvvetin elinde kılıcım, halkın hakkını yiyen, onu ezen, onun sırtında at oynatanların karşısındayım, onlardan hesap soracağım, hesap sormaktır amacım. Ve diyor, gözü yumuk olmayanlar, karanlıktan çıkmak isteyenler, haksızlığa başkaldıracak kadar gözü açılmış olanlar bana katılır. Kendini, kendi hakkını tanımamış olanlarla benim birliğim, arkadaşlığım olamaz."

Bugünün insanı, günümüzün, çağımızın insanı da böyledir, böyle olmalıdır. Olayları, gelişimi, ezgiyi, baskıyı bilmeliyiz. Bilmeliyiz hakkı, haksızlığı...

Köroğlu, haksızlığa karşı, baskıya karşı, ezgiye ve kötülüğe karşı olan insanın yarattığı anıttır. Kimsiz kimsesizi, yok yoksulu, halkı ezen kuvvetlere karşı çıkıştır, Köroğlu'nu yaratmamızın nedeni, sebebi. Tarihlere bakılırsa, Köroğlu, Özdemiroğlu Osman Paşa komutasında yeniçeriler içinde İran seferine katılmış bir asker olarak çıkıyor karşımıza. İran'ı tanımış olması, böyle bir sefere katılmış olduğunu gösteriyor. Ondan sonra ordu içinde yeniçeri arasında bir Köroğlu bulmak olanağı yok. Daha sonra karşımıza çıkan Sıvas ili sınırları içindeki Çamlıbel ve Çamlıbel sırtlarındaki "Çardaklı" kartal yuvası...

Köroğlu'nun yanında bir kaç yiğidi var. Kimi kırk kadar çıkarır yiğitlerin sayısını. Yiğitler arasında bulunanlardan kimilerinin adı III. Murat zamanındaki Celali isyanlarına karışır. Örneğin Celali Memet Bey. III.Murat zamanında haksızlığa başkaldırmış Celali beyi olduğu bilinmektedir. Demek ki 16. yüzyılın sonunda, yani 1580-1590 veya en çok 1750 yıllarına ulaşan tarihler içinde, Köroğlu Çardaklı da yurt yuva kurmuş olmalı. Köroğlu yiğitlerinin her biri, bir baş kaldırıdan sonra Çardaklıya sığınmışlardır. Köroğluyla birlik olmuşlardır. Sonra da kendilerini ezmeye kalkışan kuvvetlere karşı koymaya, onları alt etmeye kalkışmışlardır. Ve gerçek olan, baskıyı, ezgiyi de yok etmişlerdir.

Kısaca Köroğlu'nun kimliğine baktıktan sonra dönelim destanlara. Köroğlu kolları adı altında bir seri destan yayınladık. Yarın başlayacağımız destanın adı Kocabey...

Devamı var

ADSIZ ŞİİR

Derin yaralar açtı bağrında
Düşmanın ölümcül darbesi
Ama sen dimdik ayaktasın.
Özündedir çünkü senin,
Yüce dağ doruklarında
Ulu çamlar gibi ölmek
Bükülmeden,

Sende ter ve kan ezgileri
Sende göçmen kuşlar
Zafer şarkıları sende
Gözlerin hiç böyle güneşli değildi.

Senin kanın süzülürken toprağa
Kabaran öfkesiyle halkların
Tophaneyeniden canlanacak.
Kentin bir yanı ayaklanacak
Ezip geçecek öbür yanını
Ve halk
Ekmeği, açlığı da eşitçe paylaşacak.

Hey koca çam
Yaratan, senin ölümündür.
Düşman yüksek duvarlar örer her yana.
Ne yazık şu yoksullar geçip giden
Tanımazlar seni. Ama
Bildikleri gün
Her damla kanın yürekten kutsanacak.
Her ulus şarkısında bu halk
Yüce adını çağıracak.

Adın İranla bir olacak
Ve senin adın da Hazar canlanacak.

Hüsrev Golsorhi

İngilizceden çeviren: CENAP NUHRAT

İranlı devrimci ve yurtsever şair Hüsrev Golsorhi yoldaşı Karamettullah Danişhan ile birlikte 1974 Şubatında Şah'ın askerleri tarafından kurşuna dizildi. Golsorhi'nin bir şiirini sunuyoruz.

● *Tophane Tahran'daki ünlü bir meydandır. Tarihte birçok ayaklanmaya sahne olmuştur*